

LJUBAV

Vodič za studijske kružoke

Sažetak predavanja i citata iz djela Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe

© 2014. Sathya Sai međunarodna organizacija

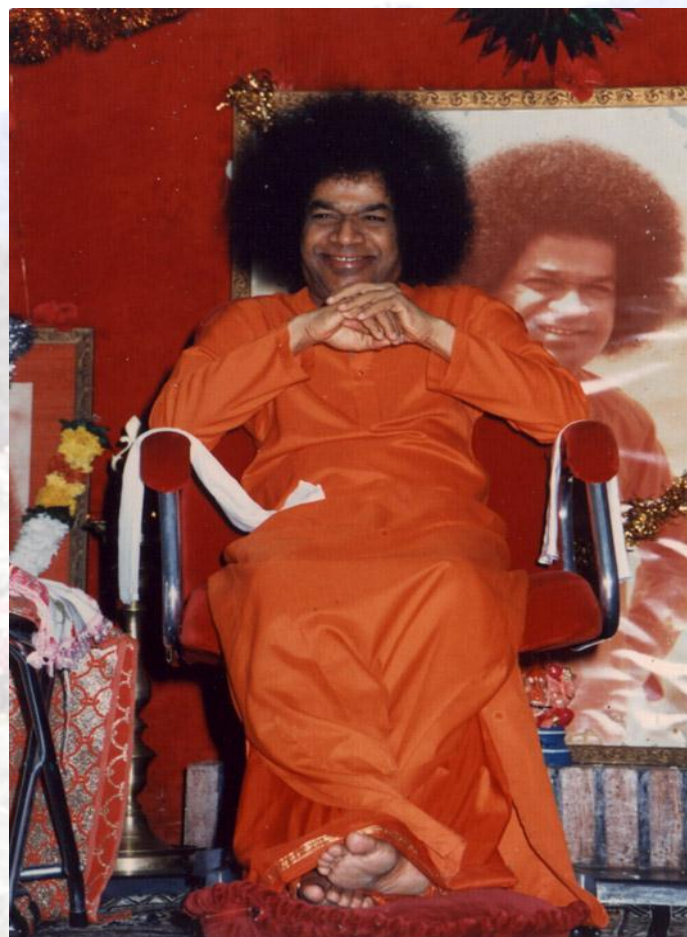
Sva prava pridržana

Prijevod: Vesna Ćuk, Jarmila Hanuška, Stanka Hrabač i Nada Lukačević

Urednik prijevoda: Zoran Žmirić

Urednik sanskrtskih pojmova: David Martinčić

Lektura: Tina Gatalica

S ljubavlju i šovanjem posvećeno

božanskim lotosnim Stopalima

Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe,

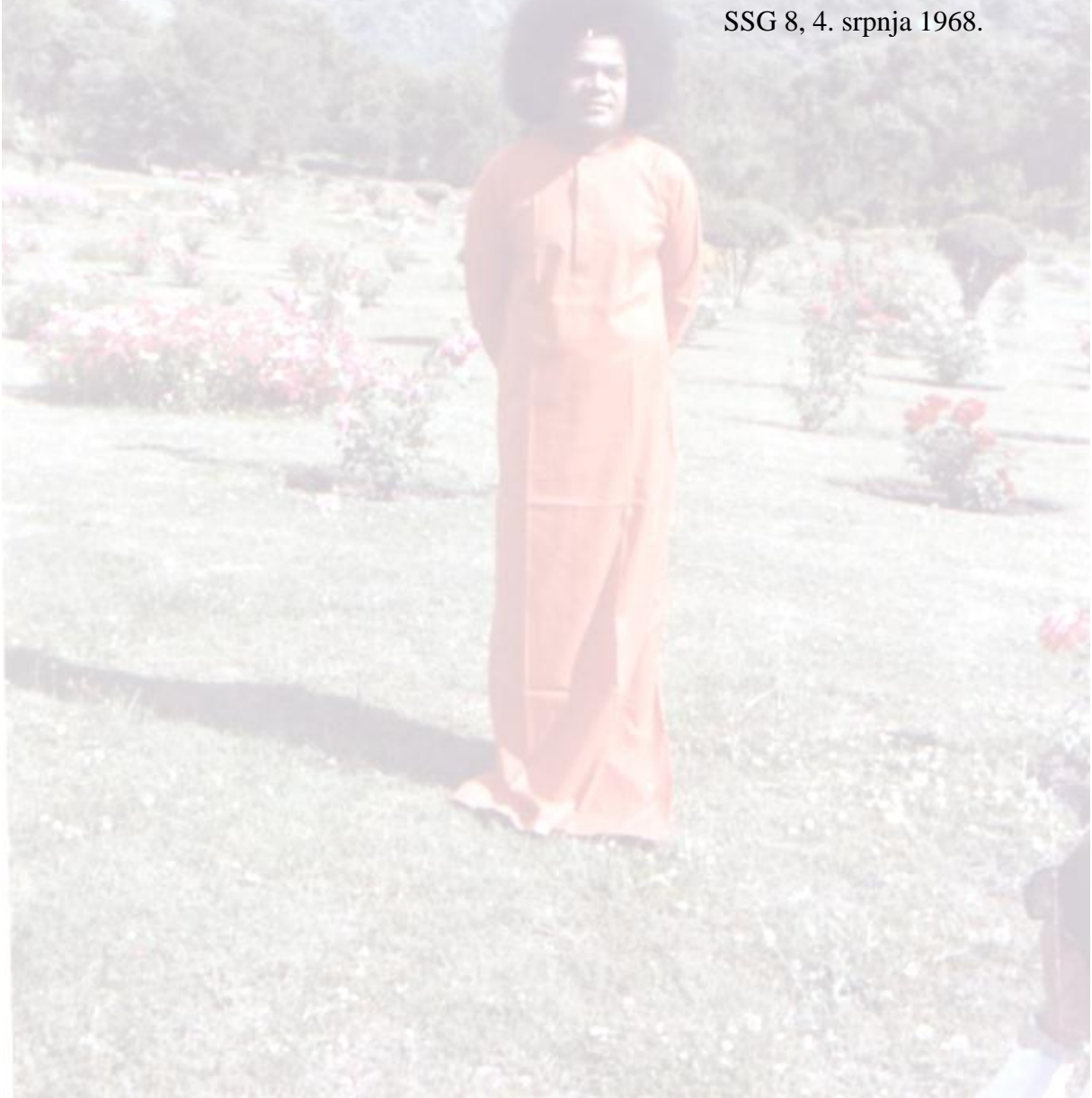
utjelovljenju božanske ljubavi

Dužnost bez ljubavi vrijedna je žaljenja. Poželjna je dužnost u kojoj ima ljubavi. Ljubav bez dužnosti je božanska. Dužnost uključuje snagu ili prisilu, dok je ljubav spontana i izražava se bez izvanjskih poticaja. Sva ponavljanja Božjeg imena – japa, meditacija – dhyāna i zaslužna djela koja obavljate bit će beskorisna ako ne njeđujete sveopću i nesebičnu ljubav.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1979.

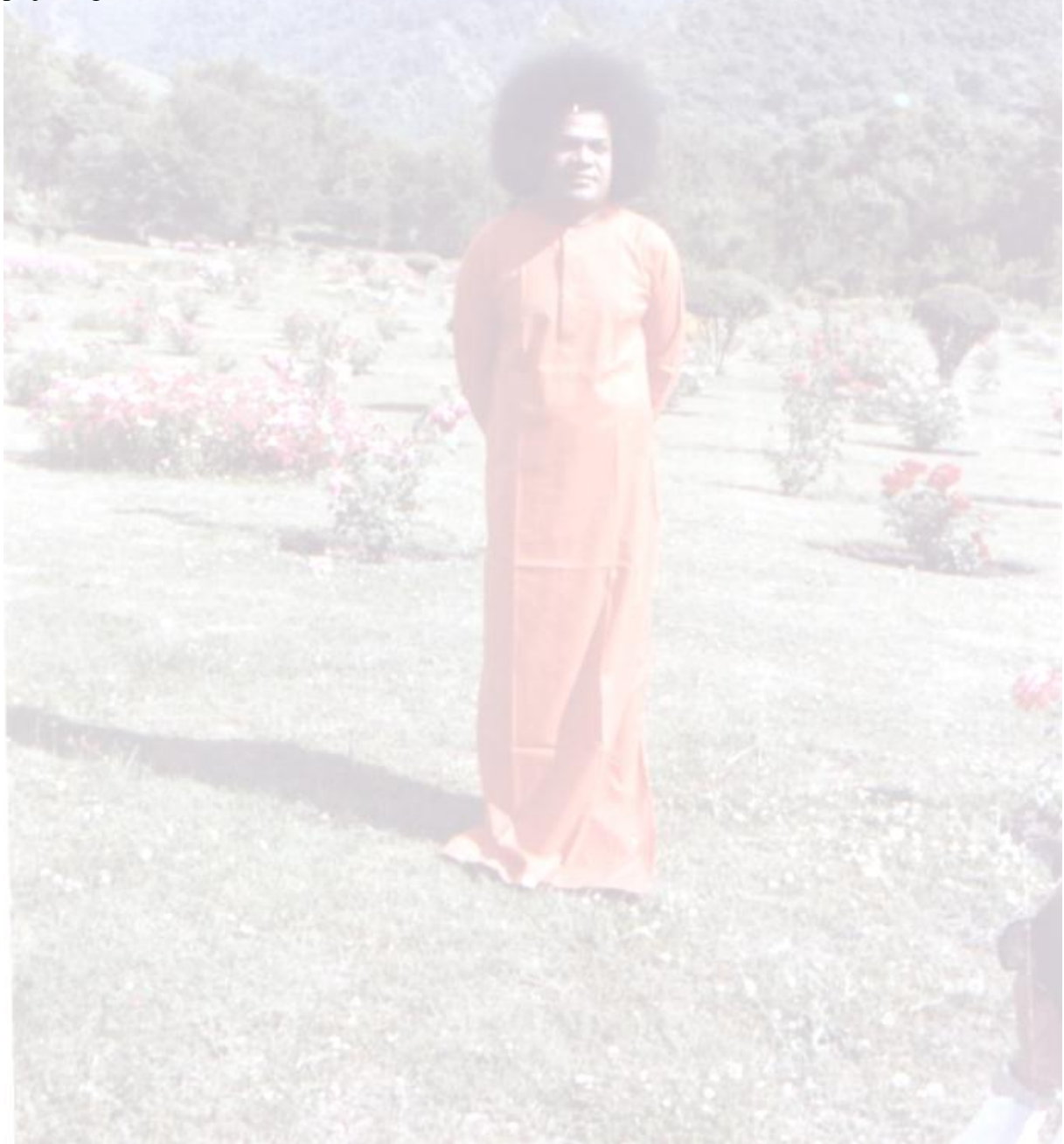
Došao sam upaliti svjetiljku ljubavi u vašim srcima kako bih vidio da ona svakodnevno sjaji sve jačim sjajem. Nisam došao govoriti zbog nikakve posebne dharme (vjere ili religije), kao što je hinduistička dharna. Nisam došao ni u kakvoj misiji publiciteta bilo koje sekte, vjerovanja ili razloga. Niti sam došao skupljati sljedbenike bilo kakve doktrine. Nemam plan privlačiti učenike ili poklonike u moje ili bilo koje drugo stado. Došao sam vam govoriti o ovoj univerzalnoj jedinstvenoj vjeri, o ovom duhovnom principu, principu ātmana, o ovom putu ljubavi, ovoj dharmi ljubavi, o ovoj dužnosti ljubavi, ovoj obvezi ljubavi.

SSG 8, 4. srpnja 1968.

Urednikova bilješka

Ovaj studijski vodič je kratki prikaz predavanja i citata iz sljedećih djela Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe: *Sathya Sai Speaks*, serije *Vāhinī* i *Summer Showers*. Urednici su pokušali ostati vjerni izlaganju citata jer se oni javljaju u internetskim izdanjima djela iz kojih su navedeni, s izuzetkom manjih promjena, kako bi se olakšalo čitanje i jasnoća misli u sadržaju ovoga studijskog vodiča. Originalni zvučni zapisi Bhagavānovih predavanja navedeni su kako je bilo potrebno. Ta predavanja i citate čitatelj može lako pronaći ako posjeti međunarodnu internetsku stranicu <http://www.sathyasai.org> te ako izabere *Discourses – Writings* iz gornjeg prijedloga.

PREDGOVOR

Ova zbirka dvaju studijskih vodiča, *Ljubav* i *Nesebično služenje* kratki je sažetak odabranih predavanja i citata iz poučavanja i pisanja Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe o temama ljubavi i nesebičnog služenja. Pripremljena su dva sveska za individualno i grupno korištenje na Desetoj svjetskoj konferenciji koja je održana u Prasanthi Nilayamu u studenom 2015. godine. Važno je naglasiti da ove vodiče na temu ljubavi i nesebičnog služenja mogu koristiti svi duhovni tražitelji.

Izbor ovih dviju tema je promišljen. Kad bi jedna riječ trebala objediniti bit Svamijeva života i učenja, ta bi riječ bila *ljubav*. Život, poruka, ideali i humanitarna djela Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, sve se to može očuvati kao svetinja u jednoj riječi – *ljubav*. Njegov život je Njegova poruka, a Njegova poruka je ljubav. On je doista utjelovljenje ljubavi – ljubavi koja hoda na dvije noge. On kaže: „Bog je ljubav, živite u ljubavi“ i potiče nas: „Počnite dan s ljubavlju, provedite dan u ljubavi, završite dan u ljubavi – to je put do Boga.“ Kao što se Mjesec može vidjeti samo kad je mjesecina, a ne uz pomoć svjetiljke, Bog koji je utjelovljenje ljubavi može se doživjeti samo kroz ljubav. Svami kaže: „Ali ta ljubav je bezuvjetna, čista, nesebična i usmjerena je prema Bogu kao jedinom smislu.“

Kad su Gospodina Isusa Krista pitali koja je najveća zapovijed, on je rekao: „Najveća i prva zapovijed jest ljubiti Boga svim srcem, umom, dušom i svom snagom. A zatim ljubiti svoga bližnjega kao samoga sebe.“ Sveti Pavao u svom pismu Korinćanima kaže: „Vjera, nada i ljubav žive, ali najveća od njih je ljubav.“ Svami kaže: „Ljubav je izvor, ljubav je put, ljubav je cilj.“ Dakle, kad živimo ispunjeni ljubavlju, naš će život biti čist od grijeha.“ On također kaže: „Najveći primjeri čiste, iskonske ljubavi su drevne pastirice iz Brindāvana, *gopikā*“. U ovom sažetku postoje i drugi primjeri čiste, bezuvjetne, božanske ljubavi. Ako čovjek može ovladati ovim jedinim božanskim principom, ujedno će ovladati i sa ostale četiri ljudske vrijednosti – istinom, mirom, ispravnošću i nenasiljem. Savršena prevlast ljubavi jednaka je samoostvarenju.

Nesebično služenje možda je jedinstven, najdjelotvorniji i univerzalni način za razumijevanje, doživljavanje i izražavanje ovoga božanskog principa ljubavi. Služenje je ljubav na djelu. Svami kaže kako je najbolji način da se voli Bog taj da se voli sve i služi svima. Glavna svrha Sathya Sai organizacije jest pomoći čovjeku da uz pomoć Božje ljubavi nesebičnim služenjem očituje svoju božansku narav. Svami je također objasnio da je najvažnija kvaliteta, a ne kvantiteta služenja. Duh ili motiv služenja je ključni čimbenik. Kad služimo, trebali bismo osjećati da služimo Bogu. Zato On kaže: „Služiti čovjeku znači služiti Bogu.“ Služenje koje se obavlja na taj način prisiljava nas da shvatimo kako „je služenje obavio Bog, Bogu i za Boga“. Osoba koja služi, onaj koji prima služenje i proces služenja jednaki su – i božanski. Upravo kao što je dokaz kiše vlažnost tla, čisto i nesebično služenje s ljubavlju transformira nas i mi uživamo u vrhovnom miru i staloznosti – u „miru koji nadilazi svako razumijevanje“.

Svami nas upozorava na velike prepreke koje stoje na putu nesebičnog služenja: ego – *ahankāra* i vezanost – *mamakāra*, osjećaj da smo mi nešto učinili – *kartṛtva* i osjećaj da smo u tome uživali – *bhokṛtva*. Pravi volonter Sathya Saija teži da nadvlada te prepreke nesebičnim služenjem. Služenje obavljeno na čist i nesebičan način tada postaje *yoga*¹ koja

¹ *yoga* – duhovna disciplina, ponovno sjedinjenje individualne duše s univerzalnom dušom (op. prev.)

vodi jedinstvu s Bogom. Svami kaže da kad shvatimo kako je “služenje čovjeku služenje Bogu“, mi također doživljavamo konačnu istinu – da je „sve prožeto Bogom – *iśāvāsyam idaṃ sarvam*“.²

Zato su ljubav i nesebično služenje temeljni i nedjeljivo povezani.

Učenja Sri Sathya Sai Babe su blago koje se ne može ni sa čim usporediti. Iskreno se nadam da čitatelji neće dopustiti da im to blago sklizne iz ruku. Namjera ovoga sažetog prikaza jest da čitatelju olakša pristup Bhagavānovom učenju o te dvije važne teme. Iskreno se molim da svaki čitatelj kroz Njegove riječi o ljubavi i nesebičnom služenju doživi božansku prisutnost Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe i da se transformira provodeći te ideale u djelo. Uronimo duboko u poput nektara slatke Svamijeve riječi, prožmimo se Njegovom ljubavlju i spasimo svoj život svakodnevnim provođenjem u djelo Njegove univerzalne i vječne poruke ljubavi i nesebičnog služenja.

Onome koji je učinio da ti koncepti ljubavi i nesebičnog služenja budu jednostavni i lako shvatljivi kroz Njegova pisanja i predavanja i čiji je život vrhovni primjer ljubavi i nesebičnog služenja, zahvaljujem svim srcem. Ponizno molim Njegove blagoslove i milost u ime svakog čitatelja koji će listati stranice ovog vodiča.

Dr. Narendranath Reddy,
predsjednik Prasanthi vijeća

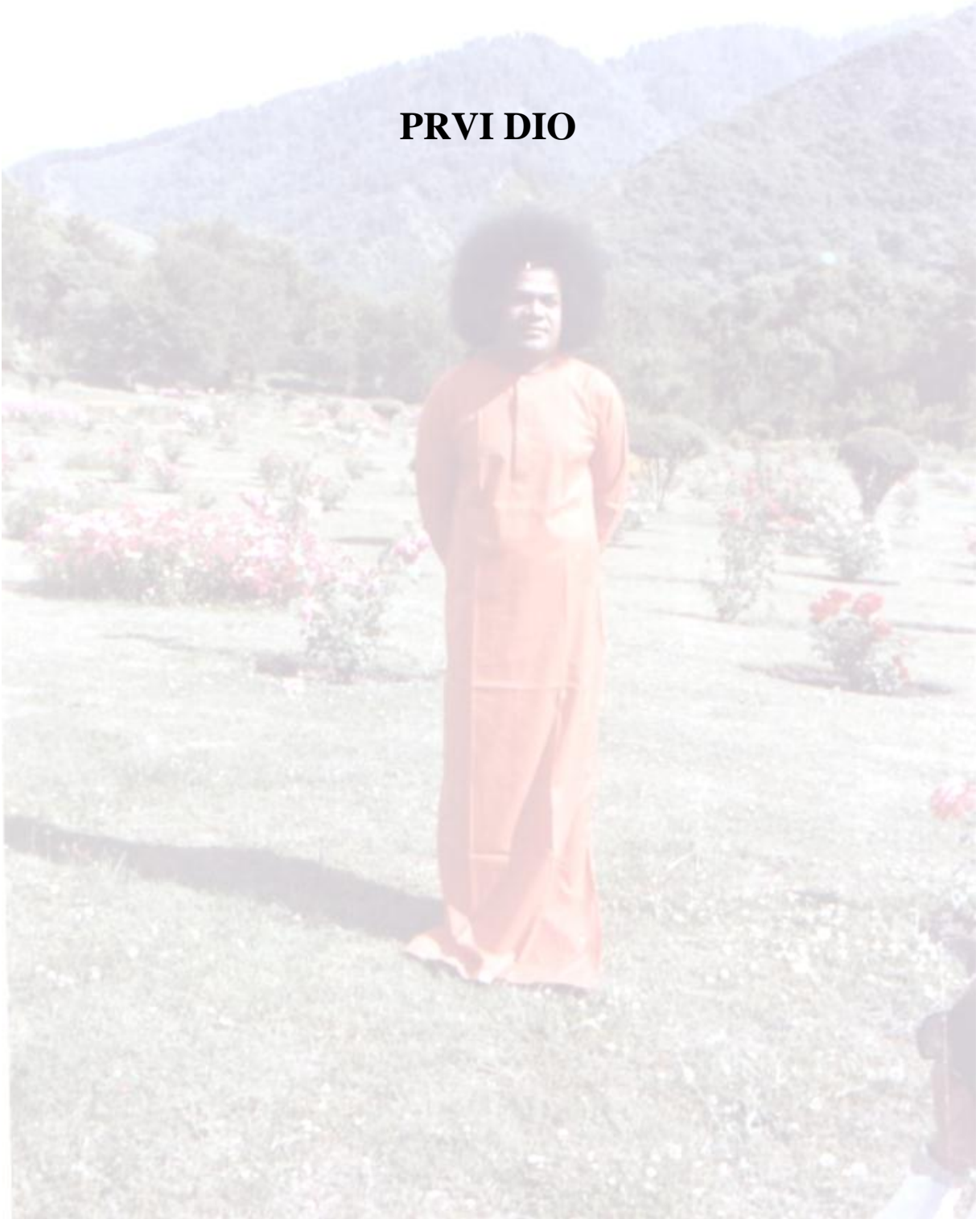

² citat iz *Upaniśada* (op. prev.)

SADRŽAJ

Urednikova bilješka	
Predgovor	
PRVI DIO	1
Poglavlje 1.....	2
Što je ljubav?	
Poglavlje 2.....	17
Kako voljeti?	
Poglavlje 3.....	30
Kako njegovati ljubav?	
Poglavlje 4.....	42
Prepreke na putu ljubavi	
Poglavlje 5.....	49
Ljubav i ljudske vrijednosti	
Poglavlje 6.....	54
Moć ljubavi	
Poglavlje 7.....	59
Osobine čovjeka koji voli Boga	
Poglavlje 8.....	65
Ljubav – put do samospoznaje	
Poglavlje 9.....	71
Primjeri božanske ljubavi	
DRUGI DIO	80
Prvi govor: Božanska ljubav – <i>parama prema</i>	81
Drugi govor: Moć božanske ljubavi.....	84
Treći govor: Pravo ime Boga je Ljubav.....	88
Četvrti govor: Ljubav je Bog, živite u ljubavi.....	95

PRVI DIO

Poglavlje 1

Što je ljubav?

Uvod

„Odvojio sam sebe od sebe kako bih mogao voljeti sebe“, proglašava Gospod. Ljubav je praiskonski poticaj i temelj kreacije. Ljubav je Bog. Ta ljubav uzima mnoge različite oblike u pojavnom svijetu i pojedincima daje različita iskustva. Dok se zbog čovjekovih odnosa oblici ljubavi stalno mijenjaju, princip Ljubavi ostaje nepromijenjen.

U ovom poglavlju Svami nabraja različite oblike ljubavi koje ljudska bića doživljavaju i u glavnim crtama opisuje kako se ljudska ljubav razlikuje od Božje ljubavi. Ljudska ljubav je privremena i temelji se na vezanosti i naklonosti. Božja je ljubav čista, nesebična i trajna. Svami nam kaže da je istinska odanost – *bhakti* ljubav za Boga. Takvu ljubav moramo njegovati i postati utjelovljenja čiste ljubavi.

Sadržaj poglavlja

Ljubav – temelj kreacije

Ljubav – bit odanosti

Ljubav – put do Boga

Sve ljubavi su jedno

Svjetovna ljubav

Božja ljubav

Ljubav je Bog

Ljubav – temelj kreacije

Gledajte mene u sebi jer ja vidim sebe u vama. Vi ste moj život, moj dah, moja duša. Svi ste vi moji likovi. Kad volim vas, volim sebe. Kad vi volite sebe, volite mene. Odvojio sam sebe od sebe kako bih mogao voljeti sebe. Dragi moji, vi ste moje vlastito Sebstvo.

SSG 29, 29. svibnja 1996., kolofon³

Privlačnost što je ima golemi *brahman*⁴ za atom – *aṇu* jednaka je privlačnosti cjeline za dio. To je temelj sve ljubavi – ljubavi majke, oca i sina, ljubavi prijatelja, zaručnika i čak ljubavi poklonika spram Boga. Pojedinačno biće, čovjek – *jīva* voli *brahmana* ili cjelinu čiji je dio. Gledajte sve kao dijelove iste cjeline kojoj pripadate. Tada neće biti mržnje, zavisti, pohlepe ni ponosa.

SSG 12, Brindavan, Summer Camp, 1974.

³ kolofon – (lat) bilješka na posljednjoj stranici knjige s naznakom izdavača (op. prev.)

⁴ *brahman* – najviše Sebstvo, Apsolut, apsolutna svijest (op. prev.)

Sve je osnovano na ljubavi i samo na ljubavi. Ljudsko je biće rođeno u ljubavi, održava ga ljubav i konačno se sjedinjuje u ljubavi. Ljubav je temelj ljudskog života. No vi zaboravljate takvu iskrenu ljubav i dopuštate da vas zavede svjetovna i fizička ljubav koja nije ljubav u pravom smislu.

SSG 33, 20. studenog 2000.

Na ovom svijetu nijedna vrлина nije uzvišenija od ljubavi. Ljubav je istina. Ljubav je ispravnost. Ljubav je bogatstvo. Ovaj je svijet potekao iz ljubavi, održava ga ljubav i konačno uranja u ljubav. Svaki atom ima svoj izvor u ljubavi. Bezbroj snaga postoji na svijetu, poput atomske i magnetske snage, ali sve ih nadmašuje moć ljubavi. Život lišen vjere i ljubavi nema nikakva značaja i beskoristan je. Za ljude ljubav znači život, a ljubav je sve. Iz ljubavi je izronilo pet elemenata – *pañcabhūta*. U svakom čovjeku sjaji i blista ljubav. No ljudska bića, budući da ne mogu shvatiti značenje ljubavi, pripisuju joj fizičke razmjere. Ljubav majke prema djetetu je naklonost – *vātsalya*, ljubav koja postoji između žene i muža je slijepa zaljubljenost – *moha*. Ljubav koja postoji među prijateljima i rođacima je privrženost – *anurāga*. Ljubav prema materijalnim predmetima zove se želja – *icchā*. Ljubav usmjerena spram Boga poznata je kao odanost – *bhakti*.

SSG 32, 28. srpnja 1999.

Ako pogledamo malo pobliže, otkrivamo da je sâm život ljubav. Ne postoji dvoje, već samo jedan. Ljubav je sâma priroda života, kao što je gorenje priroda vatre, ili vlaga priroda vode, a slatkoća priroda šećera. Biljku negujemo samo dok joj je lišće zeleno. Kad se ono osuši i biljka postane beživotna tvar, prestanemo je voljeti. Ljubav traje tako dugo dok život postoji. Majka je voljena tako dugo dok ima života u njoj. Kad je život napusti, mi je zakopamo bez imalo grižnje savjesti. Ljubav je vezana za život. Zapravo, ljubav je život. Čovjek koji nema ljubavi da je podijeli s drugim jednak je mrtvom čovjeku. To je razlog zašto se ljubav širi u sve širim krugovima.

SSG 15, 25. prosinca 1981.

Ljubav nije nešto što ulazi u vaš život na pola puta. Ona je duhovni – *ātman* princip koji je uvijek s vama, cijelo vrijeme. Ne smijete dopustiti da se ova ljubav mijenja od časa do časa. Sve svoje misli morate pretvoriti u izraze ljubavi. Najbolji oblik duhovne discipline – *sādhana* jest smatrati sva djela što ih izvršavate žrtvenom ponudom Bogu. Bilo kakva dobra djela ili duhovne pothvate obavljate, ako nisu prožeti ljubavlju, bezvrijedni su.

SSG 25, 30. svibnja 1992.

Ljubav postoji zbog ljubavi, ni zbog čega drugog. Ona je spontana i pruža radost. Sve je natopljeno ljubavlju. Ljubav gleda srcem, a ne očima. Ne sluša ušima, već tišinom srca. Ona ne govori jezikom, već govori iz samilosti. Samilost, ljubaznost i ljubav različite su riječi koje znače isto. Ljubav ima mnoge sinonime. Ona se može širiti samo iz srca, ni iz kojega drugog izvora. Ljubav je besmrtna, opojna, puna blagoslova i nema granica. Srce ispunjeno ljubavlju bezgranično je.

Kao što rijeke raznih imena i tokova uranjaju u ocean i postaju jedno s njim, tako i ljubav u mnogim oblicima ulazi u ocean srca te se identificira s njim.

SSG 28, 25. prosinca 1995.

Nemoguće je u potpunosti opisati princip Ljubavi. Ljubav privlači sve. Ljubav Božja manifestirala se u obliku prirode. Zato priroda privlači sve. Kršna je onaj koji privlači – *karṣatīti kṛṣṇah*. Bog privlači svakoga i sve blagoslivlja. On je utjelovljenje slatkoće. Ljudi priređuju razne vrste slatkiša, ali šećer je isti u svim slatkišima. Tako je i Bog isti u svim imenima i likovima na svijetu. Njega se ne može ograničiti ni na koji određeni lik. Sve likove smatrajte Njegovima. Možete ići bilo kuda, štovati bilo koji lik, svi su likovi božanski. Kad njeđujete takvu ljubav za sve i vjerujete u Boga, možete Ga vidjeti svuda i doživjeti Njegovu ljubav. Nije moguće doživjeti Boga ako ne njeđujete ljubav.

SSG 37, 15. travnja 2004.

Cijela je priroda prožeta snagom privlačnosti. Svijet privlači sve zajedno. Ta snaga privlačnosti potječe od nepromjenljivog i vječnog principa Istine i temelj je kreacije. Ona je poznata kao transcendentna Istina i prisutna je u tri vremenska razdoblja – *trikāla*, u tri svijeta – *triloka* i u tri svojstva prirode – *triguṇa*. Samo je jedna Istina, ne postoje dvije.

SSG 36, 16. travnja 2003.

Ljudsko biće posjeduje materijale koji su potrebni za stvaranje električne energije, radijacije i telekomunikacije. Cijeli je svijet ispunjen elektromagnetskom energijom. Svijetom vlada princip uzajamne privlačnosti. Zelena trava privlači krave. Dijete privlači majku. Zakon univerzalne privlačnosti je srodan ovoj magnetskoj moći. Rāma je vrhovni simbol moći privlačnosti. Rāma je onaj koji donosi radost – *rāmayatīti rāmah*. Taj Rāma nije Daśarathin sin, već je riječ o duhovnom Rāmi koji je stanovnik svakoga srca – *ātmarāma*. Utjelovljeni duh – *ātman* je univerzalni magnet koji sve privlači.

Danas je na ovo mjesto privučeno mnogo ljudi iz cijeloga svijeta upravo zbog snage privlačnosti. Kad ovdje držite cvijet, on iz daleka privlači pčele. Cvijet ih privlači zbog slatkog meda u njemu. Nijednu pčelu neće privući plastični cvijet. A slatkoća koja privlači ljude je ljubav – *prema*, Ta se ljubav manifestira u mnogim oblicima – majčinska ljubav, sinova ljubav, bratska ljubav, bračna ljubav, prijateljska ljubav i tako dalje. Božanska ljubav temelj je svih tih oblika privlačnosti. Ona je snažni magnet i prisutna je svuda, uključujući svako ljudsko biće.

SSG 30, 20. srpnja 1997.

Živite u ljubavi. Ljubav je život. Nijedno biće ne može postojati na Zemlji ako ne voli ili nije voljeno. Ljubav okrepljuje, ljubav jača, ljubav je poticaj u svim avanturama, u svakoj požrtvornosti, u svakom uspjehu.

SSG 11, 1. kolovoza 1971.

Ljubav – bît odanosti

Odanost označava ljubav. Ljubav spram Boga jedina je prava ljubav. Svi ostali izrazi ljubavi samo su vezanosti jedne vrste za drugu. *Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. Počnite dan s ljubavlju. Ispunite dan ljubavlju. Završite dan u ljubavi. To je put do Boga.* Ljudi svih vjeroispovijesti trebali bi tu ljubav smatrati božanskom. Pokažite svoju ljubav bez obzira na to kako se drugi ponašaju. Njegujte tu ljubav.

SSG 28, 21. studenog 1995.

Bît odanosti – *bhakti* je ljubav, to nije formalno ponavljanje Božjeg imena – *japa*, niti raznovrsno štovanje. Štovanje treba posvetiti Bogu koji boravi u svim bićima. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. Ljubav je način ostvarivanja blaženstva Sebstva koje se nalazi u središtu nas sâmih. Ne treba je nigdje drugdje tražiti. Možemo je pronaći u sebi kad kontroliramo sve misli, kad je um okrenut prema unutra. Posvetite sva djela Gospodu. To je najuzvišenija spoznaja. To je *summum bonum*⁵ postojanja. Ljubav mora postati način života. Samo to je istinska odanost.

SSG 19, 8. listopada 1986.

Postoji devet vrsta odanosti: slušanje o Božjoj slavi – *śravana*, zajedničko pjevanje u čast Bogu – *kīrtana*, kontemplacija o Višņuu – *višņusmarana*, služenje Gospodovim lotosnim Stopalima – *pādasevana*, obožavanje – *vandana*, obredno bogoštovlje – *arcana*, njegovanje odnosa gospodar – sluga s Bogom – *dāsyā*, njegovanje prijateljstva s Bogom – *sneha* i potpuna predanost volji božanske stvarnosti – *ātmanivedana*. Na koji god od ovih načina štujete Boga, On odgovara na isti način.

SSG 27, 1. siječnja 1994.

U *purāṇama* su opisani životi velikih svetaca kao primjeri devet oblika odanosti. To su: Parikṣit koji je slušao o Božjoj slavi, Nārada koji je pjevao u čast Boga, Prahlāda koji je kontemplirao o Bogu, Prithu koji je služio Božjim stopalima, Akrura koji je obožavao Boga, Hanumān koji je služio Bogu, Arjuna koji je njegovao odnos sluga – gospodar s Bogom, Lakṣmi je koja je njegovala prijateljstvo s Bogom i Bālī koji je bio potpuno predan Božjoj volji.

SSG 22, 14. siječnja 1989.

Što je odanost? To nije jednostavno nuđenje različitih vrsta štovanja ili odlazak na hodočašća. Jedino čista i istinska ljubav zbog sâme ljubavi sadržava odanost. Istinska odanost

⁵ *summum bonum* (lat.) najveće dobro (op. prev.)

je ljubav koja izvire iz čista srca, neoskrvrnuta sebičnim motivima. Ljubav je intimna veza između poklonika i Gospoda. Postoji devet vrsta odanosti, ali one nisu jednake čistoj ljubavi – prema.

SSG 28, 6. svibnja 1995.

Unutarnja struja svih devet vrsta odanosti je ljubav spram Boga.

SSG 30, 19 srpnja 1997.

Purāṇe smatraju oslobođenje – *mokṣa* uranjanjem u Boga. Ali blaženstvo koje se doživljava neprestanom kontemplacijom o Bogu ne može se postići čak ni stapanjem s Bogom. *Vedānta*⁶ navješćuje da je ljubav spram Boga oslobođenje. Srce poklonika ispunjeno ljubavlju spram Boga nježno je i skladno. Bilo kada, svatko mora svoje srce učiniti oltarom ljubavi za Gospoda. S Gospodom, koji je na oltaru poklonika, poklonik se odriče želje za oslobođenjem. Sâma odanost učinit će da postane jedno s Gospodom. Kad kapljica vode padne u ocean, ona postiže neumrlost i beskrajnost. Ako kapljicu vode držite na dlanu, ona će za nekoliko trenutaka ispariti. No kad je sjedinite s oceanom, ona postaje bezgranična, ona postaje jedno s golemim oceanom. Jedinstvo s Univerzalnim može se ostvariti jedino ljubavlju. Pokloniku koji je tako postigao jedinstvo s Vječnim, sve se čini božanskim. Pastirice – *gopikā* u Brindāvanu bile su takve poklonice. One su doživljavale božansko blaženstvo kroz svoju žarku odanost. Poput ribe koja ne može živjeti izvan vode, poklonik koji je uronjen u opojni ocean božanske ljubavi ni trenutka ne može postojati bez Božje ljubavi. Takav poklonik ne može uživati ni u čemu drugome. Svaki dio njegova tijela je ispunjen Božjom ljubavlju pa svaki njegov organ nalazi svoj izraz u objavljivanju Božje veličanstvenosti ili u služenju Bogu. To je bila vrsta odanosti koju su pastirice osjećale za Kršnu. Bilo je to nešto izvan intelekta i moći razuma. Kršna je objasnio Uddhavi iskrenu prirodu odanosti pastirica. Budući da je takvu odanost nemoguće analizirati intelektualno, ona je odbačena kao slijepa vjera. Intelektualnim ispitivanjem ne može se istražiti ono što je suptilno i što se može dokazati samo iskustvom.

SSG 19, 19. siječnja 1986.

Ljubav – put do Boga

Put k Bogu prolazi kroz ljubav. S ljubavlju možete poći svuda.

SSG 31, 25. kolovoza 1998.

Iskreno govoreći, vi ste prava utjelovljenja ljubavi. Neka struja ljubavi poteče iz jednog srca u drugo. Ljubav smatrajte svojim životom. To je vaša prva dužnost. Možete tražiti bilo gdje u svijetu, ali nećete pronaći ništa veće od ljubavi. Evo primjera. Danas se toliko vas okupilo ovdje. Koji je razlog tome? Svamijeva ljubav sve vas je privukla. Ljubav je magnetska snaga prisutna u ljudskom biću. U svim svetim epovima poput *Ramāyaṇe*,

⁶ *vedānta* – dosl. kraj *Veda*, svetih tekstova

Mahābhārata i *Bhāgavate*, možete naći ljubav koja kroz njih protječe. Kad jednom nježete ljubav, nije vam potrebno steći nikakav drugi imetak. Do Boga možete doprijeti samo ljubavlju, nikakvim drugim načinom. Ljubav je magnetska snaga koja može transformirati čak i vašeg ljutog neprijatelja u najdražeg prijatelja.

SSG 36, 17. listopada 2003.

Sve ljubavi su jedno

Ljubav, onaj tko voli i onaj koga se voli – sve to troje jedno je i isto. Bez ljubavi ne može postojati ni onaj tko voli. Čak da postoji i ljubav i onaj tko voli, bez onoga koga se voli, ljubav nema svrhe. U sve troje ljubav je glavni sastojak. Zato nema razlike među njima. U svima njima ljubav je vidljiva kao nešto što boravi u svakom srcu – *sarvāntaryāmin*. Nije li onda razumljivo da je sve utjelovljenje vrhovnog Sebstva – *paramātmavarūpa*? Naravno, to se može jasno spoznati. Sve je prožeto ljubavlju. Stoga možemo bez oklijevanja izjaviti da je vrhovno Sebstvo utjelovljenje ljubavi – *premasvarūpa*.

Premavāhinī, str. 37

Za one koji su uronjeni u ljubav sve treperi od života. Moć ljubavi je bezgranična. Ljubavni impuls manifestira se u raznim osobama na razne načine. Vrhovni sljedbenici poput pastirica smatrali su Kṛṣṇu sāmim dahom svoga života i obožavali su ga. “Ti si nam sve“, govorele su pastirice. S druge strane, Yaśodina⁷ ljubav za Kṛṣṇu bila je ljubav majke prema svom djetetu. Nakon Kṛṣṇina odlaska, ona je dva dana čekala da dobije vijesti iz Māthure⁸. Pogledajte razliku između pobožne ljubavi pastirica i majčinske ljubavi Yaśode. Yaśodā je gledala na Kṛṣṇu kao na obično dijete, na miljenika svoga srca koji je bio bezazlen u svjetovnim stvarima. Strepila je: “Ne mogu ni zamisliti kakva su mučenja neljudski demoni u Māthuri nanijeli Balarāmi⁹ i Kṛṣṇi. O, Kṛṣṇa, ne mogu dulje čekati na tvoj povratak!“ Velika je razlika između ljubavi poklonika i majčine ljubavi. Jačina majčinskog osjećaja raste iz osjećaja njezine vezanosti. Osjećaji poklonika su različiti. Tužaljka pastirica je bila ovakva: “O, Kṛṣṇa, zašto ne pokažeš svoje prekrasno lice. Zašto nam ne dopustiš da slušamo božansku glazbu tvoje flaute?“ Ljubav Rādhē,¹⁰ koja je bila posve zaokupljena svojom ljubavlju za Kṛṣṇu, bila je drukčija. “O, Kṛṣṇa, gdje god da jesi, bilo kakav lik da si uzeo, blagoslovi me kako bih bila jedno s tobom u tom liku!“ Rādhā je težila toj vrsti jedinstva. Ali princip ljubavi u svim tim slučajevima bio je isti. Ljubav može imati različita imena, ali princip je isti.

SSG 24, 2. rujna 1991.

⁷ Yaśodā – pomajka i Kṛṣṇina hraniteljica (op. prev.)

⁸ *Mathurā* – Kṛṣṇin rodni grad na desnoj obali Yamune, pritoke Gaṅge; jedan od sedam svetih gradova Indije (op. prev.)

⁹ Balarāma – stariji Kṛṣṇin brat (op. prev.)

¹⁰ Rādhā – ime Kṛṣṇine družice i njegove najveće poklonice među pastircama, simbol odanosti Bogu (op. prev.)

Ljubav je jedna, ali je izražena na mnogo načina. Iskustva su različita, ali cilj je jedan. Da bi živjela u ovom pojavnom svijetu, ljubav je uzela te mnogostruke likove. Likovi ljubavi se mijenjaju ovisno o odnosima koje čovjek uspostavlja. No čista je ljubav nepromjenljiva. Takva čista ljubav danas je ograničena sebičnim interesima ljudskog bića.

SSG 25, 30. svibnja 1992.

Svjetovna ljubav

Ljubav može pobijediti sve. Nesebična, čista, nepatvorena ljubav vodi čovjeka do Boga. Sebična i ograničena ljubav veže čovjeka za svijet. U nemogućnosti da shvate čistu i svetu ljubav, ljudi su danas plijen beskrajnih briga zbog vezanosti za svjetovne predmete. Čovjekova prvenstvena dužnost jest razumjeti istinu o principu ljubavi. Kad jednom shvati prirodu ljubavi, čovjek više neće lutati. Različiti konteksti u kojima se danas koristi riječ ljubav nisu ni u kakvom odnosu s istinskim značenjem ljubavi. Osjećaj između majke i djeteta, ili između supruga i supruge, proizlazi iz određenoga vremenskog odnosa i uopće nije prava ljubav. Prava ljubav nema ni početak ni kraj. Ona postoji u sve tri kategorije vremena; u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Samo je ona ljubav prava koja ljudsko biće može ispuniti neprestanim blaženstvom.

SSG 28, 25. prosinca 1995.

Na ljudskoj razini, ljubav poprima mnoge oblike. Riječ ljubav koristi se u kontekstu odnosa između majke i djeteta, supruga i supruge, gospodara i slugu, odgajatelja i učenika. Ali to nije istinska ljubav i ne može se nazvati ljubavlju. To je samo naklonost – *anurāga*. Ljubav se može primijeniti samo na cjelokupnu ljubav spram Boga, na ljubav koja je potpuno nesebična. Ona nije potekla iz svijeta, nije pala s neba, Ona je bit čovjekove prirode koja se izražava spontano, bez vanjskih poticaja – *sahajasvarūpa*.

SSG 25, 30. svibnja 1992.

Ljubav – *prema* i naklonost – *anurāga* jedno su te isto. Ali kad je naklonost usmjerena prema svjetovnim predmetima, ona postaje uprljana. Zbog te nečistoće javlja se radost i tuga. Čovjek postaje plijenom želja i razočaranja. Međutim, kad je ljubav usmjerena prema Bogu, ona postaje čistom, nesebičnom, trajnom i božanskom.

SSG 23, 24. studenog 1990.

Ne može biti života bez ljubavi. Evo primjera koji ilustrira to stanovište. Jedna je majka imala sina starog 20 godina. Nakon nekog vremena sin je umro. Tada je majka naricala nad njegovim tijelom: “O, sine, mogla sam živjeti tako dugo dok ti živiš. Ali kako sada mogu živjeti?” Takva vrsta tuge rezultat je vezanosti koji je majka nje govala prema fizičkom obliku svoga sina. To nije prava ljubav. Ono što je važno je ljubav, ali ne ljubav prema fizičkom obliku. Samo oni koji mogu živjeti zbog same ljubavi, mogu postići pravu ljubav. Oni koji vole fizičko tijelo, vole ga samo dok je tijelo prisutno. Nakon toga ljubav propada.

Zato volite zbog ljubavi sâme. Takva ljubav je život. A taj je život Bog. To je zaista duhovni princip – *ātmataṭṭva*. Taj je princip jedina stvarnost.

SSG 36, 28. listopada 2003.

Kako čovjek od djetinjstva do zrelosti raste, i njegova se vezanost mijenja od majke do prijatelja, supruge i djece, a potom se usmjerava na stjecanje bogatstva. U tim usponima i padovima koji imaju za posljedicu težnju za bogatstvom, čovjek počne osjećati potrebu za Bogom. Ta neprestana naizmjeničnost vezanosti i odvajanja ne može se nazvati pravom ljubavlju, koja je duhovna i trajna.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Ne shvaćajući istinsko značenje ovog principa ljubavi, ljudsko biće uništava svoj život. Svi bi trebali shvatiti da je ljubav u jednakoj mjeri prisutna u svima. No kad se pokazuje u raznim odnosima u svjetovnom životu, ta ljubav ima mnogo različitih oblika. Ljubav između muža i žene zove se zanesenost – *moha*. Ljubav između majke i djeteta zove se majčinska ljubav – *vātsalya*. Ljubav među rođacima zovemo naklonost – *anurāga*. Ljubav spram Boga je odanost – *bhakti*.

SSG 25, 30 svibnja 1992.

Svaki član svih živih vrsta njeguje mnogostruku ljubav prema svojim potomcima, roditeljima i prema vlastitoj udobnosti, pa čuva svoju hranu i piće, svoje radosti i zabave. Svaka ta vrsta ljubavi ili vezanosti ima određeno ime koje odgovara bićima i predmetima na koje se odnosi. Zove se naklonost kad je usmjerena prema potomcima. Njezino je ime zanesenost kad je usmjerena prema osobama koje su manje sretne, zove se prijateljstvo kad je usmjerena prema jednakima, vezanost kad se širi na bogatstva ili pojedina mjesta. U nekim slučajevima ona postaje očaranost, u drugim slučajevima prijateljstvo. Kad je usmjerena prema starijima, učiteljima i roditeljima, postaje poštovanje i poniznost. No odanost je riječ koja se koristi samo na ljubav spram Gospoda. Kad se ta ljubav podijeli na mnoge tokove koji teku u raznim smjerovima i prema mnogim odredištima, ona uzrokuje samo tugu jer se veže za prolazne stvari. Umjesto toga, dopustite ljubavi da teče u jednom smjeru - prema oceanu Gospodove milosti. To je duhovna disciplina – *sādhanā*, nazvana odanost – *bhakti*. Zašto uzalud gubiti život u jetkom močvarnom tlu svjetovnog života – *samsāra*? Radije težite da stignete do golemog oceana milosti. Ondje ćete ostvariti svoje Sebstvo. Postići ćete tri svojstva najviše transcendentne svijesti i blaženstva – *saccidānanda*. Kako je sveta ta potpunost, kako ispunjena blaženstvom!

Gītāvāhinī, str. 21

Život bez ljubavi nema smisla. Što više volite, to ljubav postaje većom. Istinsku ljubav treba razlikovati od vezanosti za osobe ili stvari. Vezanost se temelji na sebičnosti, ljubav se temelji na nesebičnosti. Ljubav je plod rođen iz cvijeta vaših dobrih djela. Samo kad se bavimo nesebičnim služenjem, možemo doživjeti bît ove čiste ljubavi.

SSG 18, 11. prosinca 1985.

Božja ljubav

Svime na svijetu vladaju veze prilagođene svijetu. Međutim, ljubav nema granica. Ljubav je iznad snage riječi – *anirvācanīyama prema*, izjavio je Nārada.¹¹ Bujica ljubavi za svakoga je voda koja donosi život. Kako da čovjek osigura tu ljubav? Ne ponavljanjem Božjeg imena – *japa*, meditacijom ili proučavanjem svetih tekstova. Bog ne stoluje u *Vedama* niti u *purānama*. On stoluje u srcu i ondje Ga treba tražiti. Ljudi bi morali zatvoriti usta i otvoriti svoja srca. Tada će doživjeti Božji blagoslov.

SSG 29, 23. studenog 1996.

Ono što općenito zovemo srećom odnosi se na tjelesne udobnosti i prolazno je. Takvo tjelesno uživanje, koje se odnosi samo na tijelo, obuzima nas na trenutak, ali odmah poslije toga ono nas gurne u duboku tugu jer je samo trenutačno. No blaženstvo koje čovjek dobiva na duhovan način trajno je, čisto i nesebično. To je razlog zašto nam duhovna proučavanja – *brahmavidyā*¹² objavljuju da treba njegovati ljubav jedino zbog ljubavi. Ne biste smjeli iskazivati ljubav zbog stjecanja materijalnih dobrobiti. Ako se ljubav iskazuje zbog toga, ona će trajati vrlo kratko i brzo će se istrošiti. Nijedna materijalna stvar nije trajna i stoga ljubav koja se iskazuje zbog dobivanja takvih stvari također nije trajna. Utjelovljeni duh – *ātman* simbolizira istinu i zato je trajan. Zato će ljubav koja je vezana za utjelovljeni duh isto tako biti istinska i trajna. Ova vrsta ljubavi i istine prisutna je u svakom individualnom živom biću – *jīva*. Njeguemo li ljubav i istinu zbog njih sâmh, tada će se ljubav i istina koje čovjek njeguje i one koje su prisutne u svakome, ujediniti i postati beskonačna Ljubav i Istina ili “Istina nad istinama” – *satyasya satyam*, kao što se kaže u *upanišadama*.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1974.

Ispunite svoja srca ljubavlju. Ljubav koja se temelji na osobnom interesu ne može se nazvati Božjom ljubavlju. Sveta je samo ona ljubav koja je utemeljena na potpunom zanemarivanju vlastite prirode i koja se bavi jedino težnjom za Bogom. U davnim vremenima mudraci su živjeli u šumama među životinjama i tamo obavljali pokoru. Kako su mogli živjeti u miru među tim životinjama? Jer su bili ispunjeni Božjom ljubavlju, tu su ljubav mogli proširiti na divlje zvijeri i pretvarati ih u stvorenja ljubavi. Mudraci nisu sa sobom imali smrtonosno oružje. Koristili su samo oružje ljubavi koje je moglo transformirati čak i prirodu divljih životinja.

SSG 24, 18. listopada 1991.

¹¹ Nārada – vedski mudrac kojega smatraju posrednikom između bogova i ljudi; gospodar velikih glazbenika, otkrio je instrument lutnju (op. prev.)

¹² *brahmavidyā* – spoznaja duhovne suštine (op. prev.)

Obilježje ljubavi je nesebična požrtvornost – *tyāga*. Ljubav ne traži ništa ni od koga. Ona ne pokazuje neprijateljstvo prema nikome. Potpuno je nesebična i čista. Budući da ne uspijeva razumjeti istinsku prirodu ljubavi, ljudsko biće teži za njom na razne načine. Ljubav treba njegovati s osjećajima nesebičnosti i požrtvornosti. Ono što se obično smatra ljubavlju zapravo je majčinska ljubav, bratska ljubav ili prijateljstvo. U tim ljubavima ima elemenata sebičnosti. Samo je Božja ljubav posve slobodna od natruha sebičnosti. Božja ljubav doseže čak do najudaljenijeg bića. Ona sjedinjuje sve koji su odvojeni, ona uzdiže ljudsko biće od animalnosti do božanskosti i sve oblike svjetovne ljubavi postupno transformira u Božju ljubav. Da bi doživjeli tu ljubav, ljudi moraju biti spremni napustiti sebičnost i osobni interes. Moraju njegovati čistoću i nepokolebljivost. S čvrstom vjerom u Boga, moraju poticati Božju ljubav bez obzira na sve prepreke i muke.

SSG 29, 20. lipnja 1996.

Četiri su vrste ljubavi prema Bogu. Jedna se temelji na osobnom interesu – *svārthaprema*. Druga vrsta ljubavi je *sāmānyasaprema*,¹³ treća je *parārthaprema*,¹⁴ a četvrta *yathārthaprema*.¹⁵

Svārthaprema, ljubav koja se temelji na osobnom interesu, poput svjetiljke je koja se drži u sobi i osvjetljava samo sobu. Ta vrsta sebične ljubavi usmjerena je na ograničenu grupu i ne proteže se na druge.

Sāmānyasaprema se može usporediti sa svjetlošću Mjeseca. Mjesečina je vidljiva i vani i unutra. No ona nije blistava, njezina je svjetlost mutna. Ova je vrsta ljubavi usmjerena na širu grupu, ali nije intenzivna.

Treća je vrsta ljubavi *parārthaprema*. Ona je poput Sunčeve svjetlosti i blistavo osvjetljava i unutrašnji i vanjski prostor. Ali svjetlost nije trajna jer Sunce ne vidimo noću. No to ne znači njegovu trajnu odsutnost jer Sunce se ponovno rađa. Ustvari, Sunce je uvijek ovdje. Slično tome, ova nesebična ljubav možda se čini da je katkad odsutna, ali uvijek se iznova javlja.

Četvrta vrsta ljubavi prema Bogu je *yathārthaprema*. Ta je ljubav uvijek prisutna, i vani i unutra, na svim mjestima i u svim prilikama. To je Božja ljubav, neuništiva, vječna. Ona je prisutna u svakome. Kad čovjek manifestira tu ljubav, on stječe mir koji nadmašuje svako razumijevanje.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Ljubav je mala riječ, ali je bogata dubokim značenjem. No ljudi je koriste u svjetovnom smislu: “Volim te, volim te...” Trebate biti spremni žrtvovati za druge sve što vam je drago. To je istinska ljubav. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. Samo tada ćete shvatiti pravu prirodu ljubavi. Nemojte pogrešno tumačiti ljubav. Ne izjednačujte je s fizičkim odnosom. Budite spremni napustiti svoju ljubav zbog ljubavi. No danas nitko nije spreman žrtvovati svoj život zbog ljubavi. Ljudi su spremni drugima oduzeti život kako bi zadovoljili

¹³ *sāmānyasa* – dosl. sličan, sličnost (op. prev.)

¹⁴ *parārtha* – dosl. uzvišeni – *para*, cilj – *artha* (op. prev.)

¹⁵ *yathārtha* – odgovarajući zbilji, u skladu sa istinom (op. prev.)

svoje sebične ciljeve. Možda ste stekli visoke kvalifikacije u obrazovanju, no sve će vam se to pokazati beskorisnim ako niste stekli Božju ljubav. Samo je Božja ljubav istinska i vječna. Svjetovna ljubav je prolazna. Ona vas načas privuče poput treperave zvijezde. Stecite Božju ljubav koja je temeljni princip vašeg života. Budite spremni ponuditi svoj život zbog Božje ljubavi.

SSG 36, 22. studenog 2003.

Ljubav ne može podnijeti odvojenost od ljubljenoga. Danas slavimo dolazak Gospoda u ljudskom liku koji se spustio na Zemlju iz Gokule da bi u ljudska bića usadio ljubav. Priroda Božje ljubavi može se shvatiti samo onda kad Bog u ljudskom liku kao ljudsko biće poučava druga ljudska bića o prirodi ove ljubavi.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Ovdje je ovo tijelo. (Svami pokazuje na Svoje tijelo). Ono se sastoji od pet elemenata. Ondje je drugo tijelo. (Svami pokazuje na obližnjeg čovjeka) I ono se sastoji od istih pet elemenata. Zato su oba jedno. Ta ima li među njima razlike? Vaša majka, otac, prijatelj, svatko od njih sastoji se od istih pet elemenata. I tako, gledano čak iz posve materijalističkog ugla, postoji samo jedan, koji odražava filozofiju nedvojnosti – *advaita*.¹⁶ U cijelom univerzumu postoji samo pet elemenata. Nema šestog elementa. Bez obzira na to gdje tražite, nećete moći pronaći novi element, svuda ih ima samo pet. Ipak, u ljudskom biću nalazi se jedan odvojeni i poseban element. On nije fizički, već suptilni, a to je vrhovna ljubav. Nju možemo smatrati šestim elementom. Ona odražava božanskog Stanovnika i božanski princip. Vedska objava “To si ti“ – *tat tvam asi* odražava ovaj Božji princip. Težite tom jedinstvu između vas i Boga.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Ljubav je vaš život. Ljubav je vaš cilj. I *Bhagavadgītā* naročito naglašava taj princip ljubavi. Ispunite svoj život ljubavlju. Za mene osjećate neizmjernu ljubav. Ona se ne može opisati riječima. Volite druge kao što volite Svamija. Dajte mi svoju ljubav, zauzvrat uzmite moju ljubav. U meni nema ni traga tjelesne vezanosti. Liječnici su rekli da će mi operirati kuk. Rekao sam im: “Možete učiniti što god želite. Ja nisam tijelo. Ovo tijelo je vaše.“ Vaša ljubav postaje svjetovna kad imate svijest o tijelu. Njeguajte takvu ljubav koja transcendiraju svijest o tijelu. Samo ćete tada razumjeti vječnu istinu. Kad doista doživite Božju ljubav, nećete više živjeti svjetovnim životom. Tada će vaša ljubav neprestano teći prema Bogu.

SSG 36, 22. studenog 2003.

Oslobodite se slabosti i usmjerite se na Božju ljubav, jer milost Božja daje najveću snagu. Sve drugo dolazi i odlazi, ali Božja milost uvijek teče. Bez obzira na to što možete ili

¹⁶ *advaita* – začetnik filozofskog smjera *advaita* je indijski svetac i filozof Śaṅkara (8. – 9. stoljeće n.e.) (op. prev.)

ne možete učiniti, njegujte Božju ljubav. Bog je režiser, a svi ljudi samo su glumci. Budite dobri izvođači u Božjoj drami. Usred svijeta koji je do grla zasićen strahom, nepovjerenjem i uzajamnim optuživanjem, dokažite se kao Božji glasnici i utjelovljenja ljubavi, mira i istine. Objavite svijetu svoju pravu božansku prirodu, neka dožive Boga u svakome.

SSG 30, 17. srpnja 1997.

Ljubav je Bog. Ljubav nema oblik. Njegujte takvu Božju ljubav. Bog postoji. U to nema sumnje. Kad Bog ne bi postojao, ne bi mogla postojati ni priroda. Iz doživljaja prirode – *prakṛti* izranja shvaćanje vrhovnog Sebstva – *paramātman*. Iz vrhovnog Sebstva izvire ostvarenje vrhovne zbilje – *paratattva*¹⁷. Ta je vrhovna zbilja Sebstvo – *ātmataṭṭva*.¹⁸ Stoga uvijek volite tu vrhovnu zbilju. Nemojte ograničavati svoju ljubav na pojedinosti koje su uvijek podložne promjeni. Kad studenti budu mogli shvatiti prirodu ove Božje ljubavi, neće bisti razloga za razočaranje. Oni su sada uvijek zaokupljeni pogodbom i razočaranjem. Ljubav ima samo ime, ali nema oblik. Tu ljubav možete usmjeriti prema bilo kojem liku.

SSG 36, 28. listopada 2003.

Princip ljubavi ne može se opisati riječima. Svi opisi samo će odražavati dio istine. Stoga, umjesto da je pokušavate opisati, potrudite se da zaslužite Božju ljubav. Ljubav je Božji oblik. On vam može darovati Svoju ljubav u bilo kojem obliku. Ljubav je vaš krajnji cilj. Samo ljubav može posvetiti vaš život. Zato sve više njegujte ljubav. Jedino će vas ona zaštititi. Ljubav prema fizičkom tijelu je vezanost. Dijete postaje mladić, a mladić postaje starac. Prema tome, fizičko tijelo trpi promjene i prolaskom vremena postupno gubi ljepotu i dražest. Ali ljubav je trajna cijelo vrijeme. Izraz ljubav – *prema* nije samo riječ. Ona ima i oblik. Nema mjesta na kojem nema ljubavi. Ljubav sve prožima. Ona obuhvaća *aṇḍa*, *piṇḍa* i *brahmāṇḍa*¹⁹. Ljubav je temelj svih naših aktivnosti kao što su hranjenje, razgovor i hodanje. Zapravo, ljubav održava naš život. Ljudi su skloni zaboraviti takav sveti princip ljubavi čak i onda kad znaju njezino značenje. Kako su nerazumni! Ljubav treba doživjeti, uživati u njoj i podijeliti je s drugima.

SSG 37, 15. travnja 2004.

Vedska objava – *śruti* kaže: “Ljubav ne dolazi s neba, ona ne raste iz zemlje, ne rađa se niti umire. Ona prožima sve, ona izranja iz srca kad se raskinu okovi neznanja. Tako se u *Vedama* glorificirala Božja ljubav. Čak i Nārada, autor aforizama o odanosti – *bhaktisūtra*, nije mogao opisati prirodu Božje ljubavi. Raznim je izrazima opisivao stanje uma poklonika ispunjenog ljubavlju za Gospoda, ali nije znao opisati sâmu ljubav – *prema*. Usporedio ju je s neprocjenjivim draguljem. Slično je i *Tulsīdās*²⁰ ukazivao na Rāmino ime kao na dragocjeni

¹⁷ *para* – vrhovni, Apsolut; *tattva* – istina, osnovni kozmički princip (op. prev.)

¹⁸ *ātmataṭṭva* – prava priroda Sebstva (op. prev.)

¹⁹ *Aṇḍāṇḍa* označava cijelu ovu kreaciju podložnu evoluciji i involuciji; pokretnu i nepokretnu prirodu, kako se to često naziva. *Piṇḍāṇḍa* je naziv za unutarnje načelo dvojnosti – vidjelac i viđeno, činitelj i činjeno itd. *Brahmāṇḍa* označava unutarnje sile pet elemenata. (Praśnottara Vāhinī)

²⁰ *Tulsīdās* – indijski pjesnik i svetac iz 16. stoljeća, slavan i po prvom prijevodu *Ramāyaṇe* na hindski jezik

dragulj. Gdje se takva ljubav može pronaći? Ona se može dobiti jedino od Bhagavāna sāmoga koji je utjelovljenje ljubavi. Nemojte se olako odnositi prema toj beskrajno vrijednoj ljubavi koja je vječna, čista, sveta i moćna, koja je iznad svih riječi.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Ljubav je Bog

Ljubav je oblik vrhovnoga Gospoda. Propovijedajući načelo ljubavi, avatar Kṛṣṇa i druga božanska utjelovljenja pojavila su se na Zemlji. Prema mjestu, vremenu i prilikama koje su tada vladale, Gospod je dobio različita imena. Te su različitosti nalik slatkišima od šećera koji imaju oblik pauna, psa, lisice ili nečega drugog, a koje djeca biraju ovisno o svojoj sklonosti. Svi ti slatkiši imaju različit oblik, no svima im je zajedničko to što su napravljeni od šećera.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Svi svjetovni odnosi privremeni su poput prolaznih oblaka. I vremenom se mijenjaju, no Stvarnost je apsolutno nepromjenljiva. To je Princip ljubavi. Tijekom vremena svjetovna ljubav se može pretvoriti u mržnju. Ono što se voli danas, možda se neće voljeti sutra, ali u Ljubavi nema sklonosti i predrasuda. Bog nije različit od ljubavi. Možete Ga obožavati kao Isusa, Zoroastru, Alaha, Rāmu, Kṛṣṇu, Budu ili Gurunanaka. Možete Ga prizivati bilo kojim imenom, sve su to imena koja im je netko nadjenuo – *pettina perulu*. Samo ljubav je prirodno ime – *puttina peru*. Nadjenuta imena mogu se promijeniti, no ljubav je nepromjenljiva. Težite toj ljubavi. To je istinska odanost – *bhakti* koja vam daje sposobnost razlučivanja – *yukti*, nevezanost – *virakti* i oslobođenje – *mukti*.

SSG 33, 16. srpnja 2000.

Morate shvatiti da ne postoji ništa božanskije od ljubavi. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. To je vaša dužnost. Ispunite svoje srce ljubavlju i tada ćete se osloboditi svih tuga. Osjećate da patite zbog ljubavi, no ta patnja je zbog ograničene ljubavi. Kad vaša ljubav sve zagrlj, neće biti razloga za patnju.

SSG 30, 25. prosinca 1997.

Nikad nemojte zaboraviti Boga. Samo Bog je vječan. To je jedina istina. Vaši će roditelji kad-tad preminuti, ali Bog ostaje zauvijek. Bog je vječan. Uvijek obožavajte Boga. Osim toga, volite svoje roditelje i sve druge ljude. Vaša ljubav za Boga mora biti postojana i nepokolebljiva. Ta ljubav je Bog. Ona je sām oblik *Gaṇapatija*²¹. Ta je ljubav prisutna u svim bićima.

SSG 31, 25. kolovoza 1998.

²¹ Gaṇapati – Gospodar mudrosti. Prvo dijete Śive (personifikacija načela svijesti) i Pārvatī (personifikacija načela prvobitne tvari).

Utjelovljeni duh – *ātman* nema nogu, ali se kreće brže od bilo koga drugog. Nema ni ruku, ali može sve dohvatiti. Nema ni očiju, ali ne postoji ništa u univerzumu što ne vidi. Da bi se doživio taj *ātman*, jedini je način put ljubavi. Kad ste ispunjeni ljubavlju, lako je stići do Gospoda. Ljubav je Bog, živite u ljubavi.

SSG 25, 4. travnja 1992.

Samo ljubav može u svemu otkriti skrivenu božanskost. Ljubav je Bog, živite u ljubavi. *Ljubav živi od davanja i opraštanja. Sebičnost živi od dobivanja i zaboravljanja. Ljubav je nesebičnost. U sebičnosti nema ljubavi.* Ne trošite uzalud svoj život slijedeći uske interese sebičnosti. Volite! Volite! Postanite ono što doista jeste – utjelovljenje ljubavi.

SSG 14, 25. prosinca 1979.

Bog ima četiri osobine i tek kad ih njegujete, možete Ga razumjeti. To su: božanska ljubav – *prema*, ljepota – *sundara*, privlačnost – *madhura* i svjetlost – *śobhā*. Dovoljno je da razvijete ljubav, ostale tri osobine pojavit će se same. Kad ste puni ljubavi za Boga, postižete stupanj ljepote. Kad ste uronjeni u more univerzalne ljubavi, dostižete vrhunac privlačnosti. Kad vaš um izgubi svoj identitet i kad uroni u univerzalni Um, javlja se neopisiva krasota.

SSG 6, 23. studenog 1966.

Ja vas uvijek poučavam ljubavi, ljubavi i samo ljubavi. Ljubav možete pokušati opisati na razne načine. Nemoguće je to učiniti. Ljubav ima samo jedno obličje, to je obličje privlačnosti. Ljubav donosi blaženstvo i milost. *Ljubav je Bog, živite u ljubavi.* Ali svjetovna ljubav je umjetna. Zbog neznanja, čovjek misli da se u njoj nalazi sreća. Sva ta ljudska ljubav je negativna. Trebali biste usmjeriti ljubav prema pozitivnom principu koji se nikad ne mijenja.

SSG 37, 15. travnja 2004.

Ja ništa ne želim. Ja imam tri osobine. Jedna je čistoća, druga je strpljivost, a treća je postojanost. Te tri osobine osigurale su poštovanje cijeloga svijeta. Onima koji su se okupili ovdje nisu bili upućeni nikakvi pozivi. Jedino ih je Svamijeva ljubav privukla poput magneta.

SSG 29, 23. studenog 1996.

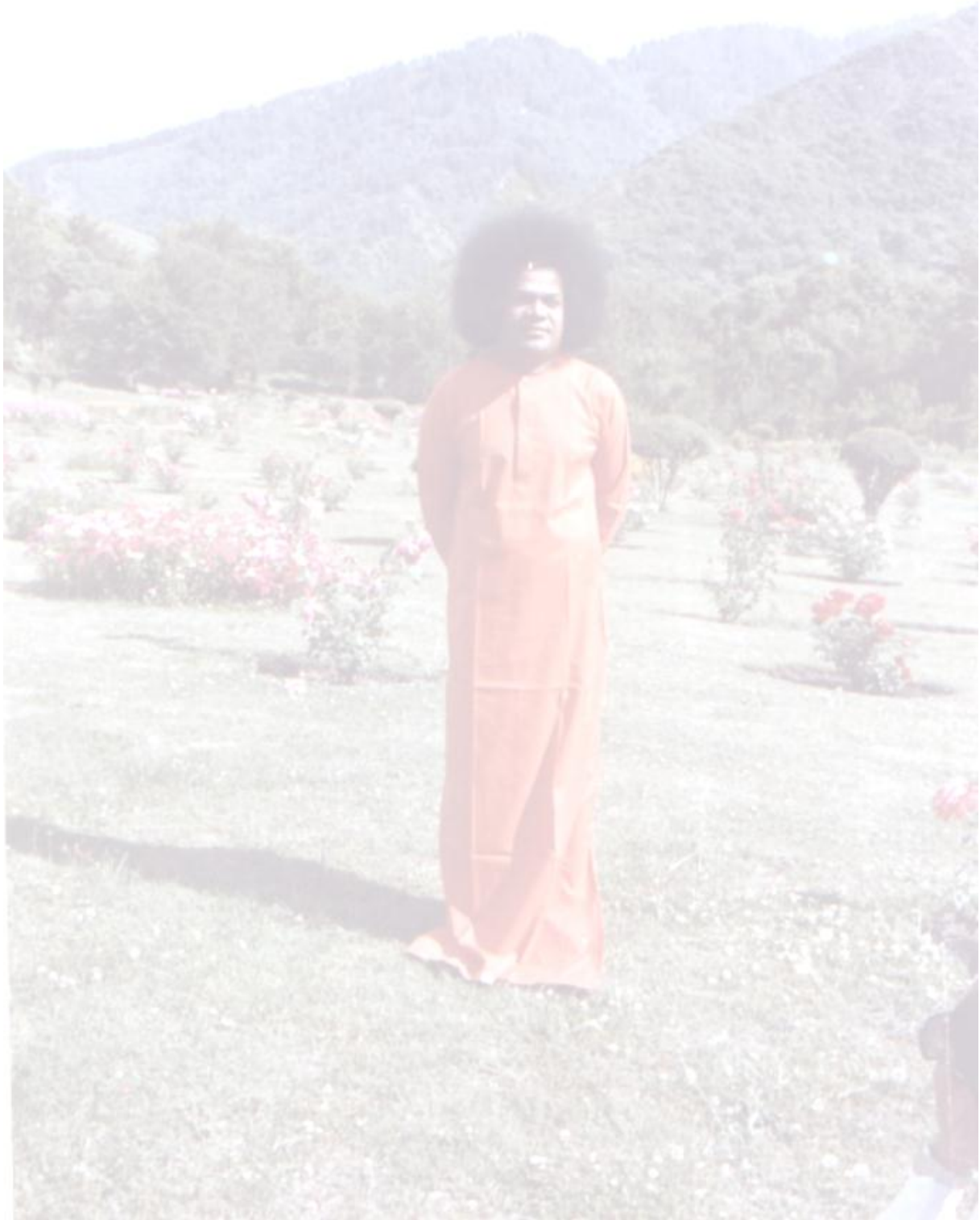
Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Kako se ljubav odnosi prema kreaciji, prirodi i ljudskom biću?
2. Koje su razlike između vezanosti, nesebične ljubavi i vrhovne ljubavi?
3. Opišite ulogu požrtvornosti u ljubavi.

Pitanja za samoopažanje:

Razmislite o značajnim odnosima u vašem vlastitom životu. Kakav je odnos vezanosti, a kakav nesebične ljubavi? Opišite ih. Jeste li ikad susreli vrhovnu ljubav? Opišite kako ste prepoznali to iskustvo?

Poglavlje 2

Kako voljeti?

Uvod

Moramo težiti tome da volimo sve više ljudi, da vidimo Boga u njima. Svami kaže da je Njegova ljubav širenje, da je to najviša duhovna praksa. Požrtvovnost, sućut, opraštanje, upornost i kontrola nad željama glavne su osobine ljubavi. Trebamo vježbati nesebičnu ljubav, integrirajući te osobine u naš život.

Sve se može postići čistoćom, postojanošću i strpljenjem. Svami nas podsjeća da naša ljubav mora biti postojana i nepokolebljiva. "Jedan put, jedan cilj" – to mora biti stav kojim se postiže Božja ljubav. Božanska milost transformirat će naša srca u izvor neprekidnog tijeka ljubavi prema svima.

Sadržaj poglavlja

Volite sve, služite svima
Volite Boga u svima
Njegujte strpljivost i opraštanje
Vježbajte strop nad željama
Njegujte postojanu odanost
Pročistite um i srce
Volite svim srcem
Usmjerite svoju ljubav prema Bogu
Volite i ne očekujte nagradu

Volite sve, služite svima

Samo je jedna kasta, kasta čovječanstva. Samo je jedna religija, religija ljubavi. Samo je jedan jezik, jezik srca. Ako slijedite ove jednostavne putokaze, neće biti razloga za beznačajne razlike i uzajamno optuživanje.

SSG 19, 20. siječnja 1986.

Danas čovjek ima tri vrste vjere. Jedna od njih je najniže vrste, druga je srednje, dok je treća najviše vrste. Ako su naša ljubav, naše vjerovanje i naš osjećaj ograničeni na naše najbliže rođake i prijatelje, ta se ljubav naziva najnižom. No ako se uzdignete malo iznad uskog područja vaše obitelji i svoju vjeru i vjerovanje proširite na vašu zemlju i na druge ljude, tada kažemo da je to srednja vrsta ljubavi. Doživljavate li cijeli svijet kao jedno i sve

Ljude kao jedno, ako proširite svoju vjeru i sklonost prema svima njima, tada je to najviša vrsta ljubavi. I tako bismo se trebali postupno kretati od ograničenog kruga naše obitelji do cijeloga svijeta. Kada govorimo o čovječanstvu, ono ne smije biti ograničeno na malu zajednicu ili grupu ljudi. Postoji samo jedna kasta, a to je kasta čovječanstva. Kada govorimo o čovječanstvu, moramo proširiti svoju ljubav na cijelu kastu čovječanstva.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1976.

Ljubav, ljubav, ljubav! Ja volim sve i tražim od svih da vole. Moje najveće bogatstvo je ljubav. Ljudi govore o mojim moćima i čudima, no moja je ljubav moje najveće čudo. Svi biste trebali dijeliti tu ljubav. Samo će tada postojati jednost.

SSG 23, 24. studenog 1990.

Postignite ljubav ljubavlju. Samo ljubavlju možete doživjeti jedinstvo u različitosti. Ta vrsta jedinstva kroz ljubav može se osjetiti samo u Prasanthi Nilayamu, nigdje drugdje. Ovdje se nalazi bezbroj očiju. Velika okupljanja mogu postojati i drugdje, no oči gomile uperene su ondje u raznim smjerovima. No ovdje su sve oči, i onih mladih i onih starijih okrenute samo u jednom smjeru. Pogledajte sva ta lica. Njihove su oči usmjerene jedino prema Svamiju. Koji je razlog tome? Samo ljubav!

SSG 23, 24. studenog 1990.

Smatrajte ljubav svojim životom, a istinu svojim životnim dahom. Postoji intiman i neodvojiv odnos između ljubavi i istine. Danas ljudi koriste riječ ljubav, a zapravo ne znaju njezino značenje. Budući da čovjek ne poznaje vrijednost i značenje ljubavi, on je koristi za beznačajne i svjetovne svrhe. Ljudi pogrešno misle da je svjetovna i fizička vezanost ljubav pa takvu ljubav smatraju svojim životom. Istinska ljubav zavladat će posvuda samo kad se ljudi oslobode sebičnosti i razviju duh požrtvornosti. Ljubav je Bog, Bog je ljubav. No vi žudite za svjetovnom ljubavlju koja je lišena života. Trebali biste težiti za Božjom ljubavi koja je sâm vaš život. Danas ima mnogo visoko obrazovanih ljudi. No kako oni pomažu društvu? Zapravo, nikako! Oni stječu položaje zato da zarade novac. Ne služe društvu u duhu ljubavi i požrtvornosti. Ljubav je pravi lik Apsoluta – *brahman*. Istinska duhovna disciplina znači povezati svoju ljubav s Božjom ljubavi. Vaš će život biti pročišćen od grijeha tek kad steknete postojanu i nesebičnu ljubav.

SSG 36, 22. studenog 2003.

Ljubav se mora manifestirati kao nesebično služenje bližnjemu – *sevā*. Ona mora biti hrana za gladne, utjeha za napuštene, ona mora tješiti bolesne i one koji pate. Isus se iscrpljivao takvim služenjem bližnjima. Srce puno samilosti hram je Božji. Isus se zauzimao za samilost. Samilost je bila njegova poruka. Bio je silno nesretan kad je vidio siromašne ljude. Danas se Isus štuje, ali njegovo se učenje zanemaruje. Saija štuje, ali i Njegova se

učenja zanemaruju. Svuda vlada samo rasipnost, lažne svečanosti, šuplji prizori. Predavanja, predavanja, predavanja! Nikakvog djelovanja, nikakve ljubavi, nikakvog služenja bližnjima. Junaci su dok drže predavanja, a nule dok ono što govore provode u djelo. Njeguajte samilost. Živite u ljubavi. *Budite dobri, činite dobro, vidite dobro u svemu. To je put do Boga.*

SSG 15, 25. prosinca 1981.

Mislite da volite svoju obitelj i prijatelje, ali to se ne može nazvati ljubavlju u pravom smislu riječi. To je samo vezanost. Jedino ljubav prema Bogu je istinska ljubav. Ako sebe nazivate Svamijevim poklonikom, djelujte prema Njegovom očekivanju. Nemojte brojiti vreće riže, broj *sarija* i *dhotija* koje ste dali u dobrotvorne svrhe. Takve izvještaje možete poslati odjelu za poreze na dohodak, ali ne Bogu. Bog želi kvalitetu, a ne kvantitetu. U vašim dobrotvornim djelima On bi želio vidjeti osjećaj.

SSG 33, 1. rujna 2005.

Uz pomoć svetog znanja – *jñāna* vjerujte da su svi Bog. Čak i tada morate voljeti i služiti svoje bližnje s osjećajem samilosti. Vjerujte da je Bog Gospodar ili Otac, a vi ste, zbog svoje odanosti, Njegovi sluge ili djeca. I tada je Njegova zapovijed da, zbog svoga osjećaja samilosti i suosjećanja, bližnjima obrišete suze, nahranite bolesne i pomognete hromima da se popnu na nogostup. Vjerujte, vjerujući u karmu, da Boga treba obožavati tako da Njemu posvetite sve što radite. Čak i tada ljubav kaže da se najuzvišeniji oblik obožavanja obavlja služenjem bližnjima s ljubavlju. Zato je ljubav životni dah duhovnog aspiranta – *sādhaka*.

SSG 10, 29. listopada 1970.

Ljubav prema Bogu na znači napuštanje vaših svakodnevnih dužnosti. Naprotiv, svako djelo treba izvršiti kao ponudu Bogu – *bhagavatprītyārtha* (kako bi Bog bio zadovoljan). Smatrajte tijelo hramom u kojem boravi Bog. Priznajte da je Bog uvijek s vama i oko vas.

SSG 28, 25. prosinca 1995.

Današnji studenti hodaju pogrešnim putem u ime ljubavi. Oni ne razumiju što je prava ljubav. Ljubav je dar Božji svakom ljudskom biću. Treba je iskoristiti da bi se služilo društvu. Jedinstvo je uistinu od najveće važnosti za napredak zajednice. Čovjek treba dijeliti svoju ljubav s drugima. Samo će tada imati pravo biti dio društva.

SSG 36, 22. studenog 2003.

Volite Boga u svima

Isto Sebstvo, ista ljubav i isti Bog prisutni su u svim bićima. To je jedan Bog s mnogo imena. Njeguajte ljubav za Boga s takvim stavom. Tada će se i vaše srce ispuniti ljubavlju. Srce je poput spremišta, a osjetila slične slavinama. Kad je spremište ispunjeno ljubavlju, sve što istječe iz slavina bit će jednako tako ljubav. Štogod vidite u drugima, tek je odraz vašega

unutarnjeg bića. Prije svega, shvatite tu istinu. Vidite li zlo u drugima, to je vjerojatno odraz vaših vlastitih zlih osjećaja. Svi su jedno. To je ljubav. To je Bog. To je *ātman*. To je sve.

SSG 31, 1. lipnja 2001.

Svi vi trebali biste živjeti kao braća i sestre. Svi su djeca Božja. Kad shvatite tu istinu, doživjet ćete istinsku ljubav. Roditelji vam se razlikuju, ali u svakom od vas životni princip je isti. Ljubav smatrajte svojim životom. Samo će tada vaše obrazovanje nešto značiti. Zaboravite li ljubav, život će vam postati besmislen. Živite zbog ljubavi. Podijelite svoju ljubav sa svojim bližnjima, budite sposobni primiti Božju ljubav. Ono što morate podijeliti s drugima nije svjetovna ljubav. Istinska ljubav odnosi se na srce. Ljudi govore o Božjoj ljubavi, ali opijaju se mračnim vinom svjetovne ljubavi. Volite svakoga bez imalo sebičnosti. To je božanska ljubav. Tek kad osjetite takvu ljubav, možete se konačno stopiti s Bogom. Molite se Bogu za Njegovu ljubav. Živite šireći poruku te ljubavi. Ljubav je cilj vašega života. Kad jednom primite Božju ljubav, voljet će vas cijeli svijet. Takva je moć Božje ljubavi. Ona je posve nesebična i sveta. Zato se uvijek molite za Njegovu ljubav.

SSG 36, 22. studenog 2003.

Sve religije govore o Njemu kao o ljubavi, kao o Onom koji je dostižan kroz ljubav. Oblici štovanja Boga se razlikuju jer ih oblikuje vrijeme i mjesto, ali ljubav je osnovni sadržaj svih tih oblika. Jezik ljubavi razumiju i govore sva srca. Postoji doista samo jedna rasa, a to je rasa čovječanstva. Danas razmišljamo o beznačajnim razlikama između nacija, rasa, religija i jezika kao o životno važnim stvarima, a suzdržavamo se od ljubavi koja iz srca mora teći do svakoga.

SSG 14, 25. prosinca 1979.

Ljubav je sveobuhvatnost. Ona je srž ljubavi. Volite Boga, živite u ljubavi. To je blagdan svjetlosti – *dīpāvalī*, to je poruka koju vam dajem. Kad jedna svjetiljka upali drugu, ondje gdje je bila samo jedna nastaju dvije svjetiljke. Prva nije prestala slati svjetlost. Od jedne svjetiljke možete upaliti milijun svjetiljaka, a prva ipak neće nimalo trpjeti zbog toga. I ljubav je poput svjetiljke. Podijelite je s milijunima ljudi. Ona će biti jednako tako sjajna kao i onda dok je bila sama.

SSG 10, 29. listopada 1970.

Njegujte strpljivost i opraštanje

Ljubav je nesebična, u sebičnosti nema ljubavi. Ljubav daje i oprašta, sebičnost dobiva i zaboravlja. Kada je ljubav u pozadini vašeg djelovanja, sve će biti savršeno.

SSG 13, 16. veljače 1977.

Svaka vaša duhovna težnja neka bude popraćena odlukom: „Ovo moram postići. Ovu

ću vrlinu postići.“ To je put do ljubavi i strpljivosti – *kṣamā*. Ako i dalje nastavite na taj način s nepokolebljivom vjerom i idealizmom, tada će vaš život, bez sumnje, biti potpuno ispunjen. Sve vaše akcije moraju biti učinjene strpljivo i s osjećajem ljubavi i suosjećanjem – *dayā*. Ljubav ne poznaje mržnju i potpuno je slobodna od želja. Tako se za Boga kaže da je utjelovljena ljubav. Ako budete imali nepokolebljivu vjeru u Boga, vaša će strpljivost postajati sve većom. Kad jednom naučite biti beskrajno strpljivi, ljubav će se odmah pojaviti. Ljubav spojena sa strpljivošću najuzvišeniji je put do ispunjenja. Stoga, kad štujete Boga, budite sigurni da morate potpuno vjerovati u Njega., Kakve svrhe ima štovanje Boga bez vjere? Jedino će vas vjera uzdignuti iznad briga.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Istinska i nesebična ljubav manifestira se kao požrtvovnost. Takva ljubav ne poznaje mržnju. Ona obuhvaća cijeli univerzum i sposobna je prići i onima koji su prividno daleko. Ljubav transformira ljudsko biće i pretvara ga u Boga. Ona može transformirati *paśu*²² u *paśupati*²³. U pojavnom svijetu susrećete se s mnogo rukavaca i mnogo izvedenica ove iskonske ljubavi. Vi volite svoga oca, majku, brata i sestru, prijatelje.

U svim tim slučajevima uvijek ima traga sebičnosti. No Božja je ljubav posve oslobođena čak i najneznatnijeg traga sebičnosti. Morate se predati takvoj ljubavi i postati joj posve podložni kako biste doživjeli blaženstvo koje ona donosi. Da steknete takvu ljubav, osobina strpljivosti je nužno potrebna. Svaki pojedinac mora njegovati tu plemenitu osobinu. Ona se ne postiže čitanjem knjiga i ne može se naučiti od instruktora. Ne može se ni od koga primiti kao dar. Ova prvobitna vrlina može se steći jedino vlastitim naporom, suočavajući se izravno s raznolikim problemima, s teškoćama raznih vrsta – s brigama i patnjama, kao i s tugom. U nedostatku strpljivosti čovjek postaje podložan svim vrstama loših namjera. Mržnja i ljubomora se lako ukorjenjuju u čovjeku kojem nedostaje ova vrlina.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Srce Indijaca prožeto je strpljivošću. Indija se susretala s mnogim ograničenjima i patnjama još od početka povijesti. Ali Indijci se nisu dali zbuniti. Oni su se hvalili:

Strpljivost je istina, ispravnost, učenje Veda. Strpljivost nije nasilnost, već samilost, požrtvovnost. Ona donosi sreću i nebeski blagoslov. Zapravo, strpljivost je sve u svim svjetovima.

(teluška pjesma)

Strpljivost je životni dah Indijaca. Oni udišu i izdišu strpljivost. Ona je najveća snaga Indije – *bhārata*. To je razlog njezine stabilnosti unatoč mnogim patnjama i gubicima. Ni

²² *paśu* – životinja; ono što ima pogled usmjeren prema van

²³ *paśupati* – Gospodar živih bića

bezbroy teškoća ne može pokolebati čovjeka koji je strpljiv. Čovjek koji nije strpljiv suočava se s nečuvanim teškoćama. Onog tko vjeruje u strpljivost ne dotiču i ne mogu pokolebati teškoće. Indijci – *bhāratīya* su ispunjeni tom vrlinom. Drugi oblik strpljivosti je ljubav koja je također sinonim za mir. I tako strpljivost, ljubav i mir – svi oni znače isto. U *upanišadama* se čovjek – *mānava* spominje kao ljubav. Ljubav je u samoj prirodi Indijaca. No danas Indijci napuštaju svoju kulturu i trče za svjetovnim, materijalističkim i prolaznim stvarima koje uzrokuju bijedu. Ako pitate koja je moć strpljivosti, odgovaram da je ona prevelika da bi stala u riječi. Ni um ni govor ne mogu je izmjeriti.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2002.

U ovom svjetovnom životu ljubav se manifestira u nekoliko oblika kao što su: ljubav između majke i sina, supruga i supruge, kao ljubav među rođacima. Ta se ljubav temelji na fizičkim odnosima, ona izrasta iz sebičnih motiva i sebičnog interesa. Ali u Božjoj ljubavi nema ni traga sebičnog interesa. Ona je ljubav zbog same ljubavi. To se zove odanost – *bhakti*. Jedna od karakteristika ove ljubavi jest davati, a ne primati. Osim toga, ljubav ne poznaje strah. Treće, ona postoji samo zbog ljubavi, a ne zbog sebičnih motiva. Sva ta tri obilježja ljubavi zajednički obuhvaćaju predanost – *prapatti*. Kad čovjek uživa u tom stanju predanosti, doživljava božansko blaženstvo. Strpljivost je prvi uvjet za to blaženstvo. Samo onaj tko je u tom stanju predanosti može se smatrati obdarenim svetom ljubavlju. Ona se ne može naučiti iz udžbenika, ne može se dobiti od odgojitelja, niti od bilo koga drugog. Čovjek je mora sâm njegovati u vremenima teškoća, iskušenja i patnje s kojima je prisiljen susresti se. Tek kad se suočimo s problemima i poteškoćama koji su uzrok tuge i bijede, te osobine strpljivosti i opraštanja imaju prostor u kojem će se ukorijeniti. Kad se suočite s problemima i teškoćama, nemojte se uzrujavati i postati žrtvom depresije koja je znak slabosti. U takvoj situaciji trebate u igru unijeti toleranciju i opraštanje, a ne popustiti nastajanju bijesa, mržnje i osvetničkog stanja. Vi ste utjelovljenja snage, a ne slabosti. Stoga, u vrijeme očaja ispunite se strpljivošću, budite spremni oprostiti i zaboraviti. Ta osobina strpljivosti najveća je snaga ljudskog bića. Ako je izgubite, postajete okrutni.

SSG 27, 1. siječnja 1994.

Njegujte strop nad željama

Bog je utjelovljenje ljubavi i ocean samilosti. Ali Božju ljubav i samilost ne možete primiti jer ste svoj um ispunili svjetovnim osjećajima. Želite li primiti nešto sveto, napustite sve što nije sveto. Ako je glava prazna, može se ispuniti svačim. No ako je glava već puna svjetovnih želja, kako ju je moguće ispuniti svetim osjećajima? Prije svega, ispraznite glavu od svjetovnih osjećaja. Samo tada ona se može napuniti Božjom ljubavlju. Zato morate njegovati požrtvovnost.

SSG 34, 7. svibnja 2001.

Svjetovne vezanosti nisu prava ljubav. One su prolazne. Trajna, čista ljubav uzdiže se samo iz srca. Zapravo, ona uvijek postoji i sve prožima. Kako to da je ljudsko biće nesposobno prepoznati takvu sveprožimajuću ljubav? Zato što je danas ljudsko srce postalo jalovo i okaljano. Ispunjeno je svim vrstama želja i nema mjesta za čistu, neokaljanu ljubav. Tek kad se iz srca protjeraju svjetovne vezanosti, u njemu će biti mjesta za boravak i rast prave ljubavi.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Svemir je pun ljubavi. Ljubav je ispravnost. Ljubav je istina. Univerzum je zasnovan na ljubavi. Izgubljeni u prolaznim zadovoljstvima svjetovnog života, ljudi zaboravljaju ovaj najveći princip ljubavi. Što je razlog tome? Sebičnost je narasla, a nesebičnost nestaje. Uskogrudnost se širi. Grubost srca raste. I želje su porasle. Ideje nestaju. Ljudskim životom vladaju sebičnost i vlastiti interesi. Drevni sveci su ustoličili požrtvovnost – *tyāga* na najviši pijedestal. Oni su obožavali ispravnost. Danas su te suptilne ideje u Indiji zaboravljene. A posljedica svega toga je da zemlju svakodnevno iscrpljuju brige.

SSG 29, 23. studenog 1996.

Aleksandar Veliki vladao je golemim carstvom. Ali što je ponio sa sobom kad je umro? Otišao je praznih ruku. Kad napuštate ovaj svijet, ponesite sa sobom samo čistu ljubav. Ako steknete bogatstvo čiste ljubavi, najbogatiji ste čovjek na ovom svijetu. A najsiromašniji je onaj tko ima mnogo želja. Danas su ljudi od glave do pete puni želja. Tako dugo dok imate želja, nikad nećete biti sretni ni mirni.

SSG 34, 1. lipnja 2001.

Njegujte nepokolebljivu odanost

Ondje gdje prevladava ljubav, nema mjesta za mržnju ni zavist. Ljubav nema nikakve veze s lošim mislima i djelima. Ona treba biti nepokolebljiva i postojana. Ako čovjek skakuće od jednog Svamija do drugog, od jednog do drugog lika kojeg štuje, nikad neće doživjeti ljubav Božju. „Jedna riječ, jedan put“ – to bi trebao biti cilj. Danas se tisuće ljudi okupilo ovdje. Što ih je dovelo ovamo? Ljubav je glavni razlog. Bez ljubavi mali bi broj vas došao iz dalekih krajeva. Kako se ta ljubav izražava? Ona je proces davanja i uzimanja. Morate primiti Božju ljubav i morate ponuditi svoju. Ali obje su jedna i ista ljubav. Božja se ljubav odražava u vašem tijelu. To je značenje izjave iz *Bhagavadgīte*: „Jedan dio mene prisutan je u svakome u svemiru.“

SSG 29, 23. studenog 1996.

Svatko mora težiti da svoje srce ispuni istinskom odanošću. Neprestana kontemplacija o liku Gospoda i često ponavljanje Njegova imena način su kojim se srce ispunjava Božjom ljubavlju.

SSG 19, 19. siječnja 1986.

Bog je biće najbliže i najdraže ljudskom biću. Vaša majka i otac malo su dalje od vas, ali Bog je potpuno s vama, u vama. Pa ako Ga i ne volite, On se neće odvojiti niti udaljiti od vas. *Vede* kažu da je On „manji od atoma – *anor anīyan*“. Ali da je i „veći od najvećeg – *mahato mahīyān*“. On se proteže onkraj svemira i ispunjava sve milošću. On je u vama u svakoj vašoj stanici. Tu svijest možete steći samo intenzivnom ljubavlju.

SSG 15, 25. prosinca 1981.

Pročistite um i srce

Cilj svih vaših akcija mora biti pročišćenje vašeg uma i srca kako biste doživjeli Boga. Kad je srce čisto, ono sjaji svjetlošću mudrosti. Čovjek bez ljubavi živi je leš. Ljubav nije odnos između dva ljudska bića, ili između čovjeka i drugih stvari. Ona je nerazdvojni dio svakog bića. „Ja sam Duh prisutan u svim bićima – *mamātmasarva bhūtātman*.“ Duh nema oblik. On se doživljava kao ljubav. Ako nema ljubavi, nema ni duha. Zato je ljubav naš životni dah. Ljubav je naša duša. Ljubav je naše sve. Ona se ne smije mijenjati. Mladi ljudi bi trebali njegovati nepokolebljivu ljubav i postojanu viziju.

SSG 18, 6. svibnja 1985.

Ne uspjevši razumjeti čistu ljubav, čovjek živi jadno. Osoba koja je u vodi do vrata ipak će moći govoriti. Ali onaj koji je posve potopljen ne može govoriti. Jednako tako, čovjek koji je udubljen u čistu ljubav ne može pronaći riječi da izrazi svoje iskustvo. Oni koji su iznad površine vode pokušavaju je opisati. Kako se taj Bog može opisati? Za to postoji temeljni način. Neki ljudi imaju neposrednu viziju Boga. Neki drugi, unatoč svojoj duhovnoj disciplini ne mogu doživjeti takvo iskustvo. Koji je razlog tome?

Razne su vrste brojanica – *japamālā*. Jedna je *rudrākṣa japamālā*. Druga se sastoji iz traka lotosovih sjemenki. Postoje i brojanice od koralja. Nitko ne može vidjeti nit koja prolazi kroz sve te različite kuglice. Samo kod brojanice izrađene iz prozirnih kristalnih kuglica – *sphatika* vidljiva je nit. Na isti način, u srcu svih ljudi prisutna je suptilna božanska nit – *brahmasūtra*. Ali samo u srcu ispunjenom čistom ljubavlju možete primijetiti Boga.

SSG 23, 24. studenog 1990.

U svetim tekstovima nektar je opisan kao izvanredno sladak. Ali slatkoću ljubavi ne može nadmašiti. Ako nema ljubavi, nektar se čini bljutavim. Jedinstvenost takve ljubavi je

iznad shvaćanja običnih ljudi. Takva se ljubav javlja samo kad uzburkate ocean blaženstva. Zato bi sve vaše akcije trebale biti osnovane na ljubavi. Ali u ovom pojavnom svijetu ljubav uzima izvanjske oblike. Kad čisto zlato donesemo zlataru da izradi nakit, on pomiješa bakar i druge metale i pri tom je vrijednost zlata umanjena. Slično tome, kad se čista ljubav miješa sa svjetovnim vezanostima, ona se onečišćuje. No kad se takva okaljana ljubav usmjeri prema nesebičnom služenju bližnjih, ona se pročisti.

SSG 23, 24. studenog 1990.

Vi niste svjesni svoje prave prirode. Ako vjerujete u sebe, vjerujete u Boga. Spoznajte da ne postoji ništa izvan Božje snage. Volite Boga s tom silnom vjerom. Tada će vas Bog privući. Za to je potrebna čistoća. Magnet ne može privući komad željeza pokriven hrđom. Slično tome, ni Bog neće k Sebi privući nečistog čovjeka. Zato, promijenite svoje osjećaje i misli, njegujte uvjerenje da je Bog sve. Bog vas neće napustiti ako u to vjerujete.

SSG 28, 27. veljače 1995.

Gdje ima ljubavi, nema mjesta za mržnju. Nemojte nikome zavidjeti. Kad se ta loša osobina pojavi, ljubav pobjegne. Čisto srce prebivalište je ljubavi. Gdje postoji čistoća, ondje je i jedinstvo. Jedinstvo vodi do Boga. Danas u ljudskom srcu nema čistoće. Kako onda ostvariti božanskost? Morate se predati Bogu, bez ikakve želje.

SSG 30, 25. prosinca 1997.

Volite svim srcem

Neprestano se prisjećajte istine da je ljubav Bog. Živite u ljubavi. Ako možete njegovati takve pozitivne i plemenite misli, sve će za vas biti dobro. Ovdje ima nekih ljudi koje su zavele prolazne stvari. Bez sumnje, vaša su srca čista. I vaše su misli čiste. Ali povremeno na vas sjeda izvjesna količina onečišćenja. Morate nastojati da se to ne dogodi. To je vaša duhovna disciplina – *sādhanā*. Što je duhovna disciplina? Je li to sjedenje u meditaciji i prizivanje Božjeg imena – *japā*? Ne. To nije duhovna disciplina. Što mislite, koje je značenje meditacije? Vi mislite da to znači sjediti na osamljenome mjestu i kontemplirati o Gospodovu imenu. Ne, uopće ne! Promišljajte o čistim mislima u vašem umu, o istini u vama. Želite li doista saznati tajnu duhovne discipline, ona se može objasniti vrlo jednostavnim metodama.

Na primjer, umirite svoj um i sjedite mirno nekoliko sekundi. Čak i za tako kratko vrijeme možete je spoznati. No to ne možete postići ako ste nemirni poput sata. Samo 11 sekundi mirnoga uma bit će dovoljno. Ali vi ne činite ni to. Za to vrijeme možete mnogo postići. Zato se ne brinite bez potrebe. Sada se previše brinete, a trošite i previše novca. Ako gubite vrijeme, gubite i život. Gubitak novca veliko je zlo. Zato, ne gubite ni vrijeme ni novac. Vrijeme je Bog, a Bog je vrijeme. Stoga, kad god imate vremena, mislite na Svamija.

Ja ću se tada sigurno pojaviti pred vama. Ne samo to! I razgovarat ću s vama. Primio sam nekoliko pisama u kojima javljate da se Svami pojavio pred ljudima i razgovarao s njima. I vi možete postići tu duhovnu disciplinu. Gajite takvu postojanu vjeru u Svamija pa ćete sigurno uspjeti.

Neki su ljudi došli ovamo kao poklonici. Bez sumnje, oni osjećaju duboku odanost za Svamija. No što je to odanost? Koje je obilježje poklonika? To treba najprije analizirati. Prije svega, morate vjerovati. Gdje ima vjere, ima i ljubavi. Gdje je ljubav, ondje je i istina, a gdje je istina, ondje je i Bog. Ne morate se posebno truditi da biste saznali tu istinu. Zapravo, 11 sekundi je dovoljno da je spoznate. Samo promišljajte umom to kratko vrijeme o istini i doživjet ćete Božji daršan. Odanost se ne sastoji u provođenju nekih oblika štovanja, ili u religioznim zavjetima, ili u prizivanju Boga. Prava odanost pretpostavlja nepokolebljivu ljubav prema Bogu u kojoj nema obmane. Samo morate gajiti takvu postojanu ljubav prema Bogu. Tada ćete svakako doprijeti do Njega.

SSG 40, 28. srpnja 2007.

Kad se prljava voda pomiješa s mlijekom, mlijeko treba prokuhati da bi se pročistilo. Tako i čovjek mora poduzeti razne vrste duhovne discipline ne bi li svoje srce pročistio od nečistoća. Vježbe kao što su meditacija, žrtveni obredi – *yajña* ili pokora – *tapas* mogu osigurati samo mentalno zadovoljstvo. Tek kad se srce topi od vreline Božje ljubavi, čovjek može uspjeti osloboditi se loših osobina te srce može zablistati svojim nekadašnjim sjajem. Kao što zrake Sunca mogu upaliti gomilu pamuka ako se njegove zrake usredotoče i prolaze kroz leću, tako će i zrake intelekta razoriti čovjekove loše osobine samo onda kad one prođu kroz leću Božje ljubavi.

SSG 25, 24. listopada 1992.

Ostavit ću vam jednu poruku da o njoj promišljate – to je poruka ljubavi. *Ljubav je Bog, Bog je ljubav. Gdje postoji ljubav, Bog je sigurno ondje. Volite sve više ljudi. Volite ih sve jače. Pretvorite tu ljubav u služenje, a služenje u štovanje. To je najuzvišenija duhovna vježba.* Nema živog bića bez iskre ljubavi. Čak i lud čovjek voli svim srcem nešto ili nekoga. Ali tu ljubav možete prepoznati kao odraz Utjelovljenja ljubavi – *premasvarūpa* koji je vaša stvarnost, kao Boga koji prebiva u vašem srcu. Bez tog izvora ljubavi koji žubori u vašem srcu nećete uopće biti potaknuti da volite. Prepoznajte taj izvor. Pouzdajte se u njega sve više, proširite njegove mogućnosti. Pokušajte njime navodnjavati cijeli svijet. Odbacite iz srca sve mrlje sebičnosti. Zauzvrat ne tražite ništa od onih na koje ste proširili ljubav. U vašim svakodnevnim aktivnostima ne stvarajte neslogu, ne uživajte u mržnji. Vidite dobro u drugima, a pogreške u sebi. Poštujte druge jer su ustoličili Boga u sebi. Poštujte i sebe kao sjedište Boga. Pročistite svoje srce da bi On mogao boraviti u njemu.

SSG 5, 26. ožujka 1965.

Usmjerite svoju ljubav prema Bogu

Ljubav bi trebala biti poput mornarskoga kompasa. Kamo god postavite kompas, igla će uvijek pokazivati samo sjever. Tako bi trebalo biti i s ljubavlju ljudskog bića – uvijek i u svim prilikama ona bi trebala biti usmjerena prema Bogu. Samo to je istinska ljubav. Na nju ne smije djelovati ni zadovoljstvo ni bol, ne smije biti razlike između *moje* i *tvoje*. Ljubav treba postići samo ljubavlju, nikakvim drugim načinima. Nitko ne može opisati prirodu Božje ljubavi. Ona je izvan shvaćanja pjesnika. Onaj koji je uronjen u vode Božje ljubavi ne može govoriti. Kad je čovjek samo do vrata u vodi, moći će progovoriti bar nekoliko riječi.

SSG 28, 14. siječnja 1995.

Ljubav transcendirira tri *guṇe* – *sattva*, *rajas* i *tamas* (svojstva čistoće, strasti i tromosti). Ljubav je bezgranična. Ona neprestano teče poput vječne svjetlosti. Mudraci su ju nazvali *ātman*. Taj božanski plamen ljubavi sjaji u svakom srcu. *Ātman* i *hṛdaya* (srce) sinonimi su za riječ Bog. U toj ljubavi nema razlike između *moj* i *tvoj*. Ona je potpuno slobodna od sebičnog interesa. Ljubav je poput mornarskog kompasa koji uvijek pokazuje sjever. Uvijek, na svakome mjestu, u svakoj prilici, ljubav pokazuje samo prema Bogu. Zato bi svatko morao pokušati shvatiti kako djeluje princip ljubavi. Ljubav se može usporediti samo s ljubavlju.

SSG 23, 24. studenog 1990.

Dvije su vrste ljubavi. Jedna vas veže za Boga, a druga za svijet. Um je odgovoran za obje. On je sličan bravi. Okrenete li ključ na lijevo, brava se otvara. Okrenete li ga na desno, brava se zatvara. Srce je ključ brave uma. Okrenete li ključ prema svijetu, postajete vezani. Morate se pobrinuti da želje i mržnje ne budu pohranjene u umu. Ne pokazujte zlovolju prema nikome. Izbjegavajte društvo onih koji su zlobni. U društvu dobrih možete se uzdignuti jer će se vaše loše osobine ublažiti dobrima, poput blatne vode kad uđe u ocean.

SSG 18, 25. prosinca 1985.

Privrženost – *anurāga* i ljubav – *prema* uzajamno su ovisne i neodvojive. Kad je um okrenut prema svijetu, to se zove *anurāga*, a ako je okrenut prema Bogu, zove se *prema*. Ljubav je plod ljubavi. Ljubav se može usporediti samo s ljubavlju. Ljubav može ponuditi sâmu ljubav. Poezija ne može opisati ljubav. Ona se ne može doživjeti umom ili izgovorenom riječju. Zato su *Vede* objavile da ona transcendirira um i govor. Ljubav je neprocjenjiva i neopisivo dragocjena. Njezina slatkoća je nenadmašna. Sveti tekstovi opisali su *amṛtu* (nektar) kao slatkoću koju je nemoguće opisati. Ali ljubav je mnogo slađa od nektara.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Volite i ne očekujte nagradu

Što je istinska ljubav? To je čista, nesebična ljubav prema svim živim bićima koja se smatraju Božjim utjelovljenjima, bez očekivanja nagrade. „Slobodna od nesklonosti, suosjećajna prema svim bićima.“ Kad čovjek promatra Boga kao prisutnoga u svim bićima, samo tada može osjetiti istinsku ljubav. Bez obzira na promjene s kojima se možete susresti, bez obzira na osobne tuge i oskudice koje možete propatiti, istinska ljubav ostat će netaknuta. Danas, kad se jave teškoće ili uskrсну brige, ljubav se pretvara u mržnju. Istinska ljubav sladak je plod koji izrasta iz mirisnog cvijeta dobrih djela. Ljubav vlada bez korištenja mača. Ona veže bez zakona. Samo onaj tko osjeća takvu istinsku ljubav može se zvati čovjekom. Osoba bez takve ljubavi čovjek je samo svojim oblikom. Poput lotosa koji cvjeta kad se Sunce uzdigne, ljudsko srce procvjeta kad ljubav uđe u njega. Kao žar plamena u vatri, kao zraka Sunca, kao valovi oceana, Božja ljubav temeljna je osobina istinskoga ljudskog bića. Tek kad je čovjek ispunjen čistom, nesebičnom ljubavi, može se nazvati ljudskim bićem.

SSG 18, 6. svibnja 1985.

Na ovom svijetu nema ništa dragocjenije od Božje ljubavi. Bog je onkraj svih svojstava – *guṇātīta*. Takva je i Njegova ljubav. Ali ljudska ljubav, zato što njom vladaju *guṇe* (svojstva), zagađena je vezanošću i nesklonošću. Ljubav se ne smije temeljiti na očekivanjima nagrade. Ljubav koja se temelji na takvim očekivanjima postaje trgovačkim poslom. Ljubav nije proizvod trgovine. Ona nije nešto što se posuđuje pa onda vraća. Ona je spontana ponuda. Čista ljubav ove vrste može izvirati samo iz čista srca.

SSG 28, 14. siječnja 1995.

Mnogi današnji poklonici mole se: „O, Bože, ispuniš li moje želje, dat ću ti deset kokosovih oraha.“ Oni nude svoju nečistu kosu i mole za svemoćnu naklonost. Može li se to nazvati odanošću? Ne, uopće ne! Istinski poklonik je onaj tko samo daje, a ništa ne prima zauzvrat. Predanost je istinski znak odanosti.

SSG 33, 16. srpnja 2000.

Ljubav nije trgovačka roba. Ne pregovarajte o njezinoj cijeni. Neka teče ravno iz srca poput rijeke istine i mudrosti. Neka se ne širi iz glave ili s jezika. Neka izranja obilna i slobodna iz srca. To je vaša najveća dužnost, vaša najplemenitija pobožnost.

SSG 9, 29. srpnja 1969.

Štovanje Boga mora biti potpuno slobodno od bilo kakvih zahtjeva, osobito od ispunjavanja svjetovnih želja i očekivanja svjetovnih nagrada. Međutim, ljudi uvijek štuju Boga zbog mnogih sebičnih interesa. To nije istinska odanost. Ono što morate ponuditi Bogu čista je i nesebična ljubav. Samo takva ljubav osigurat će vam oslobođenje. Doista, takva ljubav je oslobođenje jer ona vas oslobađa od svjetovnih želja. Kao što Svami često kaže: „Oslobođenje – *mokša* od vezanosti i želja pravo je oslobođenje.“

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Kad dođete k meni opterećeni potrebama, molbama za darovima i materijalističkim željama, izlažete se opasnosti da izgubite vjeru i sidro, jer takva vjera je krhka. Radije gajite ljubav koja ništa ne traži zauzvrat. Gradite vjeru na takvom temelju. Time ćete se spasiti od dvojnosti ushita i očaja. Put ljubavi ne poznaje padove i dizanja. On je gladak i ravan, pravilan i siguran. On vas vodi do prijestolja Kralja svih Kraljeva koji se nalazi u vašem srcu. Ništa ne može odgoditi vaše putovanje ili pronaći prepreku da vas zaustavi.

SSG 11, 23. srpnja 1971.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Kako vam opraštanje i strpljivost pomažu da volite Boga?
2. Zašto su potrebni jednousmjerenost i intenzitet u ljubavi prema Bogu?
3. Zašto je važna čistoća u ljubavi prema Bogu?

Pitanje za samoopažanje:

Možete li se sjetiti vremena kad ste voljeli bez očekivanja nagrade? Opišite to iskustvo!

Poglavlje 3

Kako njegovati ljubav?

Uvod

Do Boga, koji je čista ljubav, možete dospjeti samo kad njegovate čistu, neokaljanu ljubav. Svatko u sebi ima tu iskru ljubavi. Ta sićušna iskra ljubavi mora se rasplamsavati i čuvati prije nego što postane plamen koji obuhvaća cijelu kreaciju. Kako bismo očuvali taj plamen, moramo uvijek biti u dobrom društvu i njegovati dobre misli uz pomoć neprestane i disciplinirane vježbe prizivanja Božjeg imena – *nāmasmaraṇa*, meditacije i samoispitivanja. U ovom poglavlju Svami nam pokazuje različite načine kako da proširimo svoju ljubav i postanemo dostojni primiti milost Božju.

Sadržaj poglavlja

Gajite ljubav ljubavlju
Volite zbog ljubavi
Obavljajte svoju dužnost s ljubavlju
Boravite u dobrom društvu
Njegujte dobre misli
Uklonite ego
Tražite Božju ljubav
Vježbajte meditaciju
Vježbajte neprestano prisjećanje na Božje ime – *nāmasmaraṇa*
Pokažite jedinstvo misli, riječi i djela
Razlučite Božju ljubav od svjetovne ljubavi

Gajite ljubav ljubavlju

Kako se gaji ljubav? Jedino je ljubavlju možete gajiti. Nema drugog načina. Da bi biljka izrasla, morate koristiti gnojivo i vodu. Studenti bi trebali shvatiti da moraju primijeniti gnojivo vjere i vodu ljubavi kako bi uznjegovali Božju ljubav. Samo će tako izrasti biljka odanosti.

SSG 31, 25. kolovoza 1998.

Istinska ljubav je čista, nesebična, oslobođena ponosa i puna blaženstva. Takva ljubav može izrasti jedino uz pomoć ljubavi.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Možete zaroniti u ljubav, doživjeti je i uživati u njoj. Ali vaša glad za ljubavlju nikad se ne može zasititi. Ljubav možete doživjeti samo uz pomoć ljubavi. Nema drugog načina da se ona doživi. Ljubav je ljubav, i to je sve! Čvrsto vjerujte da je Bog utjelovljenje ljubavi. Volite ga iskreno. Nemojte Božjoj ljubavi nadodati svoju svjetovnu ljubav. Njegova je ljubav jedina iskrena i vječna. Usredotočite svoju ljubav samo na Boga. On je svuda prisutan kao ljubav. Nikad ne sumnjajte u to! Struja ljubavi trebala bi neprekidno teći u vas. Samo ćete tada doživjeti božansku viziju. Bez sumnje, vi imate želju da vidite Boga, ali ne širite svoju ljubav. Ako ste zainteresirani, spreman sam vam darovati viziju Boga. Možete Ga vidjeti ako u sebi njegujete iskrenu i vječnu ljubav.

SSG 37, 15. travnja 2004.

Postoji veliko Božje spremište ispunjeno Njegovom milošću. Imamo i poklonike u obliku slavine, ali nedostaje povezanost između ove slavine i spremišta koje je puno Božje milosti. Ako nema ljubavi, kako će teći Božja milost? Cijev koja povezuje odanost poklonika i milost Boga je ljubav. Bog je uvijek utjelovljenje ljubavi pa ako je i poklonik pun ljubavi, tada se može uspostaviti veza. No ako nemate sve ovo – to jest odanost poklonika, Boga koji je utjelovljenje ljubavi i vezu ljubavi između njih, povezanost se ne može uspostaviti. Bog koji je utjelovljenje ljubavi može se dostići samo ljubavlju, nijednom drugom metodom.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1974.

Na Gospoda ne utječe ni bogatstvo ni učenost, ni moć ni položaj. Jedino Ga ljubav može dirnuti. Želite li utjecati na Boga, morate Mu ponuditi ljubav i samo ljubav. Nažalost, ljubav je danas postala rijetkost. Čak i fizička ljubav nestaje. No Božja je ljubav bezgranična. Na bilo koji način Ga volite, On odgovara istom mjerom. Ali bez svoje ljubavi nemate pravo tražiti Njegovu ljubav. Molite li se čistom i neokaljanom Gospodu ispunjeni lošim osjećajima i mislima, kako očekujete da ćete steći Njegovu milost? Ostanete li čisti barem u svome svetištu, možete steći djelić Božje ljubavi.

SSG 29, 23. studenog 1996.

Neki ljudi misle: “Svami Sebe naziva snažnim magnetom, ali nas ne može privući.” Pogreška leži samo u vama. Vaša su srca zahrđala. Njih će Svamijeva ljubav privući tek kad pročistite svoja srca. Kako možete maknuti hrđu i prašinu koja se nagomilala u srcu? Samo tako da ga trljate i čistite ljubavlju. Svatko mora pročistiti srce ljubavlju, a ta ljubav mora biti potpuno nesebična. Kad njegujete takvu nesebičnu ljubav, možete privući cijeli svijet. U sebičnosti nema ljubavi. Ljubav je nesebična. Stoga svoj život ispunite ljubavlju.

SSG 35, 25. prosinca 2002.

Samo ljubavlju možete studente poučiti ljubavi. Zbog ljubavi koja je moja priroda – *svabhāva*, studenti Instituta Sathya Sai disciplinirani su i uredni pa u našim kampusima nema nikakvih nemira. Ja ne osjećam zlovolju ni prema kome. Možda ima ljudi koji me kritiziraju, ili su čak zlonamjerni pa osjećaju mržnju prema meni. Ali ja uopće nemam neprijatelja. Svi su mi dragi. Budući da je moja stalna osobina ljubav, ne brinem se i uvijek sam sretan i miran.

Ljubav u govoru je istina – satya, ljubav u akciji je ispravnost – dharma, ljubav u mislima je mir – śānti, a ljubav u razumijevanju je nenasilje – ahimsā. Ta ljubav teče u nas poput nevidljive rijeke. Samo njegovanjem ljubavi možemo pročistiti obrazovni sustav i izvježbati studente da provode u djelo ljudske vrijednosti kao bitni uvjet za dostojan život. Obraćam se svima vama – nastojte živjeti na taj način i učinite obrazovni sustav svrhovitim. Tako će studenti postati dobri građani na koje će zemlja biti ponosna.

SSG 19, 20. siječnja 1986.

Volite zbog ljubavi

Ne trebate se ničega odricati. Volite sva bića – to je dovoljno. Volite i ne očekujte ništa zauzvrat. Volite zbog ljubavi. Volite zato jer je vaša prava priroda ljubav. Volite jer je to oblik štovanja koji vam je poznat i sviđa vam se. Kad su drugi sretni, budite i vi sretni. Kad su drugi jadni, pokušajte ublažiti njihovu sudbinu što više možete. Vježbajte ljubav uz pomoć nesebičnog služenja bližnjima– *sevā*. Na taj način spoznat ćete jedinstvo i osloboditi se ega koji vam šteti.

SSG 12, 5. ožujka 1973.

Nemojte usmjeravati ljubav prema materijalnim predmetima. Napustite svoje svjetovne želje. Želja stvara ljutnju, a ljutnja donosi grijeh. Pod njegovim utjecajem prijatelji postaju neprijateljima. Ljutnja je u korijenu svih vaših nevolja. Zato joj ne dajte da se ukorijeni. Budite prema svakome, tko god to bio, samilosni i ljubazni. Ova stvaralačka suosjećajnost mora postati spontana reakcija cijelog čovječanstva.

SSG 9, 29. srpnja 1969.

Rijeke ljubavi moraju neprestano teći. Dovoljno je ako razumijete taj princip ljubavi. Ta ljubav je sve. Postupajte s njom kao da je početak i kraj vašega života. Ne usmjerujte svoju ljubav prema materijalnim predmetima. Nastavite li voljeti zbog ljubavi same, tada će takva ljubav biti vječna. Nije tijelo ono što se voli, već je to princip ljubavi. Sva imena i likovi su prolazni i nepostojani. Ne bismo njih trebali voljeti. Ljubav usmjerena prema njima je fizička, dok je ljubav zbog ljubavi – vječna. Istinu smatrajte istinom. Ne biste je trebali povezivati s materijalnim predmetima. Slično tome, ni ljubav se ne bi smjela povezivati s materijalnim predmetima. Ljubav je jednostavno – ljubav. Kao takva, ona je Bog. S takvom ljubavi morate stići do Boga.

SSG 38, 28. listopada 2003.

Obavljajte svoju dužnost s ljubavlju

Dužnost bez ljubavi je vrijedna žaljenja. Poželjna je dužnost s ljubavlju. Ljubav bez dužnosti je božanska. Dužnost podrazumijeva silu ili prisilu, dok je ljubav spontana i izražava se bez vanjskih poticaja. Sva ponavljanja Božjeg imena – *japa*, sva meditacija – *dhyāna* i sva zaslužna djela koja izvršavate bit će uzaludna ako ne njegujete univerzalnu i nesebičnu ljubav.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1979.

Želite li postati vrijedni Božje ljubavi, tada vaša djela moraju biti u skladu s ljubavlju. Nemoguće je osigurati Božju ljubav bez prikladnih i svetih djela. Može li netko tko uvijek čezne za nagradama ikad biti zaista sretan? Jedina kompenzacija koju trebate tražiti je zadovoljstvo i radost što ste ispravno obavili svoju dužnost. Radost služenja bližnjemu istinska je nagrada. Ako postupate protiv Božje zapovijedi, tada će vam sve ispadati loše.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Samo nježno srce može gajiti ljubav. Zbog vezanosti za pojavne predmete ta se nježnost gubi. Kad je um usmjeren prema osjetilnom svijetu, život postaje izvještačen. Na putu do svog ureda vi izvještačeno pozdravljate ljude. Ego – *ahamkāra* obavlja pozdrav – *namaskāra*. Poštovanje koje pozdrav mora izražavati upućujete izvještačeno prema nečijem položaju i ono ne dolazi iz srca. Ono što mora zračiti iz srca je Istina. Kad vidite ljude koji služe drugima s ljubavlju, morate ih poštovati. Nije važna formalna akcija. Samo dobro srce koje nešto učini ima pravo na poštovanje i pažnju. Zato bismo trebali njegovati nježno srce ispunjeno ljubavlju, radije nego da nešto činimo mehanički. Ako u srcu nema ljubavi, nema svrhe išta učiniti.

SSG 18, 25. siječnja 1985.

Boravite u dobrom društvu

Misao u umu, riječ na usnama i djelo učinjeno rukom – pokušajte objediniti to troje. Mnogi ljudi misle da žive dobro ako čine dobra djela. Ali ja ne vjerujem da je to moguće. Nikad nećete moći postati dobri uz pomoć dobrih djela. Morate u srži biti dobri da bi vaše djelo i riječi bile dobre. Najprije nastojte biti dobar čovjek. Nakon toga postat će mogućim da učinite nešto dobro. Budite dobri. Činite dobro. Nemoguće je pretkazati kada i gdje, ili zbog kojega razloga čovjek procvjeta i postane srdačan. Možete se moliti pod drvetom koje donosi gorki plod. Ono vam ne može dati slatki plod. Ali kad se grana drveta sa slatkim plodom cijepi na to drvo, ono može donijeti slatke plodove premda to prije nije moglo. Taj proces cijepljenja jednak je dobrom društvu – *satsaṅga*, kad se ispreplićete s dobrima i pobožnima. Stoga služite svoje bližnje s čistim namjerama i uvijek tražite dobro društvo. Tada možete transformirati i sebe. Loši tragovi koji su se nagomilali kroz mnoge živote i generacije ne mogu se izbrisati tako brzo. Zato se pomiješajte s pobožnim grupama, njegujte dobre navike i ponašanje, uključite se u dobre aktivnosti.

SSG 14, 19. studenog 1980.

Vrhovno Sebstvo – *paramātman* jedino je stvarno. *Paramātman* je Istina i Ljubav. Meditirajte o Njemu kao o Istini, kao o Ljubavi. Moguće je spoznati Ga, bez obzira u kojem Ga liku zamišljate. Budite uvijek u društvu Njegovih poklonika. Pomoću toga dobrog društva bit će u vas usađena i rasti će *viveka* (duhovno razlučivanje) i *vairāgya* (nevezanost, odricanje). To će ojačati vaš duh i darovat će vam unutarnji mir. Tada će se vaš um stopiti s vrhovnim Sebstvom.

Premavāhini

Njegujte dobre misli

Ja uvijek govorim ljubazno. I vi ćete postati božanski kad budete njegovali Božju ljubav. Njegujte i dobre misli. One vas vode do dobrih djela. A dobra vas djela vode u dobro društvo. Njegujte ljubav.

SSG 33, 20. studenog 2000.

Nije dovoljno ako ste odani Svamiju. Vaša ljubav prema Njemu neće obavezno rezultirati Svamijevom ljubavi prema vama. Ako ne nađete putove i načine uz pomoć kojih ćete steći Svamijevu milost, vaš trud je beskoristan. Trebate slijediti put pomoću kojega ćete moći doživjeti ljubav i uživati u njoj. Poznavati način na koji ćete primiti ljubav važnije je nego jednostavno reći da osjećate ljubav. Sama vaša ljubav jednostavna je poput jednosmjernog prometa. Ako vaša ljubav rezultira time da primite ljubav s druge strane, tada to postaje dvosmjerni promet. To je onda davanje i uzimanje. Imate li dobrih ideja, njegujte dobre misli i prihvatite dobre vježbe. Tada nećete morati tražiti Božju milost. Bog će sâm prosipati Svoju milost i ljubav kao nagradu za vaše dobro ponašanje.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1974.

Doživite princip ljubavi. Time ćete svijet osloboditi mržnje. Kad mržnja jednom nestane, svijet će se osloboditi nasilja i sukoba. Sebičnost je glavni uzrok svih okrutnosti i nasilja koje danas nalazimo u svijetu. To se mora iskorijeniti. Njegujući princip ljubavi i manifestirajući ljubav u svim svojim mislima i svim svojim djelima, doživjet ćete blaženstvo ljubavi. Kad je čovjek ispunjen ljubavlju za Boga, on zaboravlja sve boli i brige. Kako bi proširio taj princip Božje ljubavi, avatar se povremeno spušta na Zemlju.

SSG 25, 21. kolovoza 1992.

Uklonite ego

Ego je uzrok što se čovjek osjeća sretnim ili tužnim. Stoga, kontrolirajte svoj ego šireći ljubav na svako živo biće. U sebičnosti ili egu nema ljubavi. Nitko koga muči ego ne može se osjećati sretnim kad su drugi sretni, niti se osjeća jadno kad drugi pate. Ne može

poduzeti ni pozitivne korake da bi podijelio sreću ili jad s drugima. Bez te duboke ljubavi, iako ima visoko obrazovanje, takav je čovjek samo opasnost za zajednicu.

SSG 14, 15. siječnja 1979.

Nema većeg učitelja od vašeg srca. Vrijeme je veliki propovjednik, a svijet je biblijski tekst. Bog je veliki prijatelj. Na ovoj Zemlji treba živjeti s punom vjerom u ta četiri entiteta. Ljubav je prirodno vlasništvo svakoga ljudskog bića. Ona je plod drveta života. Vaše uživanje u tom plodu trpi velike smetnje. No prije nego što okusite plod, morate maknuti kožu i koru koje pokrivaju meso ploda, a treba baciti i sjemenke. Plod ljubavi pokriven je debelom korom ega. Morate oguliti tu koru sačinjenu od *moje* i *tvoje*. Jedino tada ćete moći okusiti sladak sok ploda. Zato *Vede* opisuju Boga kao vrhovnu slatku srž – *raso vai sah*.²⁴

SSG 30, 17. srpnja 1997.

Tražite Božju ljubav

Ako ste doista ispunjeni odanošću, pokažite svoju ljubav spram Boga koji je sâm utjelovljenje ljubavi. Ako ste iskreno gladni i žedni Boga, uživajte u Njegovoj ljubavi kako biste smirili sve svoje brige i bijede. Božja ljubav jedini je lijek za sve vaše brige i patnje koje se javljaju zbog nezasićenih želja i neispunjenih ambicija. Božja je ljubav poput svjetionika. Ona vam pokazuje pravi put. Okrenite čamac svoga života prema tom svjetioniku Božje ljubavi. Tada ćete sigurno stići do obale blaženstva. Nije vam potrebna nikakva druga posebna vrsta pokore ili meditacije. Meditirajte o ljubavi. Ispunite svoj um ljubavlju. Čak i onda dok obavljate svoje svakodnevne obveze, sve njih promatrajte kao žrtve Bogu. Bog je sveprisutan. Vidite Boga u svemu i u svakom biću. Neka ljubav raste u vašem srcu poput Mjeseca koji se povećava. Božja se ljubav neće smanjiti kao Mjesec. Pohranite u svom srcu takvu postojanu ljubav. Kao što je Tukarām²⁵ rekao: *Rāma* u srcu, rad u ruci – *dil me rām, hath me kām*. Od danas, dužnost je svakoga od vas da njeguje istinsku, čistu ljubav. S Božjom ljubavlju možete postići sve. Bez te ljubavi, samo ćete zapasti duboko u bijedu.

SSG 29, 23. studenog 1996.

“Postajete ono što osjećate – *yad bhāvam tad bhavati*.” Želite li Božju ljubav, tada se vaše akcije moraju združiti i biti usklađene s vašim željama. Ne želite li Božju ljubav, slobodni ste da učinite ono što vam se dopada. No ako je Božja ljubav ono što želite, morate djelovati na primjeren način. Prije nego što steknete autoritet da posjedujete ono što želite, na

²⁴ doslovno: Bog je sladak kao nektar (op. prev.)

²⁵ Tukarām – ime velikoga pjesnika i sveca koji je od 1608. do 1649. živio u zapadnoj Indiji (op. prev.)

ovom svijetu morate platiti cijenu. Na primjer, odlazite u trgovinu kupiti ručnik. Trgovac vam kaže cijenu od 20 rupija. Kad to platite, trgovac vam spakira ručnik i da vam ga. No ako nemate novca, nema ni ručnika. I Bog slijedi sličnu proceduru transakcije. Koju vrstu posla Bog obavlja? On obavlja božanski posao. Ako s ljubavlju poslušate Božju zapovijed, budite sigurni da ćete primiti ljubav. Božja ljubav nema granica ni odredba. Ima samo jedan uvjet – dajte i primite.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Njeguajte ljubav prema svima kako biste zaslužili Božju milost. Ne možete dobiti ni rupčić ako ga ne platite. Vi molite Boga za mir, sreću i oslobođenje. Ali što vi zauzvrat dajete Bogu? Ponudite Mu svoju ljubav pa ćete primiti Njegovu milost kao mir, sreću i oslobođenje. Svatko ima to pravo. Ali najprije morate dati da biste dobili. Samo ljubavlju i nesebičnim služenjem dobit ćete to pravo da molite Boga. Nema drugog načina.

SSG 33, 14. siječnja 2000.

Milost Božja ne može se osvojiti gimnastikom razuma, položajima *yoge* ili asketizmom. Samo je ljubav može osvojiti, ljubav kojoj nije potrebna naplata, ljubav koja ne poznaje pogađanja, ljubav koja se rado plaća kao doprinos Voljenome, ljubav koja je nepokolebljiva. Samo ljubav može prevladati prepreke, koliko god ih ima i koliko god su jake. Nema snage djelotvornije od čistoće, nema blaženstva koje zadovoljava više od ljubavi. Nema radosti koja više obnavlja od odanosti, nema pobjede vrednije od predanosti.

SSG 11, 23. veljače 1971.

Vježbajte meditaciju

Uvijek meditirajte o Božjem imenu – nije dovoljna kontemplacija. Meditirajte! Ta bi meditacija morala biti ljubav za Boga. Bez ljubavi, vaša meditacija neće postići željeni rezultat. Vaša ljubav za Boga treba biti neprekidna, mora trajati danju i noću. Može se dogoditi da se razljutite i zamrzite Boga, jer dok Ga molite da vam ispuni neku želju, događa se sve suprotno od toga. No to nema nikakve veze s duhovnošću. Vaša unutarnja priroda i ljubav za Boga nikad se ne smije podvrgnuti promjeni. Čvrsto se vežite za božansko ime. To je prava meditacija. Kad duboko meditirate, ne smijete vidjeti ništa u izvanjskom svijetu, čak ni onda kad otvorite oči.

SSG 42, 23. veljače 2009.

Meditacija je proces koji se događa izvan osjetila. Između koncentracije na osjetilnoj razini i meditacije koja je iznad osjetila nalazi se granična linija gdje se događa kontemplacija – *cinṭā*. Kontemplacija je druga polovina svijesti – *citta*. Njena je funkcija da razluči između pravoga i krivoga. Objasniti će to ova ilustracija. Ružino drvo raste s granama, lišćem, cvijećem i trnjem. Kad otkrijete mjesto gdje se nalazi cvijet, to se zove koncentracija. Na tom

stupnju zanima nas samo na kojem se mjestu nalazi cvijet koji treba ubrati bez dodirivanja trnja. Ljubav je cvijet. Žudnja je trn. Nema ruže bez trnja. Kako doći do cvijeta ljubavi bez dodirivanja trnja žudnje – to je problem. Potrebna je kontemplacija. Kad uberemo cvijet, kako ćemo ga koristiti? Ponudit ćemo ga Bogu. Meditacija znači ponuditi Bogu cvijet ljubavi. Na ružinom stablu našeg tijela nalazi se čista i sveta ljubav koja širi miris dobrih osobina. Međutim, ispod ruže nalazi se trnje u obliku senzualnih želja. Svrha meditacije jest odvojiti ružu nesebične ljubavi od osjetila i ponuditi je Gospodu.

SSG 17, 11. ožujka 1984.

Pjesma kojom se veliča Bog – *bhajana* i meditacija samo su vježbe za pročišćenje uma. Njeguajte ljubav koja je vaš životni dah. Kad je drvo puno zelenog lišća, grana i plodova, ono vas privlači. No kad se osuši, vi ga uništavate jer u njemu nema života. Čovjek bez ljubavi sličan je tek mrtvom drvetu. Ljubav je važna za ljudsko biće onoliko koliko je vatra važna za grumen ugljena, jer ugljen bez vatre ne može gorjeti.

SSG 30, 17. srpnja 1997.

Vježbajte neprestano prisjećanje na Božje ime – *nāmasmaraṇa*

U četiri vremenska razdoblja (*yuga*) avatari su se utjelovili kako bi poučili ljude ono što je bilo važno za ono doba: meditaciju – *dhyāna* za razdoblje *krta* (*kṛtayuga*), pokoru – *tapas* za razdoblje *tretā* (*tretāyuga*), štovanje – *upāsana* za razdoblje *dvāpara* (*dvāparayuga*) i neprestano prisjećanje na Božje ime – *nāmasmaraṇa* za razdoblje *kali* (*kaliyuga*). Ljubav Gospodova zajednička je svim razdobljima. Na isti način, što je zajedničko za devet oblika štovanja Boga: slušanje o Božjoj slavi – *śravaṇa*, bogoštovno pjevanje – *kīrtana*, kontemplaciju – *viśnusmaraṇa*, služenje Gospodovim lotosnim Stopalima – *pādasevana*, obožavanje – *vandana*, obredno štovanje – *arcana*, njegovanje odnosa Gospodar – sluga s Bogom – *dāśya*, njegovanje prijateljstva s Bogom – *sneha* i potpunu predanost Božjoj volji – *ātmanivedana*? Zajedničko svima njima je prizivanje Gospodova imena s osjećajem odanosti.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Druga posebnost u vezi prizivanja Božjeg imena je sljedeća. Uz pomoć *yoge* i pokore moguće je steći razne skrivene moći – *siddhi*. I velika je vjerojatnost da se na Gospoda zaboravi kad se te moći steknu. Zaslijepljen ponosom, čovjek može čak podleći pred naletom moći koju osvoji nekom duhovnom vježbom. To nije slučaj kod prisjećanja na Božje ime, ili ponavljanja imena i meditacije. Na tim putovima ne prijete opasnosti takve vrste. Ta tri načina su zaslužna da se ljubav u ljudima sve više širi. I mir se postiže ljubavlju. Kad se to postigne, svi ostali uvjeti za ljubav automatski se dostižu. Uz pomoć *yoge* i pokore razvijaju se posebne moći. Prisjećanjem na Božje ime, prizivanjem imena i meditacijom javlja se posebna ljubav. U tome je razlika.

Dhyānavāhinī, 7. poglavlje

Govorite ljubazno, djelujte ljubazno, mislite s ljubavlju i obavljajte svaku akciju srcem punim ljubavi. Nema potrebe brojiti zrnca brojanice ili sjediti meditirajući dok je vaš um zauzet svjetovnim stvarima. Molitva koju morate obaviti je neprestano prisjećanje na Boga u vama. To je najvažnija poruka *Veda*. Morate jasno uvidjeti da je put Božje ljubavi najlakši, najsladši i najsigurniji put do Boga.

SSG 29, 5. srpnja 1996.

Kako manifestirati tu ljubav koja je u vama? Morate zaposliti svoje ruke pljeskanjem dok pjevate imena Rāme, Kṛṣṇe i drugih. Ponavljajte ime Gospoda punih usta. Želite li doista doživjeti Boga, morate uvijek misliti na Njegovo ime poput Prahlāde²⁶: *Oṃ namo nārāyaṇaya*.²⁷ Pjevajte u slavu Gospoda kao što su to činile Rādhā²⁸ i Mīrā²⁹. Štujte Gospoda poput Jayadeve³⁰, Gaurāṅge³¹ i Tukarāma. Prolijevajte suze odanosti pred likom Gospoda, kao što je to radio Ramakrishna Paramahansa.³² Tada ćete doživjeti Gospoda. Ljudi liju suze zbog beznačajnih stvari, ali ne proliju ni suzu za Gospoda. Dvije su vrste suza: suze radosnice i suze žalosnice. Za Boga morate prolijevati suze radosnice.

SSG 29, 23. studenog 1996.

Pokažite jedinstvo misli, riječi i djela

Nema nikakve koristi od toga da govorite ljubazno ako nema ljubaznosti u vašem srcu. Slatkoća u govoru i gorčina u srcu nije osobina ljudskog bića. Slatkoća mora postojati u vašim mislima, riječima i djelima. To je istinski znak ljudskog bića. Ispunite svoj život ljubavlju. Na ovom svijetu nema ništa moćnije od ljubavi. Smatra se da je čovjek najsvetije biće zato što u sebi nosi jedinstvenu osobinu ljubavi. Ali on ne može spoznati vrijednost svoga rođenja. Bog se utjelovljuje u ljudskom liku kako bi širio poruku ljubavi. Kad se ljubav jednom nastani u vašem srcu, možete pobijediti cijeli svijet. Ljubav je u vama, ali vi je ne možete izraziti na pravi način.

SSG 36, 17. listopada 2003.

Svi vjeruju u snagu ljubavi. No kako se ta ljubav može njegovati i gajiti? Evo odgovora: Samo je jedan način. Ljubav će rasti kad u djelo primijenite ljubav u koju vjerujete. Ali zato što ne primjenjujete ono što propovijedate, vaša vjera slabi. Biljka može rasti samo kad se redovito zalijeva. Kad zasadite sjemenku ljubavi, možete je prisiliti da raste samo ako

²⁶ Prahlāda – gorljivi Višṇuov sljedbenik; stalnim ponavljanjem njegova imena bio je zaštićen od očevih zlih pokušaja da ga ubije (op. prev.)

²⁷ to znači: klanjam se Nārāyaṇi

²⁸ Rādhā – ime Kṛṣṇine družice, najveće njegove poklonice u Brindāvanu

²⁹ Mīrā Bāi – jedna od najvećih Kṛṣṇinih sljedbenica, živjela u 16. stoljeću

³⁰ Jayadeva – bengalski pjesnik iz 12. stoljeća, autor pjesme o Govindi, Kṛṣṇi

³¹ Gaurāṅga – ime velikoga sveca (16. stoljeće), začetnika pokreta *bhakti* u istočnoj Indiji; poznatiji pod imenom Kṛṣṇacaitanya

³² Ramakrishna Paramahansa – (19. stoljeće), glasoviti vjerski učitelj i reformator; pridjevak *paramahansa* znači *vrhovni labud*

je svakog dana zalijevate s ljubavlju. Drvo ljubavi će rasti i donositi plodove ljubavi. Danas ljudi ne rade ono što će unaprijediti ljubav. Neprestano vježbajte ljubaznu odanost za Gospoda i ljubav će rasti sve više i više.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Razlučite Božju ljubav od svjetovne ljubavi

Taj božanski element ljubavi u vama ne smije se krivo koristiti. Treba ga iskoristiti za dobrobit drugih. Od pradavnih vremena mudraci su raširenih ruku pozdravljali taj princip. Mudrac Nārada je rekao: “Čovjek postaje savršen, vječan i zadovoljan tek kad stekne Božju ljubav – *pāramaprema*.” On je Božju ljubav smatrao uzvišenijom od svega. Kao što bez šećera nijedan kolač neće biti sladak, bez ljubavi ništa na svijetu ne može imati vrijednost. Naslijedili ste srce puno ljubavi. No vi zanemarujete to obilje i trčite za bezvrijednim stvarima. Vaše pravo sredstvo za život izvire iz te Božje ljubavi, a ne zbog drugih malih zadovoljstava. Svaka stanica u ljudskom tijelu ispunjena je ljubavlju. Ta mikrokozmička ljubav ispunjava cijeli svemir.

SSG 29, 23. studenog 1996.

U vama je Božja ljubav koja se ne rađa i ne umire. Usmjerite svoju ljubav prema Božjoj ljubavi. Ta je ljubav uvijek s vama. Njegujete li takvu ljubav, uvijek ćete ostati utjelovljenja ljubavi. Čvrsto vjerujte u tu Božju ljubav. Ne vjerujte svjetovnoj ljubavi da ne biste bili prevareni. Svjetovna ljubav je poput prolaznih oblaka. Takvi oblaci se pojave i nestanu, oni nisu trajni. Volite vječnu ljubav. Ona je načelo *ātmana* – *ātmatattva*. Volite to načelo. Ne dajte se zvesti svjetovnom ljubavi koja uzrokuje samo razočaranja. Njegujte takvu vrstu ljubavi koja vas neće razočarati. Ako usmjeravate svoju ljubav prema svemu i svačemu, razočarat ćete se. Volite načelo sâme ljubavi koja je božanska i vječna. Što više volite tu božansku ljubav, ona sve više raste.

SSG 36, 28. listopada 2003.

Nije potrebno da drugdje tražite ljubav. Ona je sva u vama. Čovjek se trudi skupiti materijalno bogatstvo. Jednak je trud potreban da se stekne bogatstvo ljubavi. Danas ljudi investiraju svoja temeljna sredstva ljubavi u bezvrijedne pothvate. Umjesto toga trebali biste svu svoju ljubav ulagati u božansku banku odanosti. Taj depozit je ne samo siguran, već će vam donositi sve veći dobitak u obliku blaženstva. Vaše je srce banka u koju trebate pohraniti svoju ljubav za Boga. Ulaganja drugdje su nesigurna. Ulaganje novca može biti rizično i novac možete izgubiti. Ali ulaganje u vaše srce sigurno je od bilo kakve krađe ili gubitka. Učinite svoje ulaganje sigurnim osiguravši ga u svom srcu. Ono je potpuno sigurno premda nema zasuna, vrata i brave. Karakteristika te ljubavi je vječni nektar – *amṛtasvarūpa*.³³ Nektar je ugodan samo nepcu. Svatko bi se trebao potruditi da stekne tu ljubav, slatku poput nektara.

SSG 29, 23. studenog 1996.

³³ doslovno: besmrtno obličje, besmrtna priroda

Bog vam daje sve što Ga molite. Zato budite oprezni! Tražite prave stvari. Bio jednom čovjek koji je imao četiri žene. Poslovno je morao otputovati u Bombay. Iz Bombaya je pisao svim svojim ženama da je spreman donijeti im što god svaka od njih poželi. Zato su mu sve četiri poslale popis željenih stvari. Prva je žena tražila lijekove, vunene pokrivače i odjeću da joj posluže kad se razboli. Druga je žena poželjela najmodernije sarije i ostalu odjeću, nakit i slične dekorativne stvarčice. Treća je žena tražila da joj u knjižarama Bombaya odabere neke religiozne i duhovne knjige, kao i slike Pandharinatha, Bhavanija i Sai Babe. Četvrta žena je jednostavno napisala: “Vратиš li se brzo i sigurno, to će mi biti dovoljno.“ Ona nije dobila ništa osim njegove ljubavi. Ostale su dobile velike pakete pune željenih stvari. Zato promislite dobro, jasno razlučite prije nego što tražite, prije nego što molite.

SSG 4, 16. svibnja 1964.

Tko su vaši roditelji? Tko su djeca, rođaci, prijatelji? Tko smo mi? Što smo bili u prijašnjim životima? Kakva će biti naša budućnost? Zadubljeni u misli o takvim prolaznim odnosima, mi gubimo iz vida Božju ljubav koja je trajna i nepromjenljiva. Čak u doživljavanju prolaznih odnosa treba razumjeti prirodu Božje ljubavi. Ljudsko rođenje daje naslutiti postojanje roditelja. Ali odnos između djeteta i njegovih roditelja je tjelesan. Roditelji su sredstvo za rođenje, ali nisu uzrok rođenja. Međutim, čak kao u instrumentima, u njima su prisutni Božji elementi. Treba shvatiti da je ljudsko rođenje potomstvo Istine kao oca i Ljubavi kao majke. Iako su nečiji roditelji odsutni, ne treba zaboraviti prave roditelje – Istinu i Ljubav. Kad Istina i Ljubav dobiju mudrost – *jñāna* kao sina, uspostavljeno je pravo porijeklo neke osobe.

SSG 18, 6. svibnja 1985.

Odmah nakon rođenja dijete se priljubi uz majčina prsa i smatra ih rajem. Kako raste, dijete se počne zanimati za obrazovanje i zaboravlja majku. U mladosti u čovjeku se razvija ljubav za sport i razne druge igre, za studij i rekreaciju. Nakon završetka obrazovanja mladi čovjek ulazi u obiteljski život i zaranja u senzualna zadovoljstva. Kasnije se počne zanimati za stjecanje materijalnih bogatstava i gubi interes za ženu i djecu. Još kasnije, on gubi interes čak i za svoje bogatstvo i počinje misliti na Boga. Tako čovjek pokazuje ljubav za razne stvari na raznim stupnjevima svoga života. On danas nije sposoban razumjeti što je istinska ljubav. Ako mu se sviđa neki određeni predmet, on misli da ga voli. Ako imate sklonosti, imat ćete i predrasude. No kad imate Božju ljubav, u njoj ne može postojati ništa negativno. Jer ona je nepromjenljiva i vječna. Ona je božanska. Ona je doista Božji oblik. *Ekam nityam, vimalam, acalam, sarvādhi sākṣibhūtam, bhāvātītam, triguṇarahitam* (Jedno bez drugog, vječno, čisto, nepromjenljivo, svjedok svih funkcija intelekta, onkraj svih stanja uma i tri *guṇa*: *sattva, rajas, tamas*). Nemoguće je opisati ljubav svjetovnim jezikom. Ludo je misliti na ljubav na svjetovan način. Ne možete pronaći izraz jednak ljubavi. Ljubav možete opisati na razne načine, zbog vlastita zadovoljstva. Ali nijedan od njih ne odgovara stvarnosti. Samo je ljubav

jednaka ljubavi. Nemoguće ju je opisati na bilo koji drugi način. To je taj božanski princip ljubavi koji morate shvatiti i vježbati.

SSG 37, 15. travnja 2004.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Opišite barem tri načina na koji se može gajiti ljubav.
2. Što je ljubav zbog ljubavi?
3. Kako razlučivanje, ponavljanje Božjeg imena i meditacija hrane ljubav?

Pitanje za samoopažanje: Koje su činjenice hranile ljubav u vašem životu?

Poglavlje 4

Prepreke na putu ljubavi

Uvod

Svami kaže da smo mi utjelovljenja ljubavi. A razlog zbog kojega ne možemo doživjeti svoju istinsku ljubav su negativne osobine poput egoizma, ljubomore, ljutnje, mržnje i ponosa. Kad se te prepreke uklone, Božja će se ljubav spontano izraziti. U ovom poglavlju Svami upozorava na glavne prepreke i pokazuje kako da ih se oslobodimo.

Sadržaj poglavlja

Šest neprijatelja
Kritizerstvo
Natjecanje
Strah
Želje
Dvojnost
Sebičnost

Šest neprijatelja

Um je podložan promjenljivim raspoloženjima – tuzi ili radosti, ljutnji ili strahu, ljubavi ili mržnji. Dva su glavna uzroka svih bolesti koje nastaju u umu. To su vezanost – *rāga* i odbojnost – *dveša*. Um je ispunjen tim dvostrukim osjećajima i zbog toga sklon zaboraviti svoju osnovnu ljudsku prirodu. U tom stanju um vrlinama smatra šest temeljnih čovjekovih neprijatelja – požudu, mržnju, obmanu, pohlepu, zavist i ponos. Ovih šest poroka mogu otrovati cijelo čovjekovo biće. Takva osoba tada zaboravlja svoju urođenu božanskost i prestaje biti čovjekom, pa postaje žrtvom podlosti. No čovjek ispunjen dobrim osjećajima uživa mir i sreću.

SSG 30, 7. listopada 1997.

Gotovo nitko nije lišen poroka ljubomore. Ljubomora se može javiti zbog vrlo beznačajnih stvari, a iz nje nastaje mržnja. Kako bi se oslobodio mržnje, čovjek mora neprestano vježbati ljubav. Gdje ima ljubavi, ondje nema mjesta za ljubomoru i mržnju, a gdje njih nema, ondje vlada prava radost. Ta se radost otkriva u ljepoti. Dobro je rečeno: "Ljepota je radost zauvijek."³⁴ Vidite li ljepotu u bilo čemu, bit ćete radosni zbog toga. No što je

³⁴ poznati stih engleskog pjesnika iz doba romantizma Johna Keatsa: „A thing of beauty is joy for ever.“ (op.prev.)

ljepota koju bi čovjek trebao tražiti, a koja će biti izvor vječne radosti? Samo je Bog utjelovljenje te ljepote.

SSG 17, 6. rujna 1984.

Nitko ne bi smio gajiti loše osobine kao što su ljubomora, mržnja, želje i ljutnja. Njeguajte ljubav. Ljubav je Bog, a Bog je ljubav. *Prema mudita manase kaho Rāma, Rāma, Rām je bhajan.* Ljubav je najveći dar koji je Bog dao ljudskom biću. Može se odrediti vrijednost bilo kojeg materijalnog predmeta na ovom svijetu, ali ne i vrijednost ljubavi. Zato njeguajte ljubav. Ali ne samo to, podijelite je s drugima. Kad izmjenjujete ljubav i živite sretno, loše osobine vam se ne mogu ni približiti. Vjerojatno ste čuli za kemijski preparat u obliku štapića pod nazivom *Lakshmana rekha*. Kad u kući povučete liniju tim štapićem, nijedan insekt ne može ući na to područje. Slično tome, gdje ima ljubavi, ondje se ne mogu pojaviti loše osobine. Dovoljna je samo jedna osobina - ljubav - da otjera sve loše osobine. Ljubav se može podijeliti s mnogo ljudi, broj neće umanjiti njezinu kvalitetu. Zapravo, što više s drugima dijelite ljubav, ona sve više raste. Bog je naš Otac, svi smo mi Njegova djeca i sva ta djeca imaju pravo naslijediti Njegovo bogatstvo. Svi moraju podijeliti to *bogatstvo*, bogatstvo ljubavi.

SSG 40, 11. veljače 2007.

Ljutnja, zloba, pohlepa, zavist – sve su to prepreke na putu ljubavi i suradnje. One povlače ljudsko biće s božanske na životinjsku razinu i tako ga umanjuju. Podnosite druge strpljivo i s razumijevanjem. Vježbajte strpljenje i suosjećanje. Pokušajte otkriti dodirne točke, točke kontakta, a ne konflikta. Širite osjećaj sličnosti, produbite ljubaznost znanjem. Život tada postaje vrijedan življenja.

SSG 6, 3. kolovoza 1966.

Kad donosi ljubav, stablo ljudskog tijela nalazi svoje ispunjenje. Taj slatki dar je razlog zašto ono uspijeva i zato ga se mora čuvati. Ono je povuklo svoju srž od Zemlje i Sunca. Što ono daje zauzvrat za darove koje je dobilo od Zemlje i Sunca, kao i od ljudi? Ljubav! Voće je slatko, ali kora mu može dati gorčinu. Prije upotrebe treba oguliti koru ljutnje, zlobe, zavisti i pohlepe. Iskoristite gorčinu koja je u vama da biste očuvali i razvili slatkoću u sebi.

Iz iskustva svetaca i mudraca možete naučiti da je radost izvanjskog svijeta beskonačno malena ako se uspoređi s blaženstvom koje donosi duhovna disciplina. Da biste osvojili to blaženstvo, bitna je duhovna disciplina – *sādhanā*, puna odricanja – *vairāgya*. Kad se voda crpi iz zemlje, u cijevi ne smije biti zraka. U suprotnom voda se neće podići. Jednako tako, pobrinite se da vezanost za svjetovne stvari ne pokvari vašu duhovnu disciplinu. Ljubav neće izvirati ako senzualna zadovoljstva i osobni ponos obuzmu um.

SSG 3, 8. prosinca 1963.

Upaništade kažu da je čovjek iskra božanske ljubavi, okružena s pet ovojnica: *anna* (hrana, gruba, materijalna komponenta), *prāna* (vitalna ovojnica, životni dah), *mana* (um, emocije, želje), *vijñāna* (intelekt, razum, razlučivanje) i *ānanda* (postojano blaženstvo). Miomiris te ljubavi širi se od čovjeka u obliku ljubavi prema stvarima, osobama i idejama. Ta nas ljubav uvijek tjera i talasa se da nađe izraz, da se proširi, da sve obuhvati. Ali strah, pohlepa, egoizam i pretjerivanje ne dopuštaju iskri da raste i osvjetljava ovojnice kao i okolni svijet. Danas je festival svjetlosti, to jest ljubavi. Znanje također hvale kao svjetlost, ali ono je često oblačna magla, oružje napada, teret na glavi, smetnja ruci milosrđa, lanci na nogama. Ono sazrije samo onda kad je postignuto ljubavlju i provedeno u djelo ljubavlju. Samo ljubav daje svjetlost.

SSG 10, 29. listopada 1970.

Ljudi govore o odanosti – *bhakti*, o *yogi* i znanju – *jñāna*. Što misle pod tim izrazima? Znači li odanost pjevati pjesme koje veličaju Boga i uživati u melodiji i taktu pjesama? Znači li *yoga* sjediti u kutu i vježbati kontrolu daha? Sastoji li se znanje od čitanja nekih knjiga i mehaničkog pamćenja nekoliko stihova – *śloka*? Što je *saṃnyāsa* (isposništvo)? Znači li to nositi narančastu odjeću? Odanost – *bhakti* znači osloboditi se poroka vezanosti, mržnje i zlobe, znači manifestirati čistu ljubav. Onoga tko voli pretjeranost, tko je ispunjen ponosom, kojega uništava zavist, nikakav test ne može nazvati poklonikom. Odanost se neće ni približiti takvoj osobi. Poklonik treba nadvladati mržnju, zavist i vezanost, treba doživjeti mir i blaženstvo ljubavi. Tada će steći božanske attribute.

SSG 28, 14. siječnja 1995.

Ljubav je važna po život. Ljubav je božanska. Manifestirati ljubav znači učiniti neko djelo prikladnim da se ponudi Bogu, ono mora biti dovoljno čisto da osvoji Njegovu milost. Što je radosnija manifestacija, bliže ste Bogu. Na ljubav ne djeluje niti je mijenjaju motivi, kaste, vjere ni religije. Ne može je potamniti zavist, zloba ni mržnja. Očuvajte ljubav da je ta zla ne zatruju. Nastojte njegovati stanje bez mržnje, osjećaje oslobođene isticanja. Princip ljubavi je korijen svih religija, srž svih svetih tekstova, sastajalište svih cesta, nadahnuće svih pojedinaca. To je najčvršći temelj za životnu misiju ljudskog bića. To je svjetlost koja svijetu osigurava mir i napredak. Ispunite svaku svoju riječ ljubavlju. Ispunite svaki svoj čin ljubavlju. Tada riječ koja prelazi preko vaših usana neće ozlijediti poput noža, niti će raniti kao strijela, neće udariti poput čekića. Ona mora biti temelj slatkog nektara, savjetnica utješne mudrosti svetih tekstova – *Veda*, ona mora biti meki put koji vodi cvjetanju, mora vas zasipati mirom i radošću.

SSG 9, 29. srpnja 1969.

Kritizerstvo

Neki ljudi male nedostatke drugih smatraju velikim pogreškama pa ih kritiziraju zanemarujući puno veće mane u sebi. To je posebno nepristojno. Ispravna je metoda

povećavati vlastite male pogreške i smatrati ih velikima, a velike pogreške drugih umanjivati kao male i beznačajne. S takvim stavom moći ćete spoznati Boga. Ljudska ljubav svjetovna je i sebična, dok je Božja ljubav duhovna i nesebična. To je čista ljubav. Stari ljudi opisivali su Boga kao vječnog, besmrtnog, čistog i neokaljanog. Kako biste doživjeli Božju ljubav, trebate napustiti beznačajnu sebičnost uma i proširiti svoju ljubav.

SSG 30, 17. srpnja 1997.

Natjecanje

Blagdan svjetlosti – *dīpāvalī* trebao bi vas naučiti ovu lekciju svjetlosti i ljubavi. Pomaknite se, proširite se, napustite granice *moj* i *tvoj*, *njegov* i *njihov*, napustite granice kaste i vjerovanja u jednom bezgraničnom protjecanju ljubavi. To je kulminacija svih duhovnih disciplina. Natjecanje, želja da se porazi i nadvlada drugu osobu, bez obzira na način koji je potreban za njezin pad, pohlepa za bogatstvom, slavom, prednosti – to je danas pogasilo svjetiljke ljubavi u ljudskom srcu. Na ovaj dan odlučite se da ih opet upalite. Kad u hramu počne obred štovanja Boga, prvo što učinite jest da upalite svjetiljku, zar ne? Bez upaljene svjetiljke ne počinje nijedna ceremonija. Kad svjetiljka ljubavi zasvijetli, javlja se Bog. Držite je upaljenom i čistom. Bog je ustrajan. Dopustite svima da vašom svjetiljkom upale svoje svjetiljke. Bog će vas obasuti Svojom milošću.

SSG 10, 29. listopada 1970.

Strah

Dok udišete i izdišete, prožmite svoj dah ljubavlju. Svaki trenutak prožmite ljubavlju. Ljubav ne poznaje strah. Ljubav izbjegava laž, nepravdu i zlo. Strah povlači čovjeka u laž, nepravdu i zlo. Ljubav ne teži za pohvalom. U tome je njezina snaga. Samo oni koji u sebi nemaju ljubavi nestrpljivo očekuju nagrade i slavu. Nagrada za ljubav je ljubav sâma. Kad želite položiti pred Gospoda svoje žrtvene ponude, neka umjesto prolaznih materijalnih stvari vaša ponuda bude ljubav. Ljubav je sâma svjetlost ljubavi. Ona je jedini shvatljivi zakon ponašanja.

SSG 9, 29. srpnja 1969.

Želje

Molite se Bogu čista srca i uma lišena želje. Ne molite se da vam ispuni beznačajne želje. Volite Boga srcem u kojem nema želja. Kako je Śabarī³⁵ stekla Rāminu milost, tko joj je dao oslobođenje? Kako je Jatāyu³⁶ uživao u privilegiji da može umrijeti na Gospodovu

³⁵ Śabarī – pripadnica šumskog plemena koju je Rāma oslobodio kletve njezina muža

³⁶ Jatāyu – polubožanski orao koji je pokušao spasiti Sītu od Rāvaṇine otmice

krilu? Oni nisu molili za bezvrijedne stvari. Umjesto da molite jednu posebnu vrstu dragulja u prstenu ili ogrlici, molite zlato. Od njega možete učiniti bilo kakav nakit.

SSG 31, 20. travnja 1998.

Zašto je Bog tako privlačan? Zar zato da vas prevari ili zavede? Ne, već da vas transformira, rekonstruira, reformira. Taj se proces naziva *samskāra*.³⁷ Koja je svrha rekonstrukcije? Da čovjeka učini korisnim i sposobnim da služi društvu, da uništi njegov ego, da u njemu potvrdi jedinstvo svih bića u Bogu. Čovjek koji je prošao kroz taj proces postaje ponizni sluga onih koji trebaju pomoć. To je stanje koje se zove *paropakāra*.³⁸ Služenje te vrste, nesebično i učinjeno s osjećajem poštovanja, priprema čovjeka da shvati Jednoga koji prožima mnoge. Zadnji stupanj je sebeostvarenje – *sākṣātkāra*.³⁹ *Vede* obznanjaju da je besmrtnost, to jest stupanj kad čovjek uroni u entitet koji se ne rađa i ne umire, koji je univerzalan, moguća samo odricanjem i nevezanošću, a ne uz pomoć obreda, potomstva ili bogatstva. Kad se čovjek odrekne sebičnih želja, njegova se ljubav širi do najudaljenijih područja univerzuma, dok ne postane svjestan kozmičke ljubavi koja hrani sva tri gore spomenuta procesa. Važno je da vi kao i ja poznajete taj važan poticaj koji se nalazi u svima.

SSG 13, 23. studenog 1976.

Dvojnost

Ljudsko biće trebalo bi postati sâmo utjelovljenje ljubavi. Kad je čovjek ispunjen ljubavlju, ljubav će transformirati cijeli svijet i on će biti posvećen. Svemir je prožet Bogom. Ali to možete shvatiti samo kad ste ispunjeni ljubavlju. Tako dugo dok je netko pun mržnje, i svijet će izgledati tako. Tek kad njegujete ljubav, transcendirat ćete dvojnost dobra i zla, doživjet ćete jednost s Bogom.

SSG 24, 18. studenog 1991.

Shvatite da isti princip ljubavi postoji i u vama i u drugima. Istinski poklonik je onaj koji razumije princip jednosti i koji djeluje prema njemu. Nedvojnost je prava odanost. Podijelite svoju ljubav s drugima bez ikakvih očekivanja. Volite svakoga samo zbog ljubavi. Kad svoju ljubav proširite na druge, postizete stanje nedvojnosti. Ljubav koju svakodnevno doživljavate na fizičkom i svjetovnom planu nije uopće prava ljubav. Prava se ljubav usredotočuje na jedan lik, na jedan put i na jedan cilj. Velika je pogreška razdvojiti ljubav i usmjeravati je u raznim smjerovima. Ljubav je Bog. Bog je ljubav. Živite u ljubavi. Samo tada ćete shvatiti princip jednosti i postići ispunjenje u životu. *Pjevaj sveto Rāmino ime srcem punim ljubavi – Prema mudita manase kaho Rāma, Rāma, Rām...* Možete odabrati ime koje želite, samo ga zovite s puno ljubavi. Ljubav je najsvetija, slatka je, u njoj nema dvojstva. Velika je pogreška razdvajati takvu ljubav i dovoditi je u vezu s raznolikošću. Vaša ljubav

³⁷ *samskāra* – oplemenjivanje

³⁸ *paropakāra* – dobrotvorna aktivnost, milosrđe, pomaganje bližnjem

³⁹ doslovno: izravno iskustvo Boga

treba ostati postojana u zadovoljstvu kao i u bolu. Ljubav i odanost ne ostavljaju mjesta različitostima. Sve su one tvorbe vašeg uma. Njeguajte osjećaj jednosti, da smo vi i ja jedno. Nikad ne mislite da smo različiti. To je znak prave odanosti.

SSG 38, 13. travnja 2005.

Smatrajte da je sve božansko. S dvojnostima života, kao što su bol i užitek, gubitak i dobitak, postupajte s ravnovjesjem. Na čovjeka ne smije djelovati sreća i tuga, dobitak i gubitak, pobjeda i poraz. Nikad ne dopustite da vas zavedu hirovi uma. Kad slijedite um, vidite samo materiju, ali ne i stvarnost. Um se odnosi na materiju. Ne smijete imati nikakva posla s materijom. Kad se poistovjetite s umom, ne možete vidjeti jedinstvo. Ako ne napustite dvojnost, ne možete njegovati ljubav i odanost.

SSG 38, 13. travnja 2005.

Mnogi me ljudi pitaju: "Svami, mogu li ja spoznati istinu? Molim Te, daruj mi sebeostvarenje." Evo mog odgovora: "Bit ćete oslobođeni onog dana, onog trenutka kad *ja* nestane." Ne tražite me *moje* oslobođenje. *Ja* treba nestati. *Ja* i *moj* trebaju otići. To je onda oslobođenje. Ovaj *ja* stvara, štiti i razvija vaše vlastito neznanje. U djetetu ne postoji ni *ja* niti *moje*. Ono lako odustaje od njihove vlasti. *Ja* se učvršćuje porastom inteligencije i ono se ne može odijeliti od lutke ili igračke. Nemojte dopustiti da djelovanje razdvojenog *ja* pokvari izvore ljubavi i požrtvornosti u vašem srcu.

SSG 11, 18. travnja 1971.

Ljubav ne može postojati ako postoji osjećaj dvojstva. *Ekātma prema*, ljubav bez dvojstva, prava je ljubav. Odnos davanja i uzimanja ne odražava istinski duh ljubavi. Treba zadržati odnos davanja i davanja i ne očekivati ništa zauzvat. To je prava ljubav.

SSG 38, 13. travnja 2005.

Sebičnost

Danas je čovjek manje zahvalan od ptica, zvijeri pa čak i drveća. Ljudi su nezahvalni svojim roditeljima, učiteljima, društvu, nezahvalni su čak i Bogu. Oni se hvale svojom privrženosti istini, ispravnosti, miru, ljubavi i nenasilju, ali ne primjenjuju ništa od toga. Zašto? Zbog goleme sebičnosti. Zato što su previše zauzeti vlastitim brigama i interesima. Samo kad čovjek odbaci sebičnost, može svoj um okrenuti Bogu. Ljubav Božja raspršit će neznanje i čovjekovu taštinu, kao što Sunce raspršuje jutarnju maglu. Srce je sjedište ljubavi. Ta se ljubav mora izraziti kod kuće. Od tamo se treba proširiti na vaše selo ili grad, na vašu državu, narod i konačno na cijeli svijet.

SSG 19, 19. siječnja 1986.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Kako šest neprijatelja stoje na putu ljubavi?
2. Kako kritiziranje guši ljubav?
3. Kako ljubav pomaže čovjeku da nadvlada dvojstvo?

Pitanja za samoopažanje:

Možete li se sjetiti vremena kada niste mogli voljeti, kada je strujanje ljubavi u vama bilo onemogućeno? Kako se to dogodilo i kako je to djelovalo na vas i na druge ljude? Možete li zamisliti na koji ste način to mogli spriječiti – pomoću nekog čina ljubaznosti ili ljubaznom promjenom svoga stajališta?

Poglavlje 5

Ljubav i ljudske vrijednosti

Uvod

Svami olakšava razumijevanje načela ljubavi koristeći aforizam: "Misao ispunjena ljubavlju je istina – *sathya*, ljubav u akciji je ispravnost – *dharma*, ljubav u osjećajima je mir – *śānti*, a ljubav u umu je nenasilnost – *ahimsā*." Ljubav je skrivena struja koja se nalazi u temelju svih ljudskih vrijednosti. Kada govorimo s ljubavlju, to je *sathya*, a kada svoje djelovanje prožmemo ljubavlju to je *dharma*. Ako živimo život u skladu s tim vrijednostima, to nam donosi mir – *śānti*. Ljubav koja nastaje u smirenom srcu donosi blaženstvo, a Svami kaže da je blaženstvo Bog. Ovo poglavlje nam pomaže razumjeti da je ljubav osnova svih vrijednosti i vrline i da treba upravljati našim mislima, riječima i djelima.

Sadržaj poglavlja

Pet ljudskih vrijednosti
Ljubav i istina
Ljubav i ispravnost
Ljubav i mir
Ljubav i nenasilnost

Pet ljudskih vrijednosti

Ljubav je *ātman*. Ljubav je mudrost. Ljubav je istina. Ljubav je ispravnost. Ljubav je mir i ljubav je nenasilnost. Tamo gdje je ljubav, neistina, nasilje i nemir ne mogu opstati. U ljudskom srcu ima mjesta samo za jedan stolac, to nije sofa za dvoje niti muzički stolac s više sjedala. Kada jednom ispunite srce ljubavlju, zli osjećaji u njemu više nemaju mjesta. Sve je sadržano u ljubavi. Ljubav je životno načelo. No ljudska su bića zaboravila to načelo i iscrpljuju svoje živote u svjetovnoj ljubavi.

SSG 31, 30. rujna 1998.

Istina je jedinstvo misli, riječi i djela. Kada je djelovanje prožeto istinom, ono postaje ispravnost – *dharma*. Kada su sve aktivnosti ispravne, mir prevladava i um je oslobođen od tragova nasilnosti. Ljubav hrani i podržava sve ovo četvero. Ljubav kao misao je istina – *sathya*. Kao djelovanje je *dharma*. Kao osjećaj je mir – *śānti*, a kao razumijevanje je nenasilnost – *ahimsā*. Kada provodite u djelo i potičete ove četiri osnovne vrijednosti koje čovjeka uzdižu do božanskih visina, malo pomalo, u jednoj školi za drugom, u jednom selu za drugim, Indija – *Bhārata* će opravdati značenje tog imena: *Bhā* – svjetlo, *rat* – ushit, što znači: ushit koji se rađa iz svjetla.

SSG 18, 1. lipnja 1985.

Da bi iskusio čistu božansku ljubav – *prema*, čovjek ide naokolo i traži, koristeći pritom različite metode. Ako zaista želimo iskusiti *premu*, trebamo razumjeti što znači mir – *śānti*. Ako želimo slijediti put mira, moramo prihvatiti put ispravnosti – *dharma*. Ako želimo slijediti put *dharme*, morat ćemo prihvatiti put istine. Evo primjera.

Zamislimo *premu* kao blistavo sjajno svjetlo. Ako želimo iskusiti to svjetlo, treba nam žarulja. Ako želimo da žarulja sjaji kako bi mogli iskusiti blistavo svjetlo, žarulju moramo spojiti sa žicom. No sama žica neće dovesti do toga da žarulja svijetli. U toj žici mora biti električna struja. Ovdje vidimo da električnu struju možemo usporediti s istinom, žicu s *dharmom*, a žarulju s mirom – *śānti*. Ako imamo sve te tri stvari, tek tada ćemo dobiti ljubav, odnosno svjetlost. Možemo imati ispravnu novu žarulju. Možemo imati žicu. Hoćemo li iz toga dobiti svjetlo? Ako u žici nema električne struje, žarulja neće svijetliti.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1977.

Kada vaše misli izvire iz uma koji je pročišćen ljubavlju, rezultat je ispravno djelovanje odnosno *dharma*. Kada ljubav postane dio vašeg iskustva, misli i djela, stekli ste mir. Kada jasno razumijete ljubav, automatski se pojavljuje nenasilnost ili *ahimsā*. Dakle, ljubav je nevidljiva struja koja povezuje sve četiri ljudske vrijednosti. Možemo to rezimirati ovako: ljubav plus misao je istina. Ljubav plus osjećaj je mir. Ljubav plus djelovanje je ispravnost. Ljubav plus razumijevanje (um) je nenasilnost. Ljubav je zajednički nazivnik za sve ove vrijednosti. Ona je oblik Boga jer Bog je ljubav. Onaj tko je ispunjen ljubavlju ljudsko je biće, a onaj tko propušta njegovati ljubav je životinja. Ljubav ili pomanjkanje ljubavi čini čovjeka životinjom, ljudskim bićem ili Bogom.

SSG 18, 25. siječnja 1985.

Ljubav i istina

Trebate ograničiti svoj govor na najmanju moguću mjeru. Kada previše govorite, možete odlutati od istine. Zbog toga su se stari narodi držali pravila: "Manje govori, više radi." Ljubav je najvažnija skrivena struja koja pokreće vaš govor i rad. Govorenje s ljubavlju je istina, a obavljanje posla s ljubavlju je ispravnost. To će vam donijeti mir.

SSG 30, 18. srpnja 1997.

Vaša se ljubav ne bi trebala temeljiti samo na fizičkim oblicima. Tijela su nestalna i podložna propadanju. Osim bioloških roditelja postoje i trajni roditelji koje trebate duboko štovati. Oni su istina i ljubav. Iako će tijelo otići, istina će ostati kao trajni otac. Isto tako, ljubav je vječna majka. Kako vrijeme prolazi, ona raste i nikad se ne smanjuje. Prihvatite istinu i ljubav kao svoje roditelje, jednako važne za život kao što su vaše oči, ili dva krila za pticu ili dva kotača na dvokolici, i živite vrijedno i časno. Na ovaj sveti dan sjećanja, u svojim srcima čvrsto pohranite štovanje prema istini i ljubavi i posvetite svoje živote predanom služenju svojim bližnjima.

SSG 18, 6. svibnja 1985.

Ljubav i ispravnost

Da bi čovječanstvo poučila istini o božanskoj ljubavi, sama ta ljubav utjelovljuje se na zemlji u ljudskom obliku. Sveti spisi kažu da Bog silazi na zemlju kako bi poučio čovječanstvo ispravnosti, pravednosti i istini. "Utjelovljujem se na zemlji s vremena na vrijeme da bih ponovo uspostavio *dharmu*." To je Kršnina objava u *Bhagavadgīti*. Jednom kada su ljudi ispunjeni ljubavlju, sva *dharma*, sva pravednost i sva istina nalaze se u njima. Bez ljubavi ispravnost će biti samo mehanički ritual. Koja vrsta ispravnosti može postojati bez ljubavi? Koja vrsta pravednosti? To će biti samo beživotno tijelo. Ljubav je život. Bez ljubavi čovjek ne može živjeti ni trenutka.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Možete steći različite vrste znanja i putovati po cijelom svijetu. No usprkos svim vašim svjetovnim postignućima, nećete biti sposobni razumjeti načelo ljubavi. Jednom kad osjetite okus ljubavi, vidjet ćete svijet u njegovom pravom obliku. Zato, postanite istinska utjelovljenja ljubavi. Neka ljubav neprestano teče iz vaših srca. Uronite sebe u bujicu ljubavi. Iz ljubavi izranja istina i ispravnost. Govori istinu, slijedi ispravnost – *satyam vada, dharmam cara*. Istina i ispravnost dva su stupa na kojima počiva palača ljudskog života. Ljubav je uzrok tih dvaju načela. Nema većeg znanja od znanja o ljubavi. Možete čitati brojne knjige – *pustaka*, no iz njih ne možete steći ljubav. Koja je svrha čitanja knjiga – *pustaka* kada je vaša glava – *mustaka* ispunjena "smećem"? Zbog tog "smeća" postajete životinja i gubite osjećaj za razlučivanje.

SSG 36, 17. listopada 2003.

Ljubav i mir

Ljudske vrijednosti nisu vidljive golim okom. Koji je oblik istine? Nitko nije vidio taj oblik. Zapravo, ona je iznad svakog oblika. Istina izranja iz našeg srca, naše nutrine. Što je *dharma*? *Dharma* znači slijediti pouke našeg srca. Gdje je mir – *śānti*? Je li on vani? Ne. Vani je jedino nemir – *aśānti*. Danas ljudi traže mir i samo mir, usprkos posjedovanju svih vrsta bogatstva. Pitajte bilo kojeg milijunaša, njegov odgovor će biti: "Imam novac, kuće i sve vrste izobilja, ali nemam mira." Znači, mir se ne može nabaviti u vanjskom svijetu. On treba poteći iznutra.

Tamo gdje je mir, bit će i ljubav. Svjetlo ljubavi blista u svakome i svima. Ljubav obasjava cijeli univerzum. Stoga, ako ojačate ljubav, neće biti mjesta za mržnju. No kada razvijete osjećaj odvojenosti među vama, mržnja će se pojaviti. S druge strane, ako razvijete osjećaj jednote, kako se može pojaviti mržnja između vas i druge osobe?

SSG 40, 11. veljače 2007.

Naši drevni mudraci poštovali su tišinu kao dio svoje duhovne discipline. Prakticiranje tišine pomaže vam da napredujete na duhovnom putu. Kada boravite u tišini, lako možete doživjeti mir uma. Ljubav se pojavljuje iz mira. Kada ste ispunjeni ljubavlju, nećete imati neprijatelja. Stoga, živite svoj život s ljubavlju. Jedino uz pomoć ljubavi možemo uspostaviti mir u svijetu.

SSG 41, 22. srpnja 2008.

Dobili smo ljudsko rođenje. Nema ništa veće od toga. Među svim živim bićima ljudsko rođenje je najrjeđe – *jantunām narajanma durlabham*. Rođeni ste i odgojeni u društvu. Pa zašto onda ne radite za dobrobit toga društva? Sve bogatstvo koje ste stekli dolazi iz društva. Zato biste mu trebali izraziti zahvalnost. Svijet je suočen s problemima jer ljudska bića ne pokazuju zahvalnost društvu. Nikada nemojte zanemariti društvenu zajednicu. Blagostanje društva je i vaše blagostanje. No tko danas razmišlja o društvenom blagostanju? Nitko. Svuda naokolo vidimo samo sebičnost. Odustanite od sebičnosti i radite za dobrobit društva. Svijet će uživati u miru i sigurnosti kada počnete služiti društvu i kada osjetite predanost i privrženost Bogu. Ako želite da mir zavlada svijetom, najprije trebate steći svoj unutarnji mir. Gdje je mir? On dolazi jedino iz vaših srca. Naše srce je izvor mira, istine, ispravnosti i ljubavi. Zaboravili ste srce i tražite mir u vanjskom svijetu. Mir ne možete naći u robnoj kući. Tamo ćete naći samo krhotine mira.⁴⁰ Mir se nalazi jedino u vašem srcu. Ispunite svoje srce ljubavlju. Koji god posao radili, radite s potpunom ljubavlju.

SSG 34, 1. lipnja 2001.

Čovjek je postavio barijere oko transcendentne i vječne ljubavi i koristi ju za beznačajne svrhe. Zbog toga je današnji svijet postao kaotičan. Ljudi mogu navoditi razne razloge zbog kojih nema mira ni sigurnosti. No glavni razlog je to što nisu u stanju razviti ljubav u sebi, u svojoj nutрини. Oni ne čine nikakav napor da u svojoj duši spoznaju prisutnost vječne, besmrtno i poput nektara slatke ljubavi. U ljudskom srcu danas nema mjesta za ljubav zato što je srce postalo skrovište želja. Tamo gdje je ljubav, tamo je i mir. Tamo gdje je mir, tamo je i istina. Gdje je istina, tamo je i Bog. Zato razvijte vjeru u Boga.

SSG 32, 28. srpnja 1999.

Ostvarite ljubav koja sve ujedinjuje. Na taj način možete svladati strahove i tjeskobe, pohlepu i zavist, mržnju i bahatost koje su danas zarazile ljude širom svijeta, i uspostaviti eru mira i radosti. "Neka svi svjetovi budu sretni." To je molitva koja prirodno izvire iz svakog ljudskog srca. To je cilj prema kojem vodi *Sanātana dharma*. Svatko treba pjevati o tom cilju, živjeti u melodiji te pjesme i kroz nju se stopiti s najvišim Sebstvom, *paramātmanom*.

SSG 14, 19. studenog 1980.

Ljubav i nenasilnost

Ne tražite razlike među članovima obitelji. Radije tražite putove i načine da ljubavlju učvrstite srodničke veze. U obiteljima se pojavljuju nerazumijevanje, razdor i sukobi jer članovi obitelji nisu naučili voljeti. Iz istog uma izranjaju mnogi proturječni osjećaji. Zašto? Zato što se u njemu nije razvijala i rasla ljubav. Trebate posijati ljubav, njegovati ju i jačati, a počupati korov straha i mržnje koji se proširio svijetom. Učinite svijet sretnim mjestom za ljubav.

SSG 14, 19. studenog 1980.

⁴⁰ Igra riječi: mir (*peace*) i krhotine, komadići (*pieces*) – op. prev.

Ne možete uvijek učiniti uslugu, ali uvijek možete govoriti ljubazno i susretljivo. Tjelesne ozljede mogu se izliječiti uz pomoć medicine, ali rane nanese jezikom nikada ne mogu zacijeliti. Zbog toga vam često ponavljam da negujete ljubav i da govorite s ljubavlju.

SSG 33, 20. studenog 2000.

Tišina je jedini način izražavanja ostvarene osobe. Vježbajte i primjenjujte umjerenost u govoru. To će vam pomoći na mnogo načina. Razvijat ćete i jačati ljubav, jer većina nesporazuma i sukoba nastaje zbog nepromišljeno izgovorenih riječi. Kada se noga posklizne, ozljeda može biti izliječena, no kada se jezik oklizne, rana koja nastane u srcu druge osobe boljet će cijeloga života.

SSG 1, 22. srpnja 1958.

Gospod Kršna prožima svaki atom univerzuma. "S rukama, nogama, očima, glavom, ustima i ušima koje su posvuda On prožima čitav svemir." On je oličenje ljubavi, utjelovljena ljubav. Pojedinaac ga može iskusiti samo kroz ljubav. Njegovu milost možete zadobiti jedino ljubavlju. Ljubav može biti osvojena samo uz pomoć ljubavi. Kada postoji ljubav, uopće se ne postavlja pitanje rata. Ljubav donosi mir, napredak, uspjeh, dobre izgleda i blaženstvo. Oni nisu međusobno odvojeni. Sve su to različiti aspekti ljubavi. Načelo ljubavi prisutno je u svakome u obliku *atmana*. *Atman* je beskrajn i vječan. Zbog toga su *Vede* objavile: "*Brahman* je utjelovljenje istine, mudrosti i vječnosti – *satyam, jñānam, anantam brahma*." Gdje je Bog? On je posvuda u obliku *atmana*. Prisutan je u svim bićima. Sva imena i oblici su Njegovi. On je utjelovljenje istine i blaženstva.

SSG 37, 15. travnja 2004.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Kako prepoznamo da je ljubav skrivena struja koja se nalazi u temelju svih ljudskih vrijednosti?
2. Kako primjena u praksi bilo koje od ljudskih vrijednosti olakšava izražavanje i očitovanje ljubavi?

Pitanja za samoopažanje:

1. Prisjetite se primjera kada se čista ljubav pojavila i očitovala u vašem životu. Ili, sjetite se situacije u kojoj ste vi primali čistu ljubav. U tom slučaju, jeste li istodobno doživjeli i ostale četiri ljudske vrijednosti i kakvo je to iskustvo bilo za vas?

Poglavlje 6

Moć ljubavi

Uvod

Život ni trenutak ne može postojati bez ljubavi. Bog je ljubav. Snaga ljubavi čini nas svjesnima jedinstva postojanja. Svami kaže da božanska volja djeluje u nama kao ljubav. Na fizičkoj razini snaga ljubavi nas štiti, podržava i hrani. Može nas izliječiti od svih bolesti i pomaže nam da nadiđemo samovolju uma. Ljubav ima moć da ujedinjuje ljude, društva i narode svijeta. Svami kaže da samo ljubavlju, a ne ratom, svijet može postići mir.

Sadržaj poglavlja

Ljubav nadilazi prostor i vrijeme
Ljubav liječi i ozdravlja
Ljubav daruje blaženstvo
Ljubav štiti i brani
Ljubav razara zlo
Ljubav preobražava
Ljubav ujedinjuje

Ljubav nadilazi prostor i vrijeme

Prema himni kojom se slavi tisuću Višņuovih imena – *višņu sahasranāma stotra*, cijeli univerzum je istinski oblik Višņua – *višvam višņu svarūpam*. Kada bi ljudsko biće putovalo brzinom svjetlosti, trebalo bi mu dvadeset i dva bilijuna godina da obiđe oko Višņua. Tko može živjeti tako dugo? Zbog pogubnih učinaka Kali doba ljudi ne mogu živjeti niti sto godina, a kamoli dvadeset i dva bilijuna. Pa ipak je moguće obići oko Boga u obliku univerzuma – *višva svarūpa* u jednoj sekundi. Ljubav je ta koja to čini mogućim. Brzina ljubavi je takva da može obići univerzum u jednoj sekundi. Brzina svjetlosti se može izračunati, ali brzina ljubavi ne može.

SSG 32, 28. srpnja 1999.

Ljubav liječi i ozdravlja

Odbacite neznanje. Upalite svjetiljku mudrosti u sebi i zauvijek se stopite s Bogom. To je Svamijeva današnja poruka vama. Jačajte ljubav. Uz pomoć ljubavi možete smiriti um i samo ljubavlju možete biti izliječeni od svake bolesti. Ljubav može iskorijeniti vaše loše osobine. Zato volite sve. Volite srce – *hrdaya*, srce kao boravište Boga, a ne fizičko tijelo. Volite Boga koji se nalazi u vašem srcu. Tijelo, um, intelekt i osjetila samo su instrumenti. Vi ste gospodar. Stoga svladajte um i budite njegov gospodar.

Nikada nemojte postati sluga uma. Promišljajte o Bogu dan za danom, stalno ga imajte pred očima. Možete ponavljati bilo koje Božje ime, kontemplirati o bilo kojem Božjem liku, ali shvatite istinu da je Bog jedan i samo jedan.

SSG 33, 16. srpnja 2000.

Drevni indijski mudraci vježbali su i provodili samokontrolu, njegovali dobre misli i živjeli sretnim životom. Kada je čovjekovo unutarnje biće ispunjeno ljubavlju, njegov život postaje pun blaženstva. Ta osoba je uvijek krepka i čila. Današnji ljudi boluju od mnogih bolesti čiji je osnovni uzrok bolestan um. Za um ne postoji smrt, premda, kada se tijelo suočava sa smrću, um misli da i on umire. Kaže se da je um uzrok nečijeg ropstva ili oslobođenja. Loše misli uzrok su ropstva. Dobre misli vode oslobođenju. Dakle, svatko treba njegovati dobre misli i činiti dobra djela. Dobre misli mogu nastati jedino iz ljubavi. Danas sve aktivnosti ljudskih bića proizlaze iz svjetovnih želja. Da bi postigao oslobođenje, čovjek mora nadići hirove uma i slijediti svoju savjest.

SSG 30, 7. listopada 1997.

Samo je jedan način da se ponište rezultati karme. Ako zavrijedite Božju milost, planine grijeha mogu biti pretvorene u prah i pepeo. Jedino Bog ima moć da udijeli takvu milost. Jedna iskra vatre može sagorjeti cijelu planinu pamuka. Kako iskra može dospjeti u "planinu" ljudskoga grijeha? Samo uz pomoć ljubavi. Razvijajte i jačajte ljubav. Služite svima s ljubavlju, stalno se prisjećajući Božjeg imena. Bez Božjeg imena na vašim usnama um će juriti na sve strane. Um je promjenljiv i nestalan. Stoga, sudjelujte u poslovima i aktivnostima usmjeravajući vaše misli prema Bogu.

SSG 20, 23. studenog 1987.

Ljubav daruje blaženstvo

Božje ime na vašim usnama, misli o Bogu u vašem umu, viđenje Boga vašim očima i meditiranje o Bogu s ljubavlju, to će vam donijeti neopisivo blaženstvo. Trudite se iskusiti to blaženstvo.

SSG 26, 22. svibnja 1993.

Ljubav štiti i brani

Snaga duhovnosti je bezgranična. Snaga ljubavi daleko nadilazi snagu atomske bombe. Razvijte takvu svetu ljubav. Jednom kada sam otišao u Bombay, tadašnji predsjednik Sri K. M. Munshi, sazvaio je konferenciju intelektualaca. Zamolio me da im se obratim. Jedan od prisutnih u publici upitao me je: "Svami, Amerika i Rusija proizvode sve više oružja, a Indija daleko zaostaje za njima. Zar ne bi i Indija trebala proizvoditi oružje?" Rekao sam mu: "Dragi moj, ono što Indiji danas treba nije oružje i streljivo. Ona treba podupirati *dharmu*. Zauzvrat *dharma* će štiti nju. Ne smijete razbacivati novac na proizvodnju oružja."

Neke države troše mnogo novca na obranu, a narodi tih zemalja trpe zbog nestašice hrane. Samo Božja ljubav i milost, a ne oružje, mogu zaštititi narod. U *Mahābhārati* ste mogli pročitati da su se Bhīma, Arjuna, Nakula i Sahadeva bezuvjetno pokoravali zapovijedima Dharmaje, koji je bio utjelovljenje *dharme*. Slično tome, Indija, Amerika i Rusija mogu se usporediti s Dharmajom, Arjunom i Bhīmom. Kao što su Arjuna i Bhīma slušali Dharmaju i

pokoravali se njegovim zapovijedima, tako će Amerika i Rusija slijediti Indiju ako ona bude podupirala *dharmu*. Indija treba posjedovati oružje istine i ispravnosti – *satyastra* i *dharmastra*. Oboje je sadržano u načelu ljubavi. Kao što je veliko stablo izraslo iz male sjemenke, tako je i čitav univerzum nastao iz ljubavi.

SSG 32, 28. srpnja 1999.

Ljudi danas nimalo ne nastoje razumjeti načelo ljubavi. Jedino snaga ljubavi može poništiti zlo, nesreću i grijeh. Samo ljubav može ukloniti sve gorke i bolne osjećaje i pojačati slatkoću života.

SSG 32, 28. srpnja 1999.

Ako se molite Bogu svim srcem i svom dušom, učinci karme raspršit će se kao magla. Predanost Bogu oslobodit će čovjeka posljedica njegovih djela. Ako netko posveti samo mali dio od ogromne količine vremena koje troši na stjecanje bogatstva i blagostanja, na obitelj i položaj u društvu, ako samo mali dio tog vremena posveti mislima na Boga, ne treba se bojati Boga smrti. No ako netko ni trenutak ne misli na Boga, kako se može nadati miru uma?

SSG 24, 27. svibnja 1991.

Ljubav razara zlo

Ljubav je najsnažnije oružje za uništenje snaga zla koje se danas naglo šire svijetom. Nažalost, ljudi ne slijede ispravan put da bi stekli tu svetu ljubav. Ljubav je sjeme ljubavi. Ona je granje, cvjetovi i plodovi. Da bi uživao u plodu ljubavi, čovjek mora primjenjivati ljubav u praksi. No umjesto traganja za pravom prirodom ljubavi, on trči za bogatstvom i moći. Bez sumnje, bogatstvo i moć su potrebni, ali samo u određenim granicama.

SSG 29, 23. studenog 1996.

Ljubav preobražava

Ako je glavni prekidač isključen, sve će prostorije biti u mraku, a ako uključimo samo neke prekidače, žarulje neće svijetliti. Što je glavni prekidač u ljudskom biću? To je Božja ljubav. Ako je prekidač Božje ljubavi uključen, ljubav će se manifestirati u svakom organu i svakom dijelu tijela. Vaše će riječi biti ispunjene ljubavlju. Vaša djela bit će prožeta ljubavlju. Vaše će oči svjetlucati od ljubavi. Vaše će uši slušati riječi ljubavi. Svjetlo ljubavi blistat će u cijelom vašem biću. Ako ste bez ljubavi, uronjeni u sebičnost, ako su vaša djela egoistična i usredotočena samo na vas, svaki vaš dio bit će uronjen u tamu. Dakle, ljubav je najveća, ona je uzvišena, savršena i sveta.

SSG 22, 28. lipnja 1989.

Danas ovo tijelo ulazi u 71. godinu života. To tijelo sastavljeno je od pet elemenata i u biti je prolazno. Nemojte pridavati previše važnosti tijelu. Uzmite k srcu i zavolite načelo ljubavi koje vam je dano. Cijeli moj život ispunjen je ljubavlju. Nikada nikome nisam prouzročio bol. Nikada nikoga nisam povrijedio. Nikoga ne mrzim. Prema nikome ne osjećam odbojnost ili netrpeljivost. Koji je razlog tome? Razlog je moja ljubav koja sve preobražava. Sada imam 71

godinu. Ali nitko ne može znati što je razlog moga zdravlja i kondicije. U nekim prilikama može izgledati da sam ljut, ali ljutnja ne potječe iz srca već je ograničena na jezik. Od glave do pete ispunjen sam ljubavlju. Ta ljubav privlači cijeli svijet.

SSG 29, 23. studenog 1996.

Ljubav je poput kompasa koji uvijek pokazuje prema sjeveru. Ona vas treba usmjeravati prema Bogu u svemu što činite. Nema boljeg puta ni uzvišenijeg cilja od ovog. Učenost ili obredno štovanje neće vam pomoći u transformiranju vaše duhovnosti. Ispunite svoja srca Božjom ljubavlju. Tada ćete uživati u miru. Vaše viđenje svijeta ovisi o boji naočala koje nosite. Ako je pogled ispunjen ljubavlju, cijela kreacija izgledat će vam kao da je ispunjena Bogom - *brahmamayam*. To je ono što je mladima danas najpotrebnije.

SSG 25, 30. svibnja 1992.

Na ovome svijetu nema ničega što ljubav ne bi mogla postići. Ona može rastopiti i najtvrdje stijene. Kada se ujedini načelo ljubavi u svim ljudskim bićima, ono postaje kozmička ljubav – *višva prema*. Želite li utažiti žeđ za ljubavlju? Čeznite za Njegovom milošću i slavite Ga. Da biste iskusili blaženstvo, razvijajte ljubav. Što više razvijate ljubav, to više blaženstva doživljavate. Blaženstvo – *ānanda* se ne može steći bez ljubavi. Zapravo, ljubav je ta koja poprima oblik blaženstva.

SSG 32, 28. srpnja 1999.

Ljubav ujedinjuje

Na ovom skupu prisutni su poklonici iz mnogih zemalja koji govore različite jezike i pripadaju različitim rasama. Svi su oni ujedinjeni u ljubavi za Saiju i u ljubavi koju dobivaju od Njega, usprkos razlikama u nacionalnosti, rasi, vjeri, boji kože i odjeći. To je moj istinski zadatak. To je ostvarenje čežnji drevnih proroka i mudraca ove zemlje. Razvijajte to zajedništvo, to jedinstvo u ljubavi. Držite ga uvijek pred očima kao ideal.

SSG 14, 19. studenog 1980.

S obzirom da ste utjelovljenja ljubavi, nikoga ne bi smjeli mrziti. Samo kroz ljubav možete steći besmrtnost. U svakome se nalazi ljubav, ali se koristi na krivi način. Ljubavlju čovjek može postići sve. Može čak kontrolirati i pet elemenata. Kada steknete nadzor nad pet elemenata, cijeli svijet bit će pod vašom kontrolom. Zbog neznanja sebe smatrate slabima. Ali u vama su sve moći. Jedino ljubav može raspršiti tamu u vama. Jedino ljubav može raspršiti mrak neznanja. Ljubav je Bog. Bog je ljubav. Ljubav može ujediti cijeli svijet. Kakav je odnos između vas i mene? Ovo tijelo rođeno je u udaljenom selu u državi Andhra Pradesh. Vi dolazite iz države Maharashtra. Kakva je veza između vas i mene? To je ljubav i samo ljubav. Zbog ljubavi prema Svamiju okupili ste se ovdje. Vrlo sam sretan zbog vaše ljubavi. Kolika je snaga ljubavi? Ona je neizmjerana. Nitko ne može izmjeriti njezinu dubinu.

SSG 34, 16. srpnja 2001.

Gospod je ljubav. Njegov oblik je ljubav. Sva bića su ljubav. Ljubav spašava i služi. Samo iz ljubavi može izroniti dobrota. Ljubav otkriva Boga u svima. Ljubav povezuje jednu osobu s drugom. Ona spaja jedno biće s drugim. Bez ljubavi univerzum je nula. Ljubav nas čini svjesnima Boga koji je u svakome. Gospod je jednako prisutan u svima. Život je ljubav. Ljubav je život. Bez Boga nitko ne može živjeti. Čovjek lišen Boga ne može postojati. Mi živimo po Božjoj volji i zahvaljujući njoj. Njegova je volja da djeluje kao ljubav u svakome od nas. On je taj koji nam je dao molitvu "Neka svi svjetovi budu sretni". On nas čini svjesnima da se Bog kojeg slavimo, Bog kojega ljubimo, Bog u kojem živimo, nalazi u svakom živom biću kao ljubav. Tako se ljubav širi i obuhvaća cijelu kreaciju.

SSG 15, 25. prosinca 1981.

Razvijte osjećaj duhovnog jedinstva svih bića. Moć ljubavi je nemjerljiva. Toliko vas se ovdje skupilo! Što vas je dovelo ovamo? Ljubav je glavni razlog. Skupili ste se ovdje u tako velikom broju zbog vaše ljubavi za Svamiya i Svamiyjeve ljubavi za vas. Svi ste došli svojom voljom. Ono što vas povezuje je ljubav.

SSG 29, 5. srpnja 1996.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Opišite snagu ljubavi
2. Koji je dublji smisao tvrdnje Bhagavana Sri Sathya Sai Babe da je snaga ljubavi veća od snage atomske bombe? Objasnite zašto je ta tvrdnja istinita, zbog čega je ona više od jednostavne metafore.
3. Na koji način ljubav promovira i postiže jedinstvo, preobrazbu i čistoću?

Pitanje za samoopažanje:

Pronađite primjer situacije ili događaja u kojem je snaga ljubavi preobrazila neki značajan aspekt vašeg vlastitog života. Opišite to iskustvo.

Poglavlje 7

Osobine čovjeka koji voli Boga

Uvod

Onaj tko voli Boga, vidi Ga posvuda. Što je veća ljubav prema Bogu, to je veće blaženstvo koje osoba doživljava. Svami kaže da je osoba s takvom ljubavlju za Boga toliko uronjena u Njega da ne vidi ništa osim Boga svuda oko sebe.

Koristeći stih iz *Bhagavadgīte*, Svāmī dalje objašnjava da Bog voli one koji su bez želja, čistoga srca, nepokolebljivi u odlukama, koji su mirni i stabilni, nevezani, nepristrani, suzdržani, spokojni po prirodi i nedirnuti usponima i padovima života. Oni koji vole Boga sudjeluju u aktivnostima koje Gospoda ispunjavaju radošću.

Sadržaj poglavlja

Odustajanje od želja

Čistoća

Odlučnost

Nevezanost

Oslobođenost od tuge

Odricanje

Odsutnost mržnje

Blaženstvo

Neustrašivost

Čežnja da se ugodi Bogu

Nepomućeno spokojstvo

Nepokolebljivost

Potpuna predanost Bogu

Davanje, a ne uzimanje

Onaj koji je potpuno bez želja, apsolutno čist, čvrst u odlukama, potpuno nevezan, neosjetljiv na životne uspone i padove, koji se odrekao oholosti i razmetanja, takav čovjek mi je drag."

anapekṣaḥ śucir dakṣa

udāsīno gatavyataḥ

sarvāmbha parityāgī

yo madbhaktaḥ sa me priyaḥ

(*Bhagavadgītā* 12.16.) Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Odustajanje od želja

Anapekṣa znači da je poklonik izvan dohvata želja i očekivanja, da ih nadilazi. Je li moguće da čovjek vezan za tijelo i osjetila živi bez želja? Teško, gotovo nemoguće. Ova ili ona želja uvijek će biti prisutna. Dakako, mora postojati nadzor nad željama. Koja vrsta želja je dozvoljena? Prisjetimo se što Kṛṣṇa kaže o tome. On kaže da su sva ispravna djela božanska.

Prema tome, među dozvoljenim željama najbolje su želja za požrtvovnošću i odricanjem. Čežnja za *dharmom* također je važna. Želja za Bogom je obavezna.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Čistoća

Druga osobina koju poklonik treba imati je čistoća ili *śuciḥ*. Koju vrstu čistoće Bog očekuje od nas? Je li to vanjska ili unutarnja čistoća? Potrebne su obje. Bog voli čistoću. Ona je božanska. No čovjek se ne smije ograničiti samo na vanjsku čistoću. Unutarnja je također važna. Zapravo, unutarnja čistoća je najvažnija. Bog je sveprisutan. On je prisutan kako izvana tako i iznutra. Stoga najprije moramo prepoznati božansko načelo u nama. Evo primjera. Imate mjedenu posudu i koristite ju za kuhanje juhe. Ako posuda iznutra nije premazana kositrom, juha će se pokvariti i postati otrovna. Naše srce je poput mjedene posude. Ta posuda mora iznutra biti obložena božanskom ljubavlju – *prema*. Ako je ta mjera opreza poduzeta, unutrašnjost posude bit će čista. Unutarnja čistoća bitna je za postizanje vanjske čistoće. Što se točno podrazumijeva pod vanjskom čistoćom? To ne znači pranje vodom i sapunom. To znači nesebično služenje društvu zato da bi Bog bio zadovoljan.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Odlučnost

Treća osobina koju poklonik mora imati je *dakṣa* ili čvrsta i nepokolebljiva odlučnost. Kakvu vrstu odlučnosti morate imati? Recite: "Dogodilo se što mu drago, neću mirovati dok ne izvršim ili postignem što sam naumio." To je vrsta odlučnosti koju morate imati. Što se podrazumijeva pod odlučnošću? Podrazumijeva se donošenje čvrste odluke. "Ja ću uvijek u svemu vidjeti Boga, nositi ga u srcu i zavrijediti Njegovu milost." Bog jako voli poklonika koji je stekao takvu čvrstu odlučnost.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Nevezanost

Sljedeća osobina je *udāsīna*, što znači nevezanost. Morate biti potpuno nevezani s obzirom na ono što radite. Možete obavljati bilo koju vrstu posla. Možete na primjer sudjelovati u nesebičnom služenju. Pritom ne bi trebali imati nikakvih očekivanja s obzirom na rezultate, niti bi trebali tražiti bilo kakvu nagradu, pohvalu ili zahvalnost za ono što činite. Trebate biti posebno pažljivi kada radite za Organizacije služenja. Ni u najmanjoj mjeri ne smijete čeznuti za slavom i dobrim glasom. Ne smijete tražiti pohvalu, uzdizanje ili ugled. Ne smijete jadikovati: "Radim tako teško i postizem toliko mnogo, ali o tome nema ni spomena u novinama." Ako posao obavljate s takvim težnjama i očekivanjima, tada se sve ono dobro što postizete poništava i svetost vašega rada je uništena. Znači, aktivnost nesebičnog služenja obavljajte iskreno i budite otporni na uspjeh ili neuspjeh, pohvalu ili pokudu.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Oslobodenost od tuge

Iza toga dolazi *gatavyataḥ*. To znači neosjetljivost na uspone i padove koje donosi vrijeme. Stjecanje ove osobite vrline također zahtijeva čvrstu odlučnost. Ne smijete se prepustiti teškim mislima o prošlosti i brigama o budućnosti. Ne brinite o tome što će biti. Koncentrirajte se na sadašnjost. Ako ispravno postupate u sadašnjosti, budućnost će biti vedra i sjajna. U to možete biti sigurni.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Odricanje

I konačno, *sarvārambha parityāgī*. To znači potpuno odricanje. Tko se istinski odriče? Onaj tko ostaje savršeno miran u svako vrijeme i u svim okolnostima. Takav čovjek zaslužuje taj naziv. On nadilazi pompu i razmetanje. Bog se distancira od hvalisavog tipa ljudi. Zapravo egzibicionizam je prvo čega se trebate odreći. Klonite se pompe, razmetanja i publiciteta. Kṛṣṇa je rekao da mu je takav poklonik vrlo drag.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 2000.

Odsutnost mržnje

U ljubavi postoje tri razine. Najbolja i najviša je prva razina – *uttama*. Ljudska bića na toj razini u potpunosti vjeruju da je Bog, koji je utjelovljenje vječnog blaženstva, prisutan u svim bićima bez izuzetka. Oni osjećaju da je Bog – *Īśvara* u obliku ljubavi prisutan svuda i u svemu. Takvi ljudi bit će slobodni od mržnje i odbojnosti prema bilo kome – *adveṣṭa sarvabūtānām*. Oni u svakom biću vide samo ljubav. Ne vide nikakvu razliku između "njihovih bližnjih" i drugih ljudi. Osobe ispunjene tom najvišom ljubavlju iskusit će i doživjeti blaženstvo.

SSG 15, 23. siječnja 1982.

Blaženstvo

Što je veća ljubav prema Bogu, to je veće blaženstvo koje osoba doživljava. Kada ljubav u čovjeku opada, tada u istoj mjeri opada i radost. Onaj tko ljubi Boga, vidi Ga posvuda. Zato čovjekovo srce mora biti ispunjeno Božjom ljubavlju. Ta ljubav neće ući u srce onoga koji je sebičan i uobražen. Stoga čovjek treba zaboraviti svoje malo "ja" i usmjeriti misli i osjećaje prema Bogu. Božja ljubav čini da čovjek zaboravi vlastito postojanje. Ljubav poprima oblik opijenosti. Ona čini da poklonik i Bog zajedno plešu u ekstazi, a ljubav postaje jedno s njima. Ljubav izaziva nesebičnost i samozaborav. Ona stvara ekstazu u kojoj se sve zaboravlja.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Tamo gdje je vjera, tamo je i ljubav. Tamo gdje je ljubav, tamo je i mir. Tamo gdje je mir, tamo je i istina. Tamo gdje je istina, tamo je i blaženstvo. Tamo gdje je blaženstvo, tamo je i Bog. Čeznja za blaženstvom najbolji je dokaz naše božanske prirode. Ljudsko biće je blaženstvo. On ili ona traži blaženstvo.

Za duhovnog tražitelja blaženstvo je blagoslov i sreća. S obzirom na to da je Bog blaženstvo, sreća je sjedinjenje s Bogom. Ništa ne može nadmašiti tu radost koja je nedirnuta onim što se događa ili ne događa.

SSG 15, 25. siječnja 1982.

Neustrašivost

Ispunite svoja srca ljubavlju. Iznevjerit ćete sami sebe ako imate loše misli a pravite se da ste puni ljubavi. Onaj tko je ispunjen božanskom ljubavlju neće propustiti da ju pokaže bilo gdje i

u bilo koje vrijeme. Studenti koji se dobro ponašaju dok su u Institutu trebaju zadržati takvo ponašanje ma gdje živjeli i radili nakon odlaska iz Instituta. Ne smije biti mjesta za promjenu njihovog ponašanja, bez obzira na društvo i okolnosti. Ljubav treba biti čvrsto usađena u njihova srca. Onaj tko je ispunjen božanskom ljubavlju bit će neustrašiv, neće ništa tražiti od drugih i bit će spontan i nesebičan u izražavanju ljubavi.

SSG 29, 20. lipnja 1996.

Čežnja da se ugodi Bogu

Predanost Bogu je vrsta discipline kojom se postiže cilj. Duhovni tražitelj ne bi smio prestati razvijati predanost. Čovjek ne bi trebao posvećivati pažnju samo predanosti i ljubavi koju on osjeća prema Bogu, već i ljubavi i milosti koju Bog daje njemu. Tražitelj treba uvijek željno propitivati koje će ponašanje, koja djela biti najugodnija Bogu i što će Gospoda ispuniti blaženstvom – *ānanda*. Istražujte to, pitajte se o tome. Čežite za tim. Poduzmite korake koji će osigurati ostvarenje tog cilja. Angažirajte se u aktivnostima koje će vam pomoći da to ostvarite. To je istinska predanost – *bhakti*. No ljudi u pravilu ne slijede ideal predanosti niti razmišljaju o njegovom dubljem značenju. Oni obraćaju pažnju samo na ljubav koju poklonik osjeća prema Bogu i u tom se procesu ne obaziru na ispravnost – *dharma* i djelovanje – *karma* koje Gospod odobrava i cijeni.

Gītāvāhinī

Nepomućeno spokojstvo

Ljubav je ta koja donosi mir srcu. Kada je nečije srce ispunjeno mirom, cijela atmosfera je ispunjena mirom. Svjedočili ste onome što se dogodilo jučer. Čitavo nebo bilo je prekriveno tamnim oblacima. U 7.30 prije podne izgledalo je da će se spustiti jaki pljusak, no umjesto toga oblaci su samo rashladili i osvježili atmosferu i nestali. Kada su vaše misli i osjećaji dobri, priroda odgovara na isti način.

SSG 23, 24. studenog 1990.

Svatko može reći da voli Boga. Ali jedva jedan od milijun ljudi istinski voli Gospoda. Prava ljubav treba ostati nedirnutu dobrom i zlom. Rukanje Bogu kada naiđu nesreće, a slavljenje Njegovog imena u vrijeme napretka i sreće ne može se nazvati pravom ljubavlju. Božanska ljubav neće ustuknuti pred poteškoćama niti će likovati zbog uspjeha, već će ostati spokojna i nepromijenjena u svim okolnostima. Život je pun nespokojstva i nestabilnosti koji su prolazni. Samo je božanska ljubav stalna i nepromjenjiva.

SSG 24, 18. listopada 1991.

Postoji li išta milije i draže od Boga koji je ljepota, moć, slava, blaženstvo, mudrost i uzvišenost? Božja ljubav stvara u ljudskom biću ljubav za sve oblike Njegove veličanstvenosti, milosrđa, Njegove mnogostrukosti i raznolikosti. Ramakrišna je u svakom cvijetu vidio Božju ljupkost i ljepotu. Svuda je vidio Njegovu raskoš i divotu, iz svakog je grla čuo Njegovu melodiju, pjesmu Njegove frule. Čak su i nemoralni i zli ljudi voljeni jer im Bog dozvoljava da postoje.

SSG 7, 19. ožujka 1967.

Čovjekove misli, riječi i djela trebaju biti ispunjeni ljubavlju. To je božanska ljubav. Onaj tko je ispunjen takvom ljubavlju nikada neće trpjeti. Danas su ljudska bića pod utjecajem pohvale ili pokude. No onaj tko je prožet Božjom ljubavlju nadilazi pohvalu i pokudu. On nije podložan kritikama ni laskanju. Takva osoba jednako se odnosi prema radosti i žalosti, dobitku i gubitku, pobjedi i porazu. Nije lako iskusiti takvu ljubav. Lako je kriviti Boga, no teško ga je spoznati. Današnji ljudi više vole lagani put od onog teškog. Trebali bi shvatiti da nema zadovoljstva bez boli.

SSG 28, 25. prosinca 1995.

Nepokolebljivost

Iako postoji mnogo vrsta duhovnih praksi, od njih nema nikakve koristi ako nema ljubavi. Ta ljubav mora biti nepromjenjiva u svim okolnostima. Vjera najstarijeg među braćom Pandava, Dharmaje, bila je od te nepokolebljive vrste. Bilo u vrijeme dok je bio prognan u šumu, ili dok je bio kralj, ili za vrijeme skidanja Draupadine odjeće i njezinog poniženja na Duryodhaninom dvoru, ili kada je Abhimanyu ubijen u borbi, ili kada je Aswathama zaklao Draupadine sinove, u svim tim situacijama njegova vjera u Kṛšṇu nikada nije bila poljuljana. Čvrsto je vjerovao da je Kṛšṇa njegov jedini spasitelj. Cijelo vrijeme je kontemplirao o Kṛšṇinom imenu. Bilo dok je kao kralj vladao velikim kraljevstvom ili kada je kockajući se sve izgubio, on nije bio oduševljen uspjehom niti deprimiran porazom. Osnovna osobina Pandava bila je njegovanje takve nepokolebljive vjere u Boga.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Potpuna predanost Bogu

Osobu koja je nesposobna prepoznati svoju urođenu božanskost i koja je zaboravila zašto je došla na ovaj svijet, *Bhagavadgītā* podučava da se božansko blaženstvo i savršena ljubav mogu postići jedino požrtvovnošću i potpunom predanošću Bogu. Pomanjkanje povjerenja ispunjava osobu tjeskobom i zabrinutošću. Ako netko ode u drugi grad posjetiti prijatelja i odsjedne u prijateljevoj kući, neće moći bezbrižno krenuti u razgledavanje krajolika ako nema povjerenja u prijatelja i svoje dragocjenosti ne bude mogao ostaviti kod njega na čuvanju. Isto tako, ako nemamo vjere i povjerenja u Svemogućega koji je naš najmiliji i najbolji prijatelj, izlažemo se beskonačnim brigama, poteškoćama i strahovima.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1979.

Ako želite steći ljubav sasvim običnog ljudskog bića, naići ćete na razne poteškoće i neprilike. Stoga nemojte biti iznenađeni ako se u nastojanju da steknete Božju ljubav suočite s mnogo većim teškoćama i problemima. Iz tog razloga *gopike* su govorele da se susreću s mnogim nevoljama u procesu zadobivanja Božje ljubavi.

Isto je to opisivao Vyāsa govoreći da se morate odreći ljubavi prema svemu ostalome ukoliko želite Božju ljubav.

Kada odustanete od svih drugih ljubavi, tada je lako steći Božju ljubav, i pritom nećete imati nikakvih teškoća. Ako ste vezani drugim oblicima ljubavi, naići ćete na mnoge poteškoće u približavanju Bogu i Njegovoj ljubavi. Taj proces opisan je kao predanost.

Kada insekti noću ugledaju sjajno svjetlo, toliko su privučeni njime da ulijeću u njega i gube život. Jelene i košute privlači glazba pa joj se toliko približe da upadnu u zamku i budu uhvaćeni. Pčele, koje privlači miris meda u dubini lotosovog cvijeta, ulete u cvijet i ostanu uhvaćene i zarobljene. Na sličan način, kada želite Božju ljubav, trebate biti spremni potpuno se predati Bogu. Ne smijete se vezati za tijelo niti obraćati pažnju na vaš ugled ili poštovanje drugih prema vama. Trebate se potpuno odmaknuti od svega toga. Tek tada ćete se moći približiti Bogu. Vaš um treba biti potpuno usmjeren na Gospoda. Sve dok se ne uspnete do te visoke razine predanosti, trebate sudjelovati u božanskim i svetim aktivnostima, kao što su bogoštovno pjevanje ili meditacija, i razvijati aspekt čiste i nesebične ljubavi – *prema*. Kada ste u stanju blaženstva i kada vaša ljubav prema Bogu rađa i donosi plodove, tada će se Njegova milost spustiti na vas.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1978.

Davanje, a ne uzimanje

Kvaliteta istinske ljubavi je davanje, a ne primanje. Koliko je u današnjem svijetu onih koji vole davati? Čak i otac oklijeva odvojiti se od svoje imovine i dati ju sinovima. Jedino Bog može biti neograničeni davatelj. Dakle, ljubav je božanska vrlina. Iako se ona nalazi u svakoj stanici ljudskog bića, ne možemo ju vidjeti zbog zagađenosti srca. Ljudsko biće bez ljubavi vrijedi koliko i mrtvac.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Sebično je brinuti samo o svojoj budućnosti. Također je sebično biti zainteresiran samo za svoju sreću i blaženstvo.

Samo onaj koji se odriče osobnog interesa i gleda na sreću drugih kao na svoju vlastitu, posvećujući se njihovom blagostanju i dobrobiti, taj je istinski nesebična osoba. Bog će voljeti samo one koji vole druge. Ako težiš tome da zavrijediš Božju ljubav, moraš voljeti druge. Ne možeš steći njihovu ljubav ako ih ne voliš. Ne brinite o tome što se dogodilo u prošlosti ni što će donijeti budućnost. Trudite se iskoristiti sadašnjost na najbolji mogući način, njegujući ljubav i služeći drugima.

SSG 18, 17. studenog 1985.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Koje su vrline osobe koja voli Boga kako je opisano u *Bhagavadgīti*?
2. Odaberite jednu od tih vrlina i opišite ju. Objasnite što znači kada se kaže da će zahvaljujući toj vrlini osoba biti draga Bogu.

Pitanje za samoopažanje:

Zamisli jednu izazovnu situaciju u svom životu. Predoči si kako bi Božja ljubav mogla na najbolji način pomoći razriješiti taj problem.

Poglavlje 8

Ljubav – put do samospoznaje

Uvod

Spoznaja se događa kada čovjek vidi, prepoznaje i doživljava sve kao Boga. Svami nas tome poučava na primjeru *gopika* u Brindavanu, koje su vidjele načelo Kršne u svakoj čestici prašine i svakoj vlasi trave. Bile su ispunjene najvišim oblikom ljubavi za Kršnu i negirale su postojanje bilo čega drugog osim Njega. Za njih je Kršnina ljubav učinila cijeli svijet Kršnom. Svami kaže da se u tom iskustvu jednote gubi čak i osobni identitet pojedinca. On nam govori da moramo vježbati i promišljati o toj ljubavi koja se neprestano širi, jer tako postajemo jedno s Bogom koji je čista ljubav.

Sadržaj poglavlja

Voli Boga
Voli sve bez razlike
Spoznaj sebe
Iskusi jednotu
Postani čista ljubav

Voli Boga

Iskoristi svaku sekundu da bi pročistio svoje srce i ispunio ga ljubavlju. Tada ćeš shvatiti da je Bog u tebi i da je On ljubav. Istinska predanost je sredstvo za spoznaju Boga. Predanost znači da voliš Boga bez želje za bilo kakvom nagradom. Takva predanost može se steći jedino ispravnim vladanjem. Ne može postojati predanost Bogu bez ispravnosti. Čistoća uma neophodna je za uživanje u božanskom blaženstvu, a čistoća tijela potrebna je za tjelesno zdravlje.

SSG 16, 31. prosinca 1983.

Uživati u Božjoj ljubavi na sebičan način, a Bog je nesebičan, i ograničiti Njegovu ljubav samo na sebe, nije ono što bismo trebali činiti. No dok ne dostignemo određenu razinu, trebamo pokušavati steći iskustvo Gospoda makar i na takav nesavršen način. Kada je naša pozicija ograničena, i dok još nismo stekli životnu širinu, nemoguće je iskusiti ljubav širokogrudno i sveobuhvatno. Dakle, prvi korak koji trebamo učiniti je primjena određenih metoda pomoću kojih se naša ljubav može u dovoljnoj mjeri proširiti. Evo primjera. Pretpostavimo da uzmete mirisni štapić. U tom malom štapiću vidite iskricu vatre. Ako pušite cigaretu, i u njoj ćete vidjeti vatru. Ako na brdu plane šumski požar, vidjet ćete veliku vatru. Vatra koju vidite u mirisnom štapiću, ona koju vidite u cigareti i ona koju vidite u šumskom požaru, sve je to vatra.

Znajući da sve to troje u sebi sadrži vatru, vi nekoliko komada ogrjevnog drveta stavljate na

mirisni štapić i cigaretu. U tom slučaju vatra će se ugasiti. Komadi drveta neće se zapaliti i neće uhvatiti vatru. S druge strane, ako uzmete nježno zeleno lišće i bacite ga u rasplamsali šumski požar, lišće će se zapaliti i izgorjeti. Na isti način, ako vatra ljubavi u vama nije dovoljno jaka, ako se nije dovoljno rasplamsala, nećete biti u stanju podnijeti silinu plamena Božje ljubavi. Ako počnete govoriti o sveprožimajućoj i široko rasprostranjenoj božanskoj ljubavi – *prema* s kojom još nemate iskustva, prijeti vam opasnost da se i ona mala vatrića ljubavi u vama ugasi. Prije nego što steknete potrebnu uravnoteženost i prije nego što budete u stanju doživjeti Božju ljubav u svakom biću, trebate učiniti prvi korak, a to je potaknuti ljubav u sebi i uzdignuti ju na dovoljno visoku razinu.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1976.

Predanost Bogu – *bhakti* može se razvijati u dva smjera: kao *saguṇa bhakti*, s oblikom i svojstvima i kao *nirguṇa bhakti*, bez oblika i bez svojstava. Kada mislite da je Bog daleko od vas, da je jako visoko, da vas nadilazi i nadmašuje i kada molite za milost, tražite milosrđe, preklinjete za samilost i tražite razne blagodati, to je *saguṇa*. Vi ga volite kao Gospoda, Gospodara, Zaštitnika i Spasitelja. Sudjelujete u obredima slavljenja, molite za Njegovu naklonost i opraštanje, padate ničice pred Njim, izražavate odanost i poniznost i sudjelujete u služenju. Međutim, kada vidite Boga u svim bićima, kada ga vidite kao jezgru u svakoj stanici i svakom atomu, živog i svjesnog, kada doživljavate jedinstvo s cijelom kreacijom, jer kreacija je Njegovo tijelo, a vi ste također dio toga tijela, onda je to *nirguṇa*. *Nirguṇa* je kontemplacija o šećeru. *Saguṇa* je obožavanje lutke od šećera koja je zagolicala vašu maštu i privukla vašu ljubav i odanost.

Neka svaki vaš čin bude vjerodostojan, neka bude vaša vjerodajnica, vaš akreditiv kada se povučete iz svijeta. Neka niti jedan vaš čin ne bude teret, zapreka ili dugovanje. Budite prožeti ljubavlju u svakom trenutku, budite u Bogu. Od kakve je koristi provesti sate i sate u meditaciji ako nakon toga, kada dođete među ljude, širite oko sebe ljutnju i ogorčenje svojim mislima, riječima i djelima? *Bhagavadgītā* traži od vas da budete *satatam yoginah*, što znači da se kontrolirate, da ste suzdržljivi i stalno sjedinjeni s Bogom. Zato budite budni i na oprezu, budite nepokolebljivi, budite iskreni. Takva osoba zaslužuje mudrost. Ako nedostaje budna pažnja, iskra može izazvati veliki požar. Budnom pažnjom i oprezom čak i veliki požar može biti smanjen na treperavu iskru.

SSG 12, 23. studenog 1973.

Bog je bitak–svijest–blaženstvo, *saccidānanda*. Uz pomoć *sat* tražite *cit*, duhovnu mudrost i postižete blaženstvo – *ānanda*. *Ānandu* možete dobiti samo iz *ānande*, a ne iz depresije. Boga trebate štovati s ljubavlju, jer ljubav je Bog, a Bog je ljubav. To vam donosi istinsku sreću. Danas se ljudi pretvaraju da vole, no njihov unutarnji osjećaj nije ljubav. "*Yad bhāvam tad bhavati*" – Kakvi osjećaji, takav rezultat. Tu vidimo da su osjećaji različiti od onoga što izražavamo. Trebate se potpuno predati Bogu. Od zore do mraka čovjek je uključen u stjecanje materijalnih dobara da bi napunio želudac. Ljudi trate svoj život na taj način, bez nastojanja da steknu viziju Boga.

Stoje u redu i čekaju da bi kupili kartu za kino ili za putovanje autobusom. No ne vole čekati u redu za Gospodov daršan, koji im jedini može dati istinsko blaženstvo.

SSG 31, 20. travnja 1998.

Voli sve bez razlike

Volite sve. Pružite ljubav osobito onima kojima ona nedostaje, koji je imaju premalo. Ljubav je poput broskog kompasa. Kamo god ga stavili, on pokazuje put prema Bogu. U svakoj aktivnosti svakodnevnog života pokažite svoju ljubav. Iz nje će izroniti božanskost. To je najlakši način za spoznaju Boga. No zašto ljudi to ne čine? Zato što su zaokupljeni pogrešnim shvaćanjem o tome kako mogu iskusiti Boga. Smatraju da je Gospod neki udaljeni entitet dostižan jedino napornom i mukotrpnom duhovnom praksom. Ali Bog je svugdje. Nema potrebe ići u potragu za njim. Sve što vidite božanska je manifestacija. Sva ljudska bića koja vidite oblici su Boga. Ispravite svoju pogrešnu viziju i doživjet ćete Boga u svemu stvorenom.

SSG 29, 5. srpnja 1996.

Spoznaj sebe

Znanje o Sebstvu – *ātmaññāna*, veće je od svih znanja koja se mogu steći u svijetu.

Nema ničega jednakog blaženstvu koje proizlazi iz samospoznaje. Ona se postiže kada odbacimo ego i predamo se u molitvi i poniznosti Bogu. Molitve ne smiju dolaziti s usana nego iz srca. Verbalne molitve su poput okretanja telefonskog broja. One neće stići do osobe koju zovete. Molitve iz srca su kao "pozivanje vrlo posebne osobe". One idu ravno k Bogu.

SSG 16, 31. prosinca 1983.

Ja vam se često obraćam s "Utjelovljenja ljubavi" zato jer je ljubav vaš pravi oblik, koji je čist, neokaljan, drevan, vječan i nedvojan. Svoju majku volite jer imate povjerenja da je to vaša majka. Povjerenje je osnova ljubavi. Tamo gdje je povjerenje, tamo je i ljubav. Tamo gdje je ljubav, tamo je i mir. Tamo gdje je mir, tamo je i istina. Tamo gdje je istina, tamo je i blaženstvo. Tamo gdje je blaženstvo, tamo je Bog.

SSG 33, 16. srpnja 2009.

Govori s ljubavlju. Djeluj s ljubavlju. Misli s ljubavlju i svaki posao obavljaj srcem punim ljubavi. Nema potrebe brojiti zrnca na brojanici ili sjediti u meditaciji dok vam je um zabavljen svjetovnim stvarima. Duhovna disciplina koju trebate provoditi je stalno prisjećanje da ste božanski i da je Bog u vama. To je najviša poruka *Veda*. Shvatite da je put Božje ljubavi najlakši, najsladši i najsigurniji put koji vodi k Bogu.

SSG 29, 5. srpnja 1996.

Iskusi jednotu

Adi Shankara je širio mudrost nedvojtva – *advaita jnana* kroz stihove svoga poznatog djela *Bhaja Govindam*. (*Bhaja Govindam* znači "Štuj zaštitnika", to jest Kṛṣṇu – op. prev.) Govorio je da sama učenost nikome neće pomoći u trenutku smrti. Čovjek se treba moliti i štovati Boga da bi bio oslobođen od ropstva rađanja i umiranja. Načelo ljubavi – *prema tattva* je bitno za oslobođenje svakog ljudskog bića. *Advaita*, odnosno nedvojnost, znači vidjeti jedinstvo u različitosti.

SSG 31, 20. travnja 1998.

Religije su mnoge, ali cilj je jedan.
Dragulji su mnogi, ali zlato je jedno.
Zvijezde su mnoge, ali nebo je jedno.
Krave su mnoge, ali mlijeko je jedno.
Bića su mnoga, ali dah je jedan.
Narodi su mnogi, ali zemlja je jedna.
Cvjetovi su mnogi, ali štovanje je jedno.

SSG 33, 16. srpnja 2000.

Načelo ljubavi prisutno je u svima. Sva ljudska bića u biti su jedno. Razlike su samo u njihovim mislima i osjećajima. Zato bi ljudi trebali promijeniti svoje misli i osjećaje i spoznati istinu da je isti Bog prisutan u svima. Tek tada se može dogoditi transformacija.

SSG 33, 20. studenog 2000.

Poklonik je uvijek svjestan toga da je univerzum manifestacija Boga i da je Njime prožet. Njegov život temelji se na prepoznavanju Boga koji je u svemu i svemu je prirodan. To stanje uma naziva se *prema advaitam* ili jednota ljubavi. Kroz tu ljubav poklonik doživljava i stječe iskustvo jednote s Bogom. Uživajući u blaženstvu tog iskustva poklonik čak ne želi niti oslobođenje od rađanja i umiranja – *mokṣa*. Neprekinuta Božja ljubav za njega je sve. Takva predanost poznata je kao *ananya bhakti*, potpuna predanost Jednom i samo Jednom.

SSG 19, 19. siječnja 1986.

Ljubav je riječ koja označava nastojanje da shvatimo nestvarnost mnoštva i stvarnost jednote. Mržnja razdvaja. Ljubav ujedinjuje. Kada ljubav napreduje i širi se, sve više pojedinaca osjeća se kao Jedno. Kada volite Mene, volite sve, jer počinjete razumjeti, osjećati i doživljavati da sam Ja u svima. Uz pomoć meditacije možete spoznati da sam Ja stanovnik u svakom srcu, da sam pobuda, poticaj, motiv, vođa i cilj. Čeznite za tom vizijom, tom svjesnošću i neka ona postane vaše neprocjenjivo vlasništvo.

Tada ćete postići ono što me tako često tražite, a to je *sākṣātkāra* – izravna vizija zbilje, izravna spoznaja Boga. Vaša ljubav, da bi se mogla stopiti sa mnom, treba biti kao Moja, čista i bez trunke ega. Naravno, to je teška *sādhanā*. Sada je vaš um previše jak, previše važan, previše ste zaokupljeni njime. Čovjek treba brisati te impulse, odbijati ih od sebe, uskratiti sebi mnoga očekivanja, treba zaroniti duboko u sebe, plivati uzvodno protiv struje, koja je generacije vezala za svjetovne stvari, uključujući tijelo koje netko ima. *Gopike* su bile toliko ispunjene najvišom ljubavlju da su vidjele i doživjele načelo Kṛṣṇe u svakoj čestici prašine i svakoj vlati trave. Kṛṣṇina ljubav čini cijeli svijet Kṛṣṇom. Negiranje i odbacivanje svega ostalog je način da se u svemu vidi Kṛṣṇa. Postoji samo Jedno. Mnogostrukost kreacije je On, samo On i samo On koji se umnožava i širi. Ni vi niste izuzetak. Vi ste također On. Spoznaja ove istine, ove istovjetnosti s Jednim je *sākṣātkāra* – izravno duhovno iskustvo Boga.

SSG 11, 24. veljače 1971.

Postani čista ljubav

Ljubav je plod koji raste na stablu božanskog imena. Načelo ljubavi kaže da su ime i lik jedno. *Brahman* je oblik ljubavi. On je prožet njome. Ljubav se slaže s ljubavlju, to je pravilo. Kada je netko čvrsto utemeljen u ljubavi, on postaje sposoban za stapanje s Bogom i može postati jedno s Njime.

SSG 24, 18. listopada 1991.

Volite ljubav. Živite u ljubavi. Nema većeg obrazovanja od toga. Idite putem ljubavi, putujte njime i cijelog ga proputajte. Jedite hranu ljubavi. No nije dovoljno samo hraniti se ljubavlju. Trebate ju asimilirati i probaviti. Tada će esencija ljubavi ući u svaku stanicu vašeg tijela i dati vam neizmjernu snagu i mudrost. Današnje obrazovanje izaziva uznemirenost i zbunjenost. Istinsko obrazovanje sastoji se od asimilacije i probavljanja ljubavi. Vi ste utjelovljenja ljubavi. Ispunjeni ste ljubavlju. Vi to možda ne znate, ali ja u vama vidim ljubav od glave do pete.

SSG 36, 17. listopada 2003.

Danas je vaša prvenstvena dužnost uzdići požrtvovnost – *tyāga* na oltar vašega srca. Jedino kada požrtvovnost zavlada, ljubav će doći na svoje. Tada će se očitovati svi vaši skriveni potencijali. Imat ćete uspjeha u svim vašim opravdanim pothvatima. Kada ljubav postane prevladavajuće načelo, tuga i razočaranje će nestati. To je razlog zbog kojeg su *Vede* objavile da je požrtvovnost ključ besmrtnog blaženstva. Bog je ljubav. Kako se možete nadati spoznaji Boga ako nemate ljubavi?

SSG 29, 23. studenog 1996.

Veliki mudrac Pippalada rekao je svom učeniku: "Životna energija – *prāṇa* je najvažnija. Najprije trebaš obuzdati um i pročistiti ga. Zatim um trebaš uroniti u *ātmana* i stopiti se s njim. Ma što činio, neka to bude u duhu posvećenosti *ātmanu*. I dalje možeš obavljati svoj posao i ono što te zanima. Kada to činiš u duhu posvećenosti Bogu, rad će postati štovanje. Kada tako živiš, više nema ponovnog rođenja."

Posvećenost Bogu ne smije biti samo verbalna, ona mora izvirati iz srca. Kada je ponuda izražena riječima, tada je takav i odgovor. Kada me netko pita: "Svami, zašto ne dođeš u moju kuću?" Ja mu odgovorim: "Da, doći ću u tvoju kuću." Na poziv upućen riječima odgovaram isto tako - riječima. No kada poziv dolazi iz dubine srca, ja odgovaram cijelim srcem. "*Yad bhāvan tad bhavati*" – Kakav osjećaj, takav rezultat. Vaše su misli u skladu s vašim željama. U skladu s tim slijedi i rezultat. Zato, sve što činite, činite to svim srcem. Bezbroj živaca u ljudskom biću ispunjava srce i čitavo tijelo. Stoga, kada je srce prožeto dobrim mislima, i cijelo tijelo je prožeto njima. Ovdje ne mislim na fizičko srce. Mislim na ono duhovno. Kada je vaše duhovno srce ispunjeno mislima ljubavi, oslobodit ćete se ponovnog rođenja.

SSG 24, 27. svibnja 1971.

Ljubav – *prema* na teluškom je riječ koja se sastoji od dva sloga. Ali u toj maloj i kratkoj riječi sadržan je cijeli univerzum – *akṣaya jagat*. Nažalost, danas ima premalo svijesti o snazi te ljubavi. Zapetljani u svoje beznačajne vezanosti, ljudi se ne obaziru na moć te

beskrajne, svete i sveobuhvatne božanske ljubavi. Ljubav je povezana s vječnošću. Ona je sam nektar. Na svijetu nema ničega što bi se s njom moglo usporediti.

SSG 24, 2. rujna 1991.

Pitanja za proučavanje

Pitanja za grupu:

1. Kako vam ljubav prema Bogu može pomoći u traganju za samospoznajom?
2. Kako voljeti sve bez razlike?
3. Kako vam ljubav pomaže doživjeti jedinstvo u različitosti?

Pitanja za samoopažanje:

Jeste li doživjeli iskustvo jedinstva u različitosti? Je li ljubav bila prisutna u tom iskustvu? Ako jest, molimo vas opišite.

Poglavlje 9

Primjeri božanske ljubavi

Uvod

Svami kaže da je On utjelovljenje ljubavi i da je ljubav Njegov instrument. Ovo poglavlje sadrži epizode koje prikazuju ljubav u akciji, uzete iz životopisa Rame, Kršne, Buddhe, Isusa i Sai avatara. Poglavlje uključuje i anegdote iz života svetaca te poklonika i poklonica, poput *gopika* iz Brindavana, Mire i drugih, koje su idealan primjer najviše ljubavi za Gospoda. Svami kaže da je svrha ovih primjera da nas potaknu na promišljanje i pojačaju primjenu discipline ljubavi, koja nas u konačnici vodi do spoznaje našeg najvišeg cilja.

Sadržaj poglavlja

Majčina ljubav

Ljubav poklonika: Mira, Vibhīšana, Rukminī, Jnanadeva i Bhaktideva

Uzvišena ljubav *gopika* – Radhika, Niraja

Priča o Dhruvi

Primjer sveca Kulashekhara Alawara

Gospod Buddha

Isus Krist

Bhagavan Sri Sathya Sai Baba

Majčina ljubav

Svoju majku morate učiniti sretnom. Samo će tada svijetom zavladati mir i sreća. Besmisleno je štovati Boga bez poštivanja i ljubavi za vlastite roditelje. Prije svega, poštuju svoju majku jer vas je ona rodila. Ako je majčino srce slatko poput nektara, i svijet će biti ispunjen slatkoćom.

Ramina božanskost iznikla je i razvijala se uz nježnu brigu Njegove majke Kausalaye. Budući da je rođen iz Kausalayine utrobe, imao je i njezine osobine, sposobnosti i vrline. Zbog toga je bio štovan kao Bog. Indijski kralj Shivaji mogao se toliko žrtvovati za svoju zemlju i narod jer ga je rodila čista djevica, Jijabai. Zahvaljujući plemenitosti njihovih majki, djeca mogu postići životnu sreću. Nema ništa veće od ljubavi. Ona je glavni pokretač vaše sreće. Ljudsko biće bez ljubavi je beživotno tijelo. Zato trebate voljeti vašu majku i diviti joj se, jer ona je utjelovljenje ljubavi.

SSG 34, 1. lipnja 2001.

Božja ljubav je poput beskrajnog i neizmjernog oceana. Ne možete cijeli ocean nositi sa sobom. Ono što možete ponijeti ovisit će o veličini posude koju uzmete. Dakle, prvo što trebate učiniti jest povećati veličinu posude, a to možete postići provođenjem duhovne discipline i predanošću Bogu. U toj *sādhani* prvi korak je poštivanje vaše majke. Predanost i ljubav prema majci trebaju biti takve da prepoznate s koliko vas je nježnosti i ljubavi majka

podizala i odgajala. Njoj trebate uzvratiti zahvalnošću u obliku ljubavi i predanosti – *bhakti*. Ona će prema vama također izraziti ljubav u obliku nježnosti prema vlastitom djetetu – *vātsalya*. Majka će kupati, oblačiti i hraniti dijete, a zatim ga staviti spavati. Uza sve to obavljat će i svakodnevne poslove. Na taj način jačat će povezanost i ljubav između majke i djeteta. Ako je to učinjeno kako treba, odnos majke i djeteta prerast će u odanost i ljubav prema Bogu.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1976.

Ova Shivamata, ova Saimata, ova majka svih ima u sebi ljubav tisuću majki. To je razlog zbog kojeg vas toliko milujem i nježno volim – *lālana* i zbog kojeg vas toliko štitim i čuvam – *pālana*.

SSG 4, 11. veljače 1964.

Mira

Snaga ljubavi je bez premca. Ona nadilazi ljudsko shvaćanje. Ljubav se može razumjeti samo ljubavlju. Mirin suprug, kralj Rana, dao je sagraditi hram posvećen Kṛṣṇi.

Mira, koja je bila velika Kṛṣṇina poklonica, cijelo je vrijeme provodila u hramu i u zanosu pjevala u Njegovu slavu. Zbog toga je na sebe navukla Ranin gnjev. Zapovjedio joj je da napusti hram. Za Miru je to bio velik šok. U sebi je mislila: "Pošto je Kṛṣṇa svuda prisutan, sve prožima i nije ograničen samo na ovaj hram, kako me Rana može odvojiti od Njega?" Napustila je svoj dom i obitelj i krenula u Mathuru. Gdje je Mathurā? To nije samo zemljopisni pojam. Mathurā je srce ispunjeno ljubavlju slatkim poput nektara. Mira je pjevala: "O ume! Idi na sjecište rijeka Gaṅge i Yamune – *Chalo re man Gaṅgā Yamunā tīr*". Ovdje Gaṅgā i Yamunā simboliziraju *idu* i *pingalu*, to jest lijeve i desne živce kroz koje teče duhovna energija. Mathurā se nalazi u središnjem dijelu čela, između obrva, gdje se sastaju *idā* i *pingalā*. To je ezoterično značenje pjesme, koje razumiju samo upućeni. Nastavila je hodati prema Mathuri, neprekidno ponavljajući Kṛṣṇino ime. Prelazila je rijeke, išla preko brda i dolina, probijala se kroz šume. Kada je konačno stigla u Brindavan, vrata hrama bila su zatvorena. Usprkos njezinim upornim molitvama, vrata se nisu otvorila. Tada je rekla: "Oh, Kṛṣṇa, moje srce je tvoj hram. Stavila sam te na oltar svoga srca." Udarala je glavom o vrata hrama doživjući svog Gospoda. Dobila je viziju Kṛṣṇe i stopila se s Njim. Kralj Rana je požalio i pokajao se što je Miru otjerao iz hrama. Molio je Kṛṣṇu da mu oprosti.

Današnji ljudi ne preispituju unutarnje značenje riječi koje koriste. Poneseni su njihovim svjetovnim značenjem i interpretacijama. Trebali biste uzeti u obzir osjećaje koji izviru iz vašeg srca, koje je istinsko i vječno. Na takav način Mira je doživjela iiskusila jednotu s Kṛṣṇom. Ako netko želi ići putem odanosti Bogu, treba se čvrsto držati načela ljubavi. Obični smrtnici nemaju takvu nepokolebljivu odlučnost, no istinski poklonici nikada neće skrenuti s puta ljubavi, bez obzira na okolnosti. Niti jedan drugi put osim ljubavi neće vas dovesti do Boga. Razvijajte i jačajte ljubav. Ma gdje bili, ljubav je vaše jedino utočište.

SSG 38, 13. travnja 2005.

Vibhīšana

Način na koji se Božja ljubav očituje u pokloniku može se vidjeti na primjeru Vibhīšane, Rāvaṇinog mlađeg brata. Vibhīšana je podnosio mnoge uvrede i poniženja od strane Rāvaṇe

zbog svoje ljubavi prema Rami. U borbi protiv demona – *rākṣāsa* na Lanki, Rāma i Lakṣmaṇa su već u prva dva dana ubili mnoge *rakṣasa* ratnike. Trećega dana pred njima se pojavio velik i moćan ratnik. Vibhīšana je rekao Rāmi: "Ako pobijediš ovog ratnika, čitava Lanka bit će tvoja. On je veći borac i od samog Rāvaṇe." Rāma se borio protiv tog moćnog demona čitavog dana, no nije ga uspio pobijediti. Došao je trenutak kada je htio odustati od borbe za taj dan. Tada mu je Vibhīšana, koji je stajao iza njega, rekao: "Sada nije vrijeme za odustajanje od borbe. Skupi svu svoju snagu i uništi neprijatelja. Ne smiješ propustiti ovu priliku. To ti govorim zbog moje ljubavi prema tebi." Tako potaknut od Vibhīšane, Rāma je nastavio borbu i ubio svog protivnika. Veliki i moćni ratnik bio je pobijeđen na bojnopolju. U trenutku kada je Vibhīšana shvatio da je ratnik mrtav, srušio se na zemlju i izgubio svijest. Oporavljao se ponavljajući Rāmino ime, a zatim ustao i priznao Rāmi: "Gospode! Ovo je bio znak moje slabosti. Nisam joj smio podleći. Ispunjen Tvojom ljubavlju kako sam si to mogao dopustiti." Rāma je odgovorio: "Ma, to je u redu. Nego, zašto si iznemogao i srušio se tako iznenada?" Vibhīšana je na to rekao: "Svami! To se dogodilo zbog tjelesne vezanosti i zbog roditeljske ljubavi. Taj moćni ratnik bio je moj sin."

Bio je to Vibhīšanin sin. Pogledajte što je Vibhīšana učinio. Da bi osigurao pobjedu Gospoda, on nije oklijevao žrtvovati svoga sina i njegov život.

Rāma je upitao Vibhīšanu: "Zašto si to učinio? Zar to nije pogrešno s tvoje strane? Zašto mi odmah nisi rekao da je to tvoj sin? Vibhīšana je odgovorio: "Kada se suočiš s neprijateljem na bojnopolju, ne trebaš brinuti ni o kakvom srodstvu. U ovom ratu nema mjesta za razmišljanje o rodbinskim vezama i odnosima. Kada bilo tko podigne oružje protiv Tebe, on prestaje biti rođak. Bilo da se radi o majci, ocu, sinu ili bilo kome drugome, kada se on postavi kao neprijatelj, posebno prema Bogu, ne može biti govora o srodstvu. Ja sam ti potpuno predan. Tvoj sam sluga. Moram se brinuti jedino o tvojoj pobjedi, a ne o bilo kakvoj rodbinskoj vezi. Jedina istina za mene je Tvoja volja."

To je ta velika ljubav Vibhīšane za Rāmu koja je doprinijela Rāminoj pobjedi. Ljubav prema Bogu treba biti neraskidiva. Sve druge svjetovne privrženosti prolazne su i kratkotrajne. Za veze koje karakterizira *tamas* svojstvene su lijenost i tromost te su te veze poput željeznog lanca. Za veze koje karakterizira *rajas* svojstvena je strast te predstavljaju bakrene lance. Čiste veze, koje karakterizira *sattva*, su poput zlatnog lanca. No bez obzira na to jesu li lanci željezni, bakreni ili zlatni, oni su i dalje lanci. Priroda i vrsta metala može biti različita, ali lanci ipak ostaju lanci. Vibhīšana je rekao: "Nemam potrebu niti za jednim od tih okova. Zadovoljan sam čistom Rāminom ljubavlju." Na taj način on je cijelom svijetu pokazao vrijednost potpune ljubavi prema Bogu.

SSG 29, 27. srpnja 1996.

Rukminī

Kada su Kṛṣṇu stavili na vagu da ga izvažu, svi Sathyabhamini dragulji i zlato nisu bili dovoljni kao protuteža Njegovoj težini. Tada je došla Rukminī i rekla da bi već samo pjevanje Kṛṣṇinog imena bilo dovoljno. Dodavanjem žrtvenoj ponudi lista, cvijeta ili vode, vaga bi došla u položaj koji bi pokazivao Kṛṣṇinu pravu težinu. Rekavši to, stavila je na vagu tulasi list.⁴¹ I gle! Ta strana vage nagnula se prema dolje. Tulasi list nosio je u sebi svu težinu Rukminīne beskrajne ljubavi za Kṛṣṇu. Svi Sathyabhamini dragulji i nakit nisu bili ni od kakve koristi. No Rukminīno zazivanje Kṛṣṇinog imena i nuđenje tulasi lista srcem punim

⁴¹ Tulasi je vrsta bosiljka koji se u Indiji smatra svetim – op. prev.

ljubavi pokazalo je na vagi i više od Kṛṣṇine težine. Takva je moć Božjeg imena i žrtvene ponude pune ljubavi prema Bogu.

SSG 29, 23. studenoga 1996.

Jñānadeva i Bhaktideva

Jednom davno živjela su dva brata, Jñānadeva i Bhaktideva. Zajedno su krenuli na putovanje. Na putu su ožednjeli. Bhaktideva je rekao Jnanadevi: "Žedan sam, ali nigdje ne vidim vodu." Jñānadeva je odgovorio: „Pogledajmo ima li u blizini kakav izvor." Hodajući dalje, primijetili su jedan stari izvor s nešto vode duboko na dnu.

Jñānadeva je ustvrdio: "Samo mudročću može se postići sreća – *jñānat eva tu kaivalyam*." Odmah je poprimio oblik ptice, sletio do vode na dnu izvora, utažio žeđ i vratio se natrag. Jñānadeva je mogao poprimiti bilo koji oblik zbog vrhovnog znanja o Sebstvu. Bhaktideva se nije spuštao na dno izvora. Sjeo je u blizinu, sklopio oči i molio se Bogu dubokom predanom ljubavlju. Nakon nekog vremena voda u izvoru se podigla do razine njegovih nogu. Osjetivši da su mu stopala mokra, otvorio je oči i vidio da se voda prelijeva po površini zemlje. Napio se i utažio žeđ.

Mudrost – *jñāna* zahtijeva promjenu oblika. Predanost – *bhakti* to ne traži. Potpuna ljubav spram Boga je dovoljna. U tom slučaju, ono što poklonik treba brzo će stići do njega. Nema ništa veće od predanosti koja je prožeta ljubavlju prema Bogu.

SSG 29, 21. kolovoza 1996.

Uzvišena ljubav *gopika* – Radhika, Niraja

Najistaknutije Kṛṣṇine poklonice među *gopikama* bile su Radhika i Niraja. Prije nego što je otišao, Uddhava ih je čuo kako bez prestanka dozivaju Kṛṣṇu i mole ga da im dade viziju Sebe i tako ublaži bol njihovih srca slomljenih tugom. Uddhava je pitao Radhiku, koja je bez svijesti ležala na pješčanom sprudu, ima li kakvu poruku za Kṛṣṇu. Dolazeći k svijesti i oživljavajući svoja osjetila, Radhika je mislila samo na Kṛṣṇu. Kroz plač je govorila:

Da si stablo koje raste uvis, pripijala bih se uz tebe kao povijuša.

Da si cvijet koji cvate, lebdjela bih oko tebe kao pčela.

Da si planina Meru, spuštala bih se niz tebe kao slap.

Da si beskrajno nebo, sjala bih u tebi kao zvijezda.

Da si duboki ponor kojem se ne nazire dno, stopila bih se s tobom poput rijeke.

Gdje si, o Kṛṣṇa? Kamo si otišao, Kṛṣṇa?

Zar nemaš samilosti, Kṛṣṇa, Kṛṣṇa?

Vidjevši Radhiku u tom jadnom stanju, Uddhavino srce se smekšalo. Shvatio je kako ga je Kṛṣṇa poslao među *gopike* da nauči što je istinska predanost Bogu – *bhakti*. Shvatio je također da je Kṛṣṇa odigrao ulogu u toj predstavi želeći mu pokazati da i oni koji su dobro upućeni u sadržaj svetih spisa – *shastra* trebaju naučiti unutarnju istinu o predanosti od *gopika* koje su bile jednousmjerene i koje su njegovale čistu i nepomućenu ljubav prema Kṛṣṇi. Božja ljubav je sredstvo i cilj. To je bila tajna koju su mu otkrile *gopike*. One su u svemu vidjele ljubav; u glazbi Kṛṣṇine frule koja je svijet ispunjavala ljubavlju, razlijevajući se i natapajući ovu žednu zemlju tim božanskim osjećajem.

Bog je u svakome. No da biste to shvatili, postoji samo jedan način. Taj način je njegovanje

duboke i čiste ljubavi prema Bogu. Onoga dana kada čovjek odluči razvijati takvu ljubav, toga dana je pravi Kršnin rođendan.

Kršna se ne rađa na svaki *Gokulastami*, dan kada se proslavlja Njegov rođendan. On se rađa u nama kada u sebi pokušamo razviti Božju ljubav kao sredstvo oslobađanja od naših vlastitih okova. Život u skladu s Kršninim duhovnim učenjem predstavlja pravi način za proslavu Njegova rođendana.

SSG 16, 31. kolovoza 1983.

Niraja

Jednoga dana Nirajina svekrva je imala groznicu pa je zamolila Niraju da ode zapaliti svjetiljku i da ju donese natrag u kuću. Niraji je također rečeno da ne ulazi u Nandin dom i da ne pokušava vidjeti Kršnu. Niraja je bila vrlo sretna što joj se pružila prilika otići do Nandine kuće i vidjeti to sveto mjesto na kojem je boravio Kršna. No kada je stigla tamo, sva njezina pažnja i sve njezine misli uronile su u Kršnu. Čekala je da On stigne i da ga vidi. Bila je toliko zanesena mislima o Kršni da nije ni primijetila da je stijenj svjetiljke dogorio i da joj je vatra zahvatila ruku. Jašoda je izašla iz kuće i kada je to vidjela, pomislila je kako je Niraja očito nova u selu. Bila je iznenađena time što Niraja uopće nije bila svjesna što joj se događa s rukom. Nakon Jašodinih riječi Niraja je došla k svijesti i molila Jašodu da o tom događaju ne kaže ništa njezinim rođacima, koji bi je sigurno povrijedili i kaznili. Objasnila je da se izgubila u viziji Kršne kojeg je vidjela u plamenu upaljene svjetiljke. Kada je izgovorila te riječi, *gopike* su brzo utrčale u kuću i vidjele cijeli događaj. Okružile su Niraju i nisu bile tihe već su bučno obznanile svima u selu što se dogodilo. Pjevale su o tome, a Niraja se veoma uplašila posljedica i brinula o tome što će reći njezina svekrva. Ipak, bila je sretna jer to što se dogodilo nije bilo niti upola važno kao Kršnin daršan koji je dobila. Bila je spremna podnijeti sve posljedice. Takva ljubav je najbolja za približavanje Bogu. Na takav način *gopike* su razmišljale o Kršninom liku cijelo vrijeme.

Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1976.

Dhruva

Ponavljanjem Božjeg imena – *japa*, meditacijom – *dhyāna* i nesebičnim služenjem – *seva* trebate njegovati ljubav prema Bogu. Uzmite kao primjer *Dhruvu*. On je molio i primjenjivao strogu pokoru kako bi naveo Boga da mu daruje upravljanje kraljevstvom. No kada se Bog u liku Višnua pojavio pred njim, Dhruva je rekao:

"Gospode, ne želim kraljevstvo. Želim Tebe i samo Tebe. Slično tome, u početnim fazama čovjek moli za svjetovne blagodati i materijalne dobitke, no kako misli postaju bistrije i čišće, on od Gospoda želi samo jednu blagodat, a to je Bog sam.

SSG 15, 25. prosinca 1981.

Kulaśekhara Alvar

Kada postoji takva ljubav, poklonik je ispunjen neizrecivim ushitom. Zbog takvog ushita je Kulaśekhara Alvar, svetac koji je živio na kraljevskom dvoru, uskliknuo: "O, Gospode! Ljudi govore o *mokši* kao načinu za otkupljenje života i oslobađanju od rađanja i smrti. Ja ne tražim takvo otkupljenje. Bit ću zadovoljan da Te ljubim i da Ti služim u bezbrojnim životima. Dopusti mi to kao jedini blagoslov koji tražim od Tebe."

SSG 19, 19. siječnja 1986.

Gospod Buddha

Jednom je Buddha susreo ženu koja je bila ljubomorna zbog Njegove velike popularnosti. Kada joj je Buddha prišao, htjela ga je napasti nožem, no On joj je smiješeći se rekao: "Volim te demonice." To je toliko iznenadilo tu ženu koja je mislila da ju nitko ne može voljeti, da je odmah promijenila osjećaje. Postala je pitoma poput golubice i pala pred Njegova stopala. Bijes uzrokuje bijes, a ljubomora rađa ljubomoru. Jedini način da se to nadvlada je osjećaj jedinstva i ljubavi.

SSG 27, 1. siječnja 1994.

Isus Krist

Svako ljudsko biće može biti Božji glasnik. No danas su ljudi postali glasnici Boga smrti. Izdali su svoje istinsko ljudsko dostojanstvo. Ljudskost zahtijeva da svatko pokaže božanskost koja je u njemu. Svatko treba biti Božji glasnik. Treba nastojati doprinijeti miru i sigurnosti u svijetu. Nema drugog puta kojega bi ljudi trebali slijediti. Božja poruka je sveta i potpuno lišena osobnog interesa.

Kada je Isus rođen, tri kralja su došla vidjeti dijete. Prvi je rekao da će to dijete voljeti Boga. Drugi je rekao da će Bog voljeti to dijete. Treći je rekao da je to dijete Bog. Onaj koji voli Boga je Božji glasnik. Onaj kojega Bog voli je "Božji sin". Onaj koji iskusi oboje postaje jedno s Bogom. "Otac i sin su jedno".

Dakle, na početku se morate pripremiti da postanete Božji glasnici. To znači da trebate živjeti u skladu s Božjom porukom. Ta poruka poziva na služenje svima. Suosjećanje, moralnost i integritet bitni su elementi poruke. U njezinu širenju, vjera u Boga treba biti naglašena. Ljubav treba biti lozinka. Nepostojanje ljubavi otvara put mržnji. Danas među ljudima nema jedinstva. Bez jedinstva kako doći do blaženstva? A bez blaženstva kako itko može steći iskustvo Boga?

SSG 28, 25. prosinca 1995.

Isus je ustrajao na tri zadatka. Prvo, biti ispunjen božanskom ljubavlju i dijeliti ju s drugima. To je bio osnovni smisao Njegova života. Drugo, ne podleći pohvali ni pokudi u izvršavanju Svoje misije. Treće, poticati u drugima uvjerenje da je unutarnja božanskost sveprisutna. Isus je smatrao da je širenje evanđelja ljubavi Njegov prvenstveni zadatak. Susreo se s mnogim kušnjama i mukama u izvršavanju svoje misije, no na sve njih gledao je kao na izazove koje treba nadići. Odlučio je odnositi se jednako smireno i staloženo prema zadovoljstvu i boli, uspjehu i neuspjehu. Nije mogao podnijeti da vidi nekoga tko pati. Suprotstavio se prodaji golubova i grlica u hramu u Jeruzalemu. Trgovci koje je to pogodilo okrenuli su se protiv Njega. No, Isus je nastavio s radom bez obzira na njihovo neprijateljstvo. Na kraju je, zbog svoje velike ljubavi za sve ljude, žrtvovao i svoj život za dobrobit drugih.

SSG 28, 25. prosinca 1995.

Iako je Bog prisutan među svima, On nikada neće nikome nauditi, neće ga dotaknuti nikakva negativnost, niti će skrenuti s puta. Zavidni ljudi zasuli su Isusa raznim uvredama i pogrđama.

Čak su ga i neki Njegovi učenici izdali i napustili. Ljudi kod kojih prevladava sebičnost postaju zavidni kada se nađu pred nekim tko je velik, plemenit i dobar. No kako Isusova ljubav – prema u sebi nije imala ni najmanji trag sebičnosti, On se nije bojao. Oni koji su bez ljubavi uronjeni su u strah. Ljubav ulijeva hrabrost i potiče odvažnost. Ona uživa u smionosti. Ako slijedite Učitelja, možete se suočiti s vragom, boriti se do kraja i završiti igru.

SSG 15, 25. prosinca 1981.

Bhagavān Sri Sathya Sai Baba

Svāmījevo pismo bratu, 25. svibnja 1947.

Nije običaj velikih i moćnih da se oholo uzdižu kada ih ljudi slave, niti da se povlače kada se sve to smiri. Zapravo, sveti tekstovi ne postavljaju pravila koja bi određivala živote velikana, niti propisuju navike i stavove koje bi trebali usvojiti. Oni sami znaju kojim putem trebaju ići. Njihova mudrost određuje i čini njihova djela svetima. Samopouzdanje i pomaganje drugima njihova su posebna obilježja. Oni mogu biti uključeni u povećanje blagostanja poklonika tako što im daruju plodove njihovih djela. Zašto te muče sumnje i brige kada se ja brinem o tome? Konačno, pohvala i pokuda ne dotiču ātmana. One mogu dotaknuti samo vanjski lik.

Sigurno si čitao životopise svetaca i božanskih osoba. U tim knjigama mogao si pročitati strašne laži i odvratne klevete na njihov račun. To je sudbina velikih duša – mahātma, svuda i u svim vremenima. Zašto uzimaš te stvari toliko k srcu? Zar nisi čuo kako psi laju i zavijaju na zvijezde? Koliko dugo to može trajati? Istina će uskoro pobijediti.

Neću odustati od svoje misije i svoga cilja. Nastavit ću istim putem. Na isti način odnosit ću se prema počasti ili mogućoj sramoti. U sebi sam potpuno bezbrižan. Ja djelujem, ali samo u vanjskom svijetu. Ako govorim i krećem se, to je jedino zbog dobrobiti tog vanjskog svijeta i zato da bi ljudi spoznali dolazak Božanskosti. Osim tih nemam drugih razloga niti sam zabrinut zbog bilo čega.

Ne pripadam ni jednom mjestu. Nisam vezan ni uz jedno ime. Za mene ne postoji "moje" i "tvoje". Odgovaram na svako ime. Odlazim svuda gdje sam potreban i gdje me zovu.

Za mene je svijet nešto daleko i udaljeno. Djelujem i krećem se jedino zbog dobrobiti čovječanstva. Nitko ne može razumjeti moju božansku slavu, moj sjaj, moju divotu i blaženstvo, ma tko to bio, ma koju metodu istraživanja primijenio i ma koliko dugo trajao taj pokušaj.

Ti sam ćeš vidjeti moju veličajnost kako se rascvjetava u godinama koje dolaze. Poklonici trebaju biti obzirni i strpljivo čekati. Nisam zabrinut niti želim da se ta istina sazna. Nemam potrebu pisati ovo pismo. Napisao sam ga zato jer sam osjetio da ćeš ti biti tužan ako ti ne odgovorim.

Ono što hoću mora se dogoditi. Ono što planiram mora uspjeti. Ja sam Istina, a Istina nema potrebu oklijevati, bojati se, pokoravati se ili obuzdavati. "Htijenje" je za mene suvišno. Moja milost je uvijek dostupna poklonicima koji imaju čvrstu vjeru i postojanu ljubav. S obzirom da se slobodno krećem među njima, razgovaram i pjevam, čak ni intelektualci nisu u stanju shvatiti moju istinu, moju moć, moju slavu ili moj istinski zadatak kao *avatara*. Ja mogu riješiti svaki problem ma kako složen i zakučast bio. Ja sam iznad i izvan dohvata i najintenzivnijeg istraživanja i najdetaljnijeg mjerenja. Samo oni koji su prepoznali moju ljubav i iskusili ju, mogu reći da su barem na trenutak osjetili moju zbilju, jer put ljubavi je kraljevski put koji čovječanstvo vodi k meni.

Nemojte pokušavati vidjeti me vanjskim očima. Kada uđete u hram i stojite pred slikom Boga, molite se zatvorenih očiju, zar ne? Zašto? Zato jer osjećate da vam samo unutarnje oko mudrosti može otkriti Gospoda. Zato nemojte tražiti od mene beznačajne materijalne stvari, već čeznite i tražite Mene i bit ćete nagrađeni. To ne znači da nećete dobiti bilo koji predmet koji vam mogu dati kao znak milosti, iz punine ljubavi. Reći ću vam zašto dajem sve to prstenje, talismane i brojanice. Dajem ih zato da istaknem vezu između mene i onih koji te predmete dobiju. Kada ih zadesi nesreća, predmet dolazi k meni u trenutku, i vraća se od mene isto tako brzo, noseći sa sobom dodatnu milost i zaštitu. Ta milost je dostupna svima onima koji me zovu u pomoć bilo kojim imenom ili u bilo kojem obliku, a ne samo onima koji te darove nose kao nakit. Ljubav je veza koja privlači milost.

Razmotrite značenje imena Sai Baba. *Sa* znači "božanski". *Ai* ili *ayi* znači "majka", a *baba* znači "otac." Ime označava božansku majku i božanskog oca, jednako kao *sambašiva*, što znači to isto. Vaši fizički roditelji izražavaju vam ljubav s dozom sebičnosti, no ovaj Sai "majka i otac" daje vam ljubav ili stroge ukore samo zato da bi vas vodio prema pobjedi u borbi za samospoznaju.

Ovaj Sai je došao ostvariti najviši cilj, a to je ujedinjenje čitavog čovječanstva u jednu obitelj kroz povezanost i srodstvo, potvrđujući tako atmičku zbilju svakog bića, sa svrhom otkrivanja Boga koji je temelj na kojem počiva čitav svemir. Ovaj Sai je došao i zato da bi poučio svakoga da prepozna i shvati zajedničko božansko nasljeđe koje povezuje čovjeka s čovjekom, kako bi se ljudsko biće moglo osloboditi životinjskih osobina i uzdići se do božanske razine, što je cilj.

Ja sam utjelovljenje božanske ljubavi. Ljubav je moj instrument. Nema stvorenja bez ljubavi. I oni najniži vole barem sebe. I njihovo Sebstvo je Bog. Prema tome, ne postoje ateisti, iako neki ne vole Boga ili ga odbacuju, kao što oboljeli od malarije ne vole slatkiše, a dijabetičari odbijaju i samu pomisao na slatko. Oni koji se izjašnjavaju kao ateisti, jednog će dana, kada njihova bolest nestane, voljeti Boga i duboko ga štovati.

Morao sam vam reći toliko toga o Mojoj istini jer želim da promišljate o njoj i da iz nje crpите radost. Želim da vas ta istina potakne na poštivanje discipline koju sam vam zadao kako biste napredovali prema cilju samoostvarenja, ostvarenja Saija koji blista u vašim srcima.

SSG 12, 19. lipnja 1974.

Došao sam zapaliti svjetlo ljubavi u vašim srcima i gledati kako sjaji svakim danom sve jačim sjajem. Nisam došao govoriti u korist niti jedne posebne dharme, vjere ili religije, na primjer hindu dharme. Nisam došao širiti publicitet niti za jednu sljedbu, vjeru ili duhovni pravac. Nisam došao skupljati sljedbenike niti za jednu doktrinu. Nemam namjeru privlačiti učenike ili poklonike u svoj tabor niti u bilo koji drugi tabor.

Došao sam vam govoriti o toj univerzalnoj jedinstvenoj vjeri, o tom atmičkom načelu, o tom putu ljubavi, toj *dharmi* ljubavi, toj dužnosti ljubavi, o toj obvezi da volite.

SSG 8, 4. srpnja 1968.

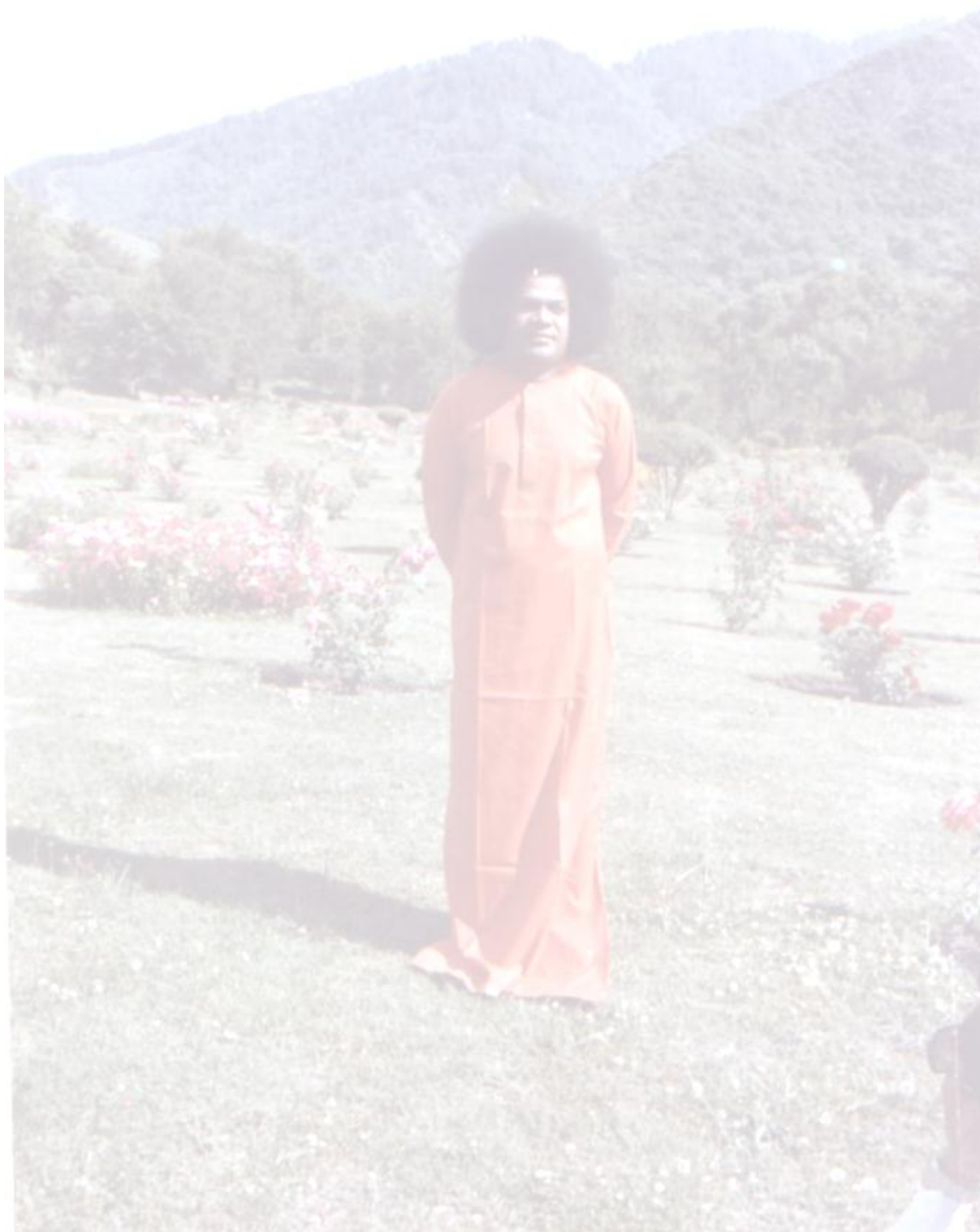
Pitanja za proučavanje

Pitanje za grupu:

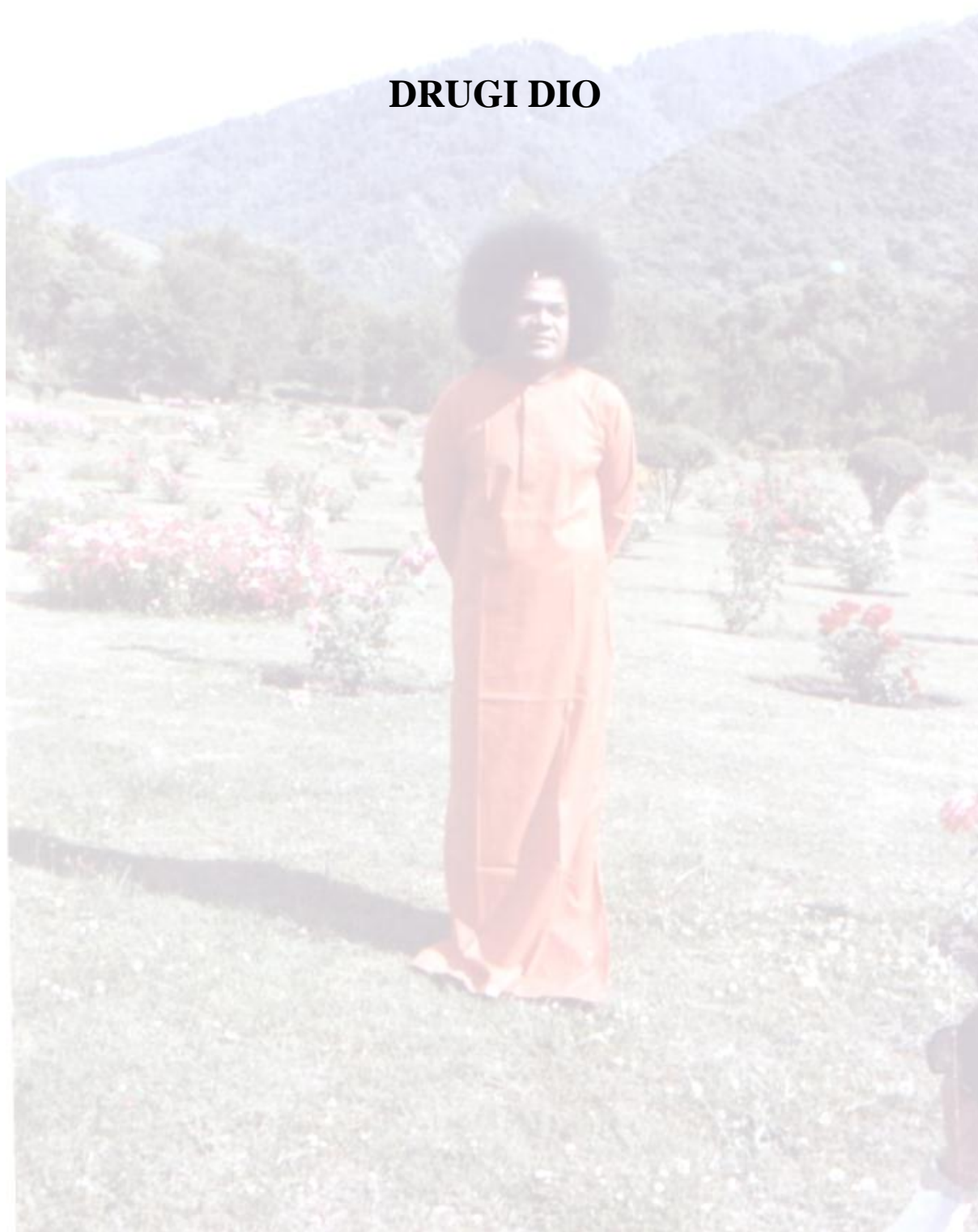
1. Zašto je majčina ljubav čista i nesebična?
2. Koja je najvažnija poruka priče o Vibhīśani?
3. Opišite osnovnu poruku priče o Rukmini.
4. Usporedite snagu ljubavi sa snagom znanja na primjeru priče o Jñānadevi i Bhaktidevi.

Pitanje za samoopažanje:

Možete li zamisliti specifične načine na koje vaše razumijevanje ljubavi koja je urođena svakoj osobi koju susretnete, bez obzira na njezino ponašanje, može doprinijeti dolasku Zlatnog doba? Ako možete, molimo vas opišite.

DRUGI DIO

PRVI GOVOR

Božanska ljubav – *parama prema*

Bog je ljubav

Njegov oblik je ljubav.

Sva su bića ljubav. Ljubav spašava i služi.

Samo iz ljubavi može se uzdići dobro.

Ljubav otkriva Boga u svima.

Ljubav povezuje jednu osobu s drugom. Ljubav privlači jednu stvar drugoj. Bez ljubavi univerzum je beskoristan. Najviša ljubav čini nas svjesnima Boga u svakome. Bog je jednako prisutan u svima. Život je ljubav, ljubav je život. Bez Boga, lišeni Boga, ništa i nitko ne može postojati. Mi živimo zahvaljujući Božjoj volji. Njegova volja djeluje kao ljubav u svakome od nas. On je taj koji potiče na molitvu 'Neka svi svjetovi budu sretni'. Jer, On je taj koji nas čini svjesnima da je Bog kojeg obožavamo, Bog kojeg volimo, Bog zahvaljujući kojem živimo prisutan u svakom drugom biću kao ljubav. Na taj se način ljubav širi i obuhvaća sve stvoreno.

Ako pogledamo malo pobliže, otkrit ćemo kako je i sam život ljubav. Ne postoji dvoje, već samo jedno. Ljubav predstavlja samu prirodu života, kao što je gorenje priroda vatre, vlaga vode ili slatkoća šećera. Mi njegujemo biljku samo kada je lišće zeleno. Kada se lišće osuši i biljka postane beživotno drveće, mi ju prestajemo voljeti. Ljubav traje tako dugo dok postoji život. Majku volimo tako dugo dok je na životu. Kada ju život napusti, pokopat ćemo ju bez najmanje grižnje savjesti. Ljubav je vezana uz život. U stvari, ljubav je život. Osoba koja nema ljubavi koju bi podijelila jednaka je mrtvom čovjeku. Stoga se ljubav širi u sve većim i većim krugovima.

Ljubav je plod života. Plod je sastavljen od tri dijela – kore, slatke jezgre i koštice. Da bismo okusili voćni plod, prvo trebamo ukloniti koru. Kora predstavlja egoizam, osjećaj za 'ja' – načelo koje izdvaja, ograničava, individualizira. Koštica predstavlja 'sebičnost', osjećaj za 'moje' – načelo posesivnosti, pohlepe, želje. I to je isto tako potrebno odbaciti. Ono što preostaje slatki je sok, jezgra – *rasa*, ono što *upanišade* opisuju kao božansko, najviša ljubav. Najviša ljubav – *parama prema* je plamen – *jyoti*, nektar besmrtnosti – *amṛta*, vrhovno Sebstvo – *Brahmā: āpo jyotīraso amṛtam Brahmā*'. Svatko ima pravo na dio te ljubavi okusa nektara, kao i pravo dijeliti ju s drugima. Nitko nije isključen na temelju rasne pripadnosti, staleža, porijekla ili mjesta odakle potječe. Jedini uvjet je da su „kora i koštica uklonjeni“.

Pružite ljubav Bogu i budite slobodni od briga

Kada čovjek poznaje i primjenjuje načelo ljubavi, bit će oslobođen nemira i straha. Zamislite da odete u posjet prijatelju koji živi u gradu i namjeravate ostaniti kod njega deset dana. Ponijeli ste sobom nešto novca i strah vas je nositi taj novac naokolo. Ako ste novčanik povjerali svom prijatelju da ga čuva na sigurnom, možete s veseljem obilaziti gradom i posjećivati središte grada i predgrađa koje želite razgledati. Možete bez ikakva straha šetati tržnicom na kojoj vlada najveća gužva. Novčanik koji ste imali je ljubav. Dajte ju cijelu Bogu. On će vas osloboditi briga, nemira i straha.

Izgovaranjem Božjeg imena – *japa*, meditacijom – *dhyāna* i nesebičnim služenjem – *sevā sādhanā*, trebali biste njegovati ljubav prema Bogu. Uzmite za primjer Dhruvu. On je izgovarao molitve i provodio pokoru kako bi potaknuo Boga da mu osigura vladavinu nad

kraljevstvom. No kada se Bog pred njim pojavio kao Višnu, on je rekao: 'Gospode, ja ne želim kraljevstvo. Ja želim Tebe i samo Tebe.' Slično tome, na samom početku, osoba moli za svjetovna postignuća i materijalne darove, no kako misli postaju jasnije i čišće, ona počinje željeti samo jedan dar od Boga – Njega samoga.

Jer, Bog je entitet koji je najbliži ljudskom biću, najdraži ljudskom biću. Vaša majka i otac mogu biti malo udaljeni, ali Bog je stalno s vama, u vama. Čak i ako Ga ne volite, On vas neće napustiti niti ikamo otići. 'Manji od atoma – *anor anīyān*', kažu Vede. On postaje 'veći od najvećega – *mahato mahīyān*', protežući se onkraj svemira i ispunjavajući sve milošću. U svakoj stanici On će biti u vama. Vi možete zaslužiti tu svjesnost putem intenzivne ljubavi.

Dobra djela uvijek izazivaju zle

Isus je bio suosjećanje – *kāruṇya* koje se pojavilo u ljudskom liku. On je širio duh suosjećanja i podario utjehu onima koji su bili potišteni ili su patili. Zamijetivši kako se ružno odnose prema pticama i životinjama u hramu u Jeruzalemu, strogo je ukorio trgovce i izveo ih izvan prostora. Na sebe je navukao ljutnju svećenika.

Dobra djela uvijek predstavljaju izazov zlim ljudima. No ne smijemo pokleknuti niti se uplašiti kada nas protivnici stanu ometati. Izazov pruža radost. On potiče skrivene izvore snage. On dovodi milost koja će osnažiti napor. Ugoda izvire u razmaku između dvije boli. Treba se boriti s poteškoćama da bismo okusili radost pobjede. Isus je predstavljao metu za mnoge velike prepreke i sve ih je nadvladao. Kao posljedica toga, njegovo ime i priča o njemu, njegova poruka sada šire blistavu svjetlost širom svijeta.

I ne samo Isus, svaki prorok, nositelj Božje poruke, učitelj istine ili duhovni vođa, mora se podvrći ismijavanju, zanemarivanju i proganjanju. Čak i kada se dijamant odbaci u kantu sa smećem, njegov blistavi sjaj ostaje. Njegova cijena time neće biti umanjena. Iako slatka tikva raste na trnovitoj ogradi, njezin će okus ostati isti. Njezina privlačnost neće biti umanjena. Čak i ako se jaje pauna izleže u leglu za ptice, njegova ljepota ostaje i njegova priroda se ne mijenja.

Iako se Bog kreće među svima, to na Njega neće djelovati niti će Ga omesti. Zavidni su ljudi optuživali i vrijeđali Isusa. Čak i među njegovim učenicima neki su ga izdali, a neki napustili. Ljudi koji su opsjednuti samima sobom postaju zavidni na veličinu i dobrotu. No kako Isusova ljubav – *prema* nije u sebi imala ni traga sebičnosti, Isus se nije bojao. Oni koji su bez ljubavi obuzeti su strahom. Ljubav usađuje odvažnost i promiče hrabrost. Ona uživa u odvažnosti. Ako slijedite učitelja, možete se suočiti sa zloduhom, boriti se do kraja i dovršiti igru.

Ljubav sve vjernike mora povezivati zajedno

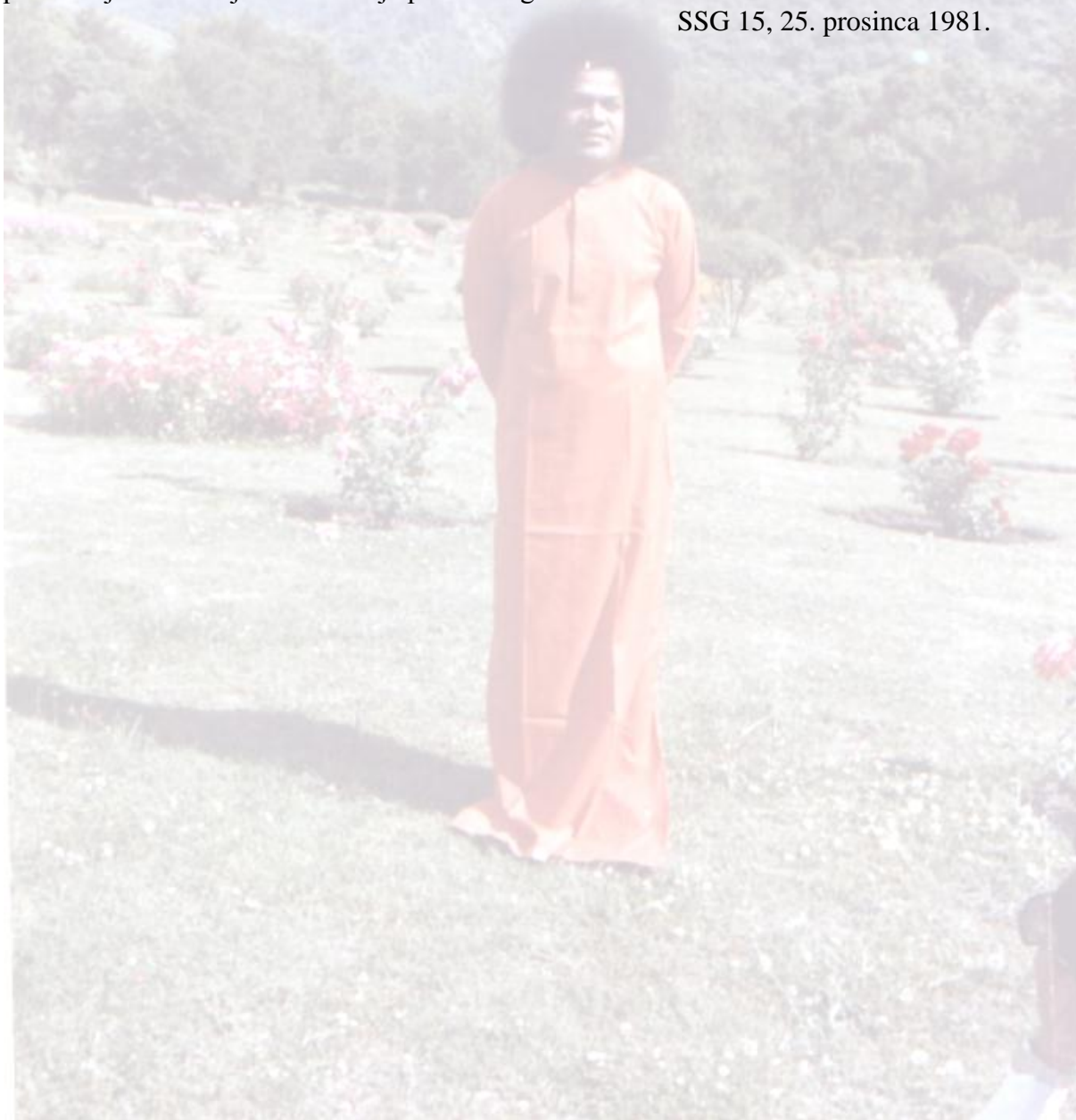
Isus je bio ljubav. Sathya Sai također je ljubav. To objašnjava okupljanje kršćana svih sljedbi koje ovdje možemo vidjeti. U Rimu se danas katolici okupljaju kako bi proslavili rođenje Isusa. Protestanti taj blagdan proslavljaju sami u svojim crkvama. Židovi pak nisu nigdje dobrodošli. No u prisutnosti Sathya Saija svi su jednako dobrodošli. Židovi su optužili Isusa i zahtijevali da ga se kazni. U ovoj prisutnosti (prisutnosti Sathya Sai Babe) Židovi štiju tog istog Isusa. Ljubav Sathya Saija preobrazila je i nadišla ta sjećanja. Učinila je da ljudi spoznaju kako postoji samo jedna kasta, kasta čovječanstva. Postoji samo jedna religija, religija ljubavi.

Prije nekoliko trenutaka Al Drucker vam je govorio o Isusu Kristu. Imao je odvažnosti i mudrosti da izrazi poštovanje Kristu zahvaljujući utjecaju Svamijeve prisutnosti. On razumije

da postoji samo jedan Bog i da je taj Bog sveprisutan. Imena i oblici se razlikuju, što je prirodno, ali svi su oni vidovi *Jednoga*. Ljubav sve vjernike mora povezivati zajedno. I ne samo vjernike. Nevjernike isto treba voljeti i služiti kao Njegove.

Ljubav se treba izražavati kao nesebično služenje – *sevā*. Nesebično služenje treba poprimiti oblik hrane za gladne, utjehe za potištene, suosjećanja za one koji su bolesni i pate. Isus se iscrpljivao u takvom služenju. Srce koje je ispunjeno suosjećanjem predstavlja Božji hram. Isus je zagovarao suosjećanje. Suosjećanje je bilo njegova poruka. On je bio duboko potresen kada bi vidio siromaštvo. Danas se Isusa štuje, ali njegovo su učenje zanemaruje. Saija se štuje, ali Njegovo učenje se isto tako zanemaruje. Posvuda vlada sjaj i raskoš, isprazni egzibicionizam. Predavanja, predavanja, predavanja! Nema djelovanja, nema ljubavi, nema nesebičnog služenja. Junaci dok drže predavanja, ništice kada je potrebno provesti u djelo ono što se govori. Razvijte suosjećanje. Živite u ljubavi. Budite dobri, činite dobro i promatrajte ono što je dobro. To je put do Boga.

SSG 15, 25. prosinca 1981.

DRUGI GOVOR

Moć božanske ljubavi

Ljubav je oblik Boga.

Samo se ljubav može stopiti s ljubavlju.

Kada je netko ispunjen božanskom ljubavlju,

On može doživjeti jednotu s Bogom.

Sreća izvire iz čiste ljubavi koja je izvor istine, ispravnosti, mira i snošljivosti.

Studenti, utjelovljenja božanske ljubavi!

Ono što je nekada bilo poznato kao kultura Bhāratiye danas se stavlja na kušnju širenjem tri loše sklonosti. To su: hvalisanje, ogovaranje i licemjerje. Koji je razlog tome? Čovjek je zaboravio slavu čiste ljubavi i samo trči za svjetovnim ugodama.

U Indiji ne postoji nitko tko ne bi znao za riječ *prema* – ljubav. Cijeli je svemir uronjen u nju. *Prema* je neusporediva i neopisiva. Svetac Nārada je objavio: 'Ljubav nadilazi govor'.

Razlika između ljubavi – *prema* i privrženosti – *anurāga*

Na ljudskoj razini ljubav poprima mnoge oblike. Riječ 'ljubav' koristi se u običnom govoru u smislu odnosa između majke i djeteta, muža i žene, gospodara i sluge, učitelja i učenika. No to nije istinska ljubav. Za to se ne može koristiti pojam *prema*. To je samo privrženost – *anurāga*. *Prema* se može primijeniti samo za potpunu ljubav prema Bogu. Ona je potpuno nesebična. Ona nije došla iz svijeta i nije pala s neba. Ona je suština naše prirode koja se spontano izražava bez poticaja izvana – *sahaja svarūpa*.

Danas su ljudi zaboravili tu svetu i trajnu ljubav. Ne postoji ništa u svijetu što bi bilo istovjetno ljubavi. Čak je i nektar bezukusan u usporedbi sa slatkoćom ljubavi. Ta ljubav čini da čak i Bog pleše u zanosu, isto kao i poklonik. Ona se izražava u plesu. Takva ljubav ne može pronaći mjesto u srcu osobe koja traži samo sebe. Ona će boraviti samo u srcima onih koji su čisti, nesebični i božanski.

Stari rukopisi su uspoređivali tu ljubav s dragocjenim dijamantom. Gdje je moguće pronaći taj dragulj? Obični dijamanti se s puno pažnje čuvaju u čvrstim sefovima. Koliko je tek pažnje potrebno posvetiti čuvanju dragocjenog dijamanta ljubavi? Tko je ovlašten ponuditi taj dijamant drugima? Samo osoba koja je ispunjena ljubavlju i koja i sebe uvijek održava putem ljubavi. Samo je Bog ovlašten ponuditi takvu ljubav. Samo Bog, koji je utjelovljenje ljubavi, zna vrijednost ljubavi.

Prema tome, što je veća vaša ljubav za Boga, to je veće blaženstvo koje ćete doživjeti. Vaše blaženstvo opada u onoj mjeri u kojoj se smanjuje vaša ljubav. Mjera vaše ljubavi određuje razmjere vašeg blaženstva. Ljubav koju ljudi danas iskazuju prema Bogu ispunjena je sebičnošću. Svrha te ljubavi je ispunjenje želja. No ljubav nije roba namijenjena trgovini koju je moguće dobiti u zamjenu. Ona se nudi spontano.

Čista ljubav predstavlja kraljevski put do Boga

Postoje mnogi načini koji vode do spoznaje Boga. Tako razlikujemo put mira – *śanti*

mārga, put prijateljstva – *sākhya mārga*, put privrženosti – *anurāga mārga*, put majčinske ljubavi i nježnosti prema djetetu – *vātsalya mārga*, put slatkoće i privlačnosti – *madhura mārga*. U svakom od tih pet putova postoji određeni dio osobnog interesa. No u putu čiste ljubavi – *prema mārga* nema ni najmanjeg traga osobnog interesa. Zato se svi ostali putovi sjedinjuju s putom ljubavi. Čista je ljubav, stoga, kraljevski put.

Trebali bismo uzeti u obzir kako je ta ljubav prisutna u svima. To je oblik Boga. Zato što je Bog prisutan u svima, bez obzira na to koga volite, vi volite Boga. Zaboravljajući taj istančani i sveobuhvatan pristup i koncept ljubavi, ljudi su se danas zagubili po stranputicama i uskim uličicama. Kako bi širio ljubav između ljudi i Boga, Bog s vremena na vrijeme silazi na zemlju. Kakva je svrha Njegova silaska? Njegova prvobitna svrha je promicanje načela ljubavi. Ne uspijevajući razumjeti istinsko značenje ovog načela ljubavi, ljudi obezvređuju svoj život. Svatko bi trebao spoznati kako je ljubav istovjetno prisutna u svim bićima. No kada se ta ljubav u svjetovnom životu izražava u raznim odnosima, tada poprima mnoge različite oblike.

Ljubav između supruga i supruge naziva se zaslijepljenost – *moha*. Ljubav između majke i djeteta naziva se put majčinske ljubavi i nježnosti prema djetetu – *vātsalya mārga*. Ljubav između bližnjih i srodnika naziva se privrženost – *anurāga*. Ljubav prema Bogu naziva se predanost – *bhakti*.

To znači da je ljubav jedna, ali se izražava na mnoge načine. Doživljaji su različiti, ali cilj je jedan. Kako bi se moglo živjeti u ovom pojavnom svijetu, ljubav je poprimila različite oblike. Oblici ljubavi stalno se mijenjaju u skladu s našim vezama i odnosima. No čista ljubav je nepromjenjiva. Takva čista ljubav danas je ograničena zbog osobnih interesa ljudskih bića.

Kako se ljudska ljubav mijenja s vremena na vrijeme

Odmah po rođenju sin će se čvrsto priviti uz majčine grudi i doživjeti ih kao raj. Kako dijete raste, počinje se zanimati za obrazovanje i zaboravlja majku. U dječjaštvu sin doživljava ljubav kroz sport i igre, učenje i rekreaciju. Po završetku obrazovanja on počinje živjeti obiteljskim životom i uranja u osjetilna zadovoljstva. Kasnije se počinje zanimati za stjecanje bogatstva i gubi zanimanje za ženu i djecu. Postupno gubi zanimanje čak i za bogatstvo i okreće se prema Bogu. Na taj način čovjek iskazuje ljubav prema različitim stvarima u raznim razdobljima svoga života. (Svami je otpjevao pjesmu oslikavši kako se ljudska ljubav mijenja s vremena na vrijeme i kako čovjek trati svoj život, a da na kraju ne razvije ljubav prema Bogu). Studenti, ljubav nije nešto što ulazi u vaš život na pola puta. To je načelo istinskog Sebstva – *ātman* koje je u svakom trenutku uvijek s vama. Ne biste smjeli dopustiti da se ta ljubav mijenja od jednog do drugog trenutka. Trebali biste pretvoriti sve svoje misli u izraze ljubavi. Smatrati svako djelovanje koje provodite ponudom Bogu najbolji je oblik duhovne vježbe – *sādhanā*. Neovisno o tome koja dobra djela ili duhovne aktivnosti provodili, ako oni nisu prožeti ljubavlju, bezvrijedni su.

Ljubav je poput mornarskog kompasa

Ljubav je poput mornarskog kompasa koji uvijek pokazuje prema sjeveru. Ljubav bi vas trebala usmjeravati prema Bogu u svakoj aktivnosti koju provodite. Ne postoji veći put ili cilj od toga. Obrazovanje ili obredno štovanje neće doprinijeti preobrazbi vaše duhovnosti. Ispunite svoja srca ljubavlju za Boga, tada će narod uživati u miru. Vaš pogled na svijet ovisi o boji naočala koje nosite. Kada je vaš pogled ispunjen ljubavlju, sve što je stvoreno izgledat

će vam kao da je ispunjeno božanskošću – *brahmamaya*. To je ono što je mladima današnjice najviše potrebno.

Ta ljubav nije povezana s tijelom. Ona se temelji na srcu. Ona je istovjetno prisutna u svima. Postoje razne vrste odnosa vezanih uz tijelo, no srodstvo temeljeno na istinskom Sebstvu – *ātman* jedno te isto. 'Onaj koji boravi u svim bićima – *ekovāsin sarvabhūtāntarātman*.' To je poput električne energije koja je zajednička svim žaruljama različite snage.

U ljubavi ne bi trebalo biti ni najmanjeg traga sebičnosti. Na žalost, danas su srca ljudi postala lišena ljubavi. Zato u njima nema suosjećanja. Ljudi se danas ponašaju na način koji je okrutniji od načina kako se ponašaju divlje zvijeri u džungli. Između ljudi postoji mržnja. Majčinska je ljubav postala rijetkost, a bratski osjećaji među rođacima nestali su. Ljubav koja je vladala između braće Pāndava i između Rāme i njegove braće vrhunski su primjeri bratske ljubavi.

Dharmarajina jednousmjerenja predanost Kršni

Pāndave su prevladali sva svoja iskušenja i patnje zahvaljujući svojoj vjeri u Boga. Najstariji od braće Pāndava, Dharmaraja, uvijek je bio usredotočen na Kršnu. On je bio poznat po svojoj jednousmjerenosti, prostodušnoj predanosti Kršni. On je uvijek mislio na Kršnu, čak i kada je proživljavao razne vrste nevolja u izbjeglištvu. Čak i kada je njegovu djecu, Upapandave, ubio Aśvatthāman, on, zahvaljujući svojoj vjeri u Kršnu, nije dopustio da njime ovlada tuga. Dok je vladao kao moćni vladar, nije se osjećao uzvišenim i nije bio shrvan teškim kušnjama. Kada se radi o Pāndavama, Gospod dolazi na prvo mjesto, svijet na drugo, a njihov vlastiti interes na treće, posljednje. Prvo Bog, zatim svijet i na kraju 'ja'.

Kaurave su imale drugačiji redoslijed prioriteta. Prvo 'ja', zatim svijet i na kraju Bog, a posljedica toga bila je da su izgubili sve. Zahvaljujući tome što su Pāndave stavljale Boga ispred i prije svega, na kraju su postigli uspjeh u svojim nastojanjima. Ako želite uspjeti u životu, trebali biste kao najmoćnije oružje razviti ljubav prema Bogu. Ljubav je bila ta koja je omogućila drevnim mudracima da u šumi žive u miru s divljim životinjama. Takva je snaga Božje ljubavi. No studenti danas ne prepoznaju snagu i moć te čiste ljubavi. Umjesto toga, oni su uronjeni u nečiste želje i obezvređuju svoje dragocjene živote.

Pastirice – *gopikā* bile su primjer najvišeg i najčišćeg oblika ljubavi prema Bogu. (Svami je otpjevao pjesmu u kojoj se pastirice obraćaju Kršni, upućujući Mu molitve da ispuni njihova isušena srca pljuskovima nektara Svoje ljubavi.) Božja je ljubav veća od nektara. Ona se naziva predanost Gospodu – *parabhakti*. Ona nadilazi četiri cilja života – *puruṣārtha*. Čovjek može voljeti tijelo, um, intelekt – *buddhi* ili unutarnje instrumente – *antahkārana*. Ljubav prema tijelu prestaje sa smrću tijela. Ljubav prema umu dovodi do vezanosti zbog zastranjenja uma. Ljubav prema intelektu ima za posljedicu beskrajna nagađanja i ispitivanja. Ljubav prema unutarnjim instrumentima psihe potiče osjećaj za ego. Ona potiče dvojnost (odvajanje čovjeka od Boga). Samo onaj tko spozna svoju jednotu s istinskim Sebstvom – *ātman* može doživjeti beskrajno blaženstvo – blaženstvo koje je vječno.

Istražite prirodu 'ja'

Svatko bi trebao provesti ispitivanje o krajnjem cilju života. Na primjer, možemo utvrditi kako je pročišćeni maslac – *ghi* konačni proizvod koji nastaje od mlijeka koje je prošlo kroz postupak pretvaranja u skutu i maslac. Ovaj postupak ispitivanja poznat je kao promišljanje – *mimāmsā*. Trebali biste istražiti prirodu 'ja' koji prisvaja vlasništvo nad tijelom,

umom, osjetilima i drugim stvarima ('moje tijelo', 'moj um' i tome slično). Ako vi niste tijelo ni um, tko ste vi? Provodi li netko od vas ovu vrstu ispitivanja?

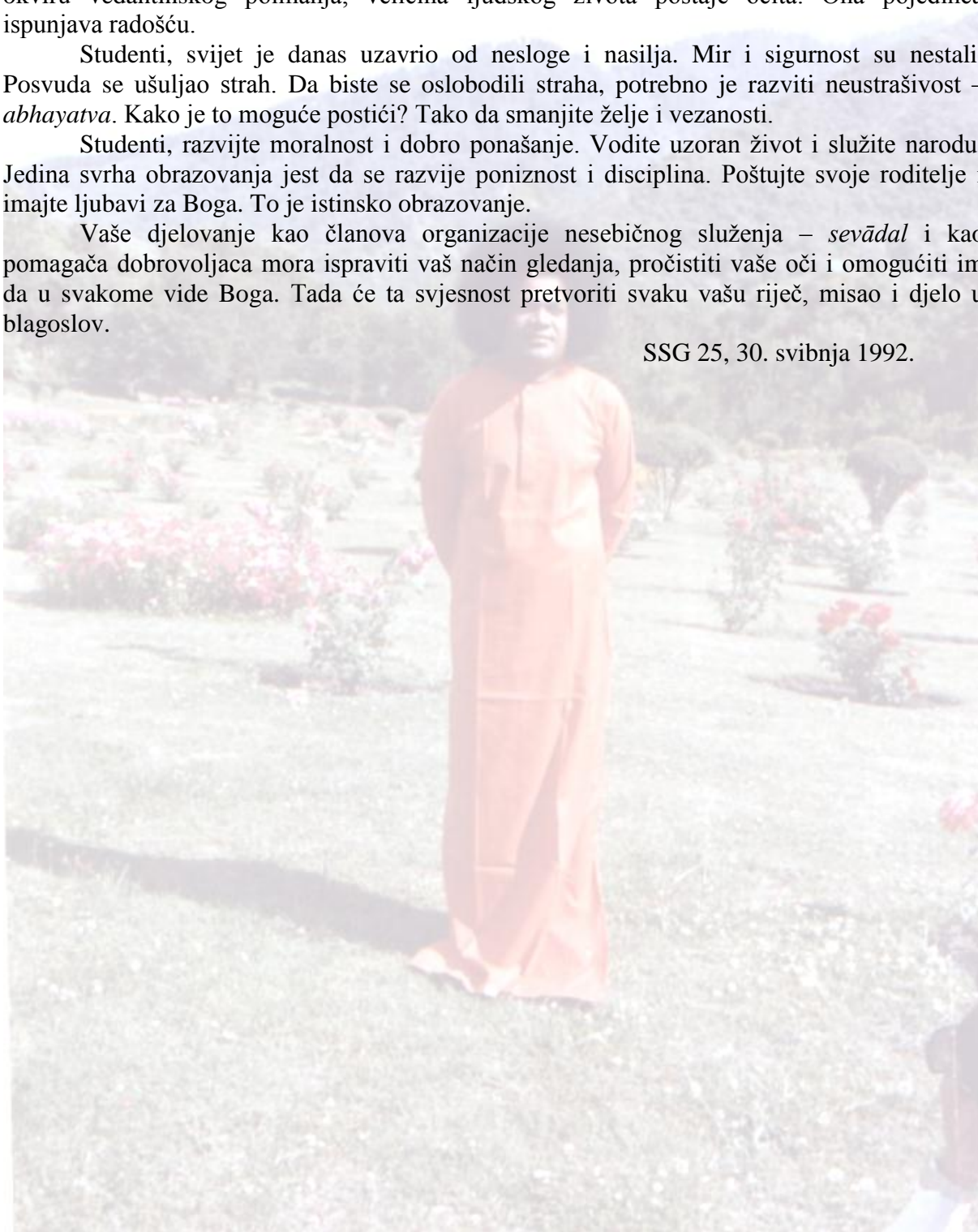
Čovjeka se naziva *mānava*. Taj sanskrtski izraz ima dva značenja. Jedno je ljudsko biće koje živi oslobođeno od neznanja. Drugo je značenje kako čovjek nije novo biće, već da ima dugu povijest tijekom mnogih prethodnih života. Kada se takva značenja prepoznaju u okviru vedantinskog poimanja, veličina ljudskog života postaje očita. Ona pojedinca ispunjava radošću.

Studenti, svijet je danas uzavrio od nesloge i nasilja. Mir i sigurnost su nestali. Posvuda se ušuljao strah. Da biste se oslobodili straha, potrebno je razviti neustrašivost – *abhaya*. Kako je to moguće postići? Tako da smanjite želje i vezanosti.

Studenti, razvijte moralnost i dobro ponašanje. Vodite uzoran život i služite narodu. Jedina svrha obrazovanja jest da se razvije poniznost i disciplina. Poštujte svoje roditelje i imajte ljubavi za Boga. To je istinsko obrazovanje.

Vaše djelovanje kao članova organizacije nesebičnog služenja – *sevādal* i kao pomagača dobrovoljaca mora ispraviti vaš način gledanja, pročistiti vaše oči i omogućiti im da u svakome vide Boga. Tada će ta svjesnost pretvoriti svaku vašu riječ, misao i djelo u blagoslov.

SSG 25, 30. svibnja 1992.

TREĆI GOVOR

Pravo ime Boga je Ljubav

*Snaga ljubavi omogućuje da se zemlja okreće bez uporišta,
da zvijezde rasute po nebu ne padnu na zemlju.
Snaga ljubavi je ta koja drži ocean u okviru njegovih granica
i omogućuje da vjetar neprestano puše u svim svjetovima.
Ta snaga ljubavi je tajnovita, beskrajna, najljepša i jedna jedina.
Ona prožima cijeli svemir. Sve što je stvoreno prožeto je ljubavlju.*

(teluški stihovi)

Utjelovljenja ljubavi, Bog je ljubav. Ljubav je oblik Boga. *Bhagavadgītā* objavljuje: 'Vječno istinsko Sebstvo – *ātman* u svim bićima dio je Boga. Svako biće je dio mogega vječnoga Sebstva – *mamaivamšo jīvaloke jīva bhūtah*.' Isto kao što Bog, utjelovljenje ljubavi, prosipa svoju milost po cijelom svijetu, ljudi bi isto tako trebali dijeliti svoju ljubav sa svima. Načelo ljubavi nije moguće definirati ili opisati. Zato što ljudska bića nisu u stanju prepoznati svetost ljubavi oni ju usmjeravaju prema svjetovnim objektima prolazne prirode. Bog nadilazi sva obilježja. Isto to moguće je kazati i za ljubav. No ljudsko biće uvjetuje i ograničava ljubav povezujući je sa svjetovnim odnosima, i tako trati život. Čovjek koristi svetu riječ ljubav da opiše odnos između majke i djeteta, žene i muža, braće, prijatelja i rođaka. Prije rođenja, tko je majka, a tko dijete? Isto tako, prije vjenčanja, tko je muž, a tko je žena? Odnos koji postoji između majke i djeteta, žene i muža, braće, sestara, prijatelja i rođaka u svojem temelju ima fizičko tijelo. Taj fizički odnos ne može se nazvati ljubav u pravom smislu riječi. U pravoj ljubavi nema davanja i primanja. Mnogi današnji poklonici upućuju molitve: 'O, Bože, ako ispuniš moje želje, ja ću ti ponuditi deset kokosovih oraha.' Oni nude svoju prljavu malenkost i mole za silne pogodnosti. Može li se to nazvati predanošću? Ne. Ni u kom slučaju. Istinski poklonik je onaj koji samo daje i zauzvrat ne očekuje ništa. Odanost je istinski znak predanosti.

Svijet predstavlja kombinaciju ispravnosti – *dharma* i neispravnosti – *ādharma*. Ljudski je život kombinacija fizičke i duhovne dimenzije koji su povezani svaki sa svojim dijelom, odnosno s glavom i srcem. No čovjek slijedi glavu i misli samo na fizički svijet te na taj način zaboravlja duhovnu dimenziju. Tako dugo dok čovjek slijedi samo glavu, ni on, ni društvo, ni zemlja u širem smislu ne mogu ostvariti mir i sigurnost. Mir i sigurnost će moćno vladati u ovom svijetu samo kada čovjek odbaci vezanost za tijelo i počne slijediti načelo ljubavi koje izvire iz srca. Dvojnost između ispravnosti i neispravnosti, istine i neistine, zasluge i grijeha, topline i hladnoće postoji između onoga što je Bog stvorio. Ljudi žele da neispravnost – *ādharma* bude u potpunosti iskorijenjena iz ovog svijeta. Oni žele da postoji samo ispravnost – *dharma*, ali to nije moguće. U ovom svijetu ispravnost ne može postojati bez neispravnosti i suprotno. Sam svijet predstavlja kombinaciju ispravnosti i neispravnosti. On ne može postojati ako jedna od njih nedostaje. Ljudi bi trebali koristiti svoju sposobnost razlučivanja i voditi život koji je posvećen ispravnosti. U tome leži tajna sreće.

Slijedite svoju ispravnost – *dharma*

Ispravnost – *dharma* ljudskih bića razlikuje se od ispravnosti životinja. No ljudska

bića nisu u stanju praviti razliku između to dvoje. Ispravnost čovjeka sastoji se u tome da prijanja uz istinu, nenasilnost i suosjećanje. Ljudi neće moći ostvariti mir i sigurnost tako dugo dok ne odbace životinjska obilježja. Hrana, spavanje, strah i rađanje zajednički su ljudima i životinjama. Što je onda *dharma* ljudi? Misliti da ste vi ljudsko biće samo je pola istine. Drugi dio istine leži u razumijevanju da vi niste životinja. Trebali biste se stalno podsjećati: 'Ja sam ljudsko biće, nisam životinja.' Nemojte stati na toj razini. Preispitajte dalje kojem spolu pripadate i u kojoj životnoj dobi se nalazite, jeste li u razdoblju učeničkog života – *brahmacarya*, obiteljskog čovjeka – *grhastha*, života u osami – *vānaprastha* ili onaj koji se odrekao svega – *samnyāsin*. Slijedite odgovarajuću ispravnost primjerenu vašoj životnoj dobi. Ako ste u razdoblju učeničkog života, ne biste trebali slijediti ispravnost obiteljskog čovjeka. Ako se dopusti da nevolje i poteškoće porastu kada čovjek propusti prijanjati uz ispravnost koja je primjerena njegovoj životnoj dobi, doći će do opadanja moralnosti. Čovjek danas nije u stanju razumjeti načelo ispravnosti koje odgovara svakom od četiri razdoblja života. Način ponašanja je različit u različitim životnim razdobljima. Pogrešno je misliti da je ispravnost – *dharma* ista za sve ljude neovisno o njihovoj životnoj dobi. Uzrok današnje neispravnosti – *ādharma* je u tome što čovjek pokušava slijediti ispravnost koja nije primjerena njegovim godinama ili životnom razdoblju. Svatko bi trebao strogo slijediti ispravnost koja odgovara njegovoj životnoj dobi ili stanju života.

Svi pripadaju rasi čovječanstva

Ljudi danas ne razumiju značenje različitih vjera i različitih oblika štovanja koji prevladavaju u Bhārati. Oni smatraju da je postojanje različitih kasta, zajednica i religija odgovorno za sve nasilje, nemir i sukob. Postojanje različitih religija nema ništa zajedničko s nasiljem i sukobima u ovoj zemlji. Za sve to odgovorno je pomanjkanje unutarnje čistoće. Um čovjeka je odgovoran za sukob i nemire, a ne razlike u religijama i zajednicama. Velika je pogreška pripisati nemir i izgrede u zemlji postojanju različitih religija. Usprkos postojanju različitih religija i zajednica, ljudi u Indiji živjeli su tisućama godina u jedinstvu i bratstvu.

*Religije su mnoge, ali cilj je jedan.
Nakita je mnogo, ali zlato je jedno.
Zvijezda je mnogo, ali nebo je jedno.
Krava je mnogo, ali mlijeko je jedno.
Bića je mnogo, ali dah je jedan.
Naroda je mnogo, ali zemlja je jedna.
Cvijeća je mnogo, ali štovanje je jedno.*

Različite religije su nastale da povedu čovjeka prema božanskosti, a ne da stvore sukobe i nemire. Ne postoji ništa loše vezano uz bilo koju religiju. Pogreška leži u umu – *mati*, a ne u religiji – *mata*. Ako je um dobar, kako onda može pronaći krivnju u religiji? Svi ljudi pripadaju jednoj rasi – *jāti*, rasi čovječanstva – *mānava jāti*. Trebali biste razumjeti značenje rase. Ona se temelji na obliku.

Ljudska rasa je jedna, ali ljudi su različiti

Na primjer, sve cvijeće pripada istom rodu – *jāti*, ali ne možete uzgojiti mango ako ste posijali sjemenku nima. Nema sumnje da sve drveće pripada istom rodu – *jāti*, ali njihovi

plodovi i okus voća koje na njima rodi različit je. Postoji sveukupno 450 vrsta okusa koji odgovaraju voćnim plodovima što rastu na različitim stablima. Trebali biste pokušati razumjeti načelo koje leži u pozadini jedinstva svakog roda – *jāti*. Ljudska je rasa jedna, ali ljudi su različiti. Uzorci njihovih osjećaja, misli i ponašanja su različiti.

Krajnja je besmislica razmišljanje o ukidanju rasa – *jāti* u cijelosti. Moguće je ubiti nekoliko pojedinaca, ali nemoguće je istrijebiti cijelu ljudsku rasu. Ljudska je rasa prava i vječna. Ona je sveta. Znak je neznanja stvoriti prostor za razlike i sukobe bez razumijevanja ljudske rase. Trebate prepoznati Boga u ljudskim bićima kao temelj jedinstva čovječanstva. Drevna kultura Bhārata daje veliki naglasak na razumijevanje ovog jedinstva u različitosti. To je moguće samo putem ljubavi.

Ljubav je Bog. Bog je ljubav.

Njegovanje ljubavi predstavlja pravu duhovnu vježbu.

Ako se čvrsto prijanja uz načelo ljubavi, pojedinac postaje spreman za ostvarenje stanja nedvojnosti.

(teluški stihovi)

Ljubav je vaš pravi oblik

Stanje nedvojnosti sadržano je samo u načelu ljubavi. No ljudska bića, zanesena vezanošću za tijelo i fizičke odnose, cjepkaju svoju ljubav na različite načine. To se ne može nazvati ljubavlju u pravom smislu riječi. Kako Svami uvijek iznova naglašava potrebu za njegovanjem ljubavi, neki se ljudi mogu pitati koji je oblik ljubavi. Odgovor glasi: Ljubav je Bog, Bog je ljubav – *prema īśvara hai īśvara prema hai*. Ljubav predstavlja temeljnu osnovu svega. Istinsko Sebstvo – *ātman*, *Brahmā*, srce – *hrdaya* i postojanje – *uniki* sinonimi su za ljubav. Ljubav je istinsko Sebstvo – *ātman*. Ljubav je stvoritelj – *Brahmā*. Sve je prožeto ljubavlju. Kako onda možemo opisati oblik ljubavi? Isto načelo ljubavi postoji u svima i svakome. Jednom kada ste razumjeli to načelo jedinstva, više neće biti mjesta za mržnju.

Danas se javlja sve veći broj sukoba zato što je zaboravljeno jedinstvo. Bića su različita, ali isto istinsko Sebstvo – *ātman* boravi u svima – *ekātma saravbhūtāntarātman*. *Brahmā* je jedan jedini, bez drugoga – *advitīya brahmā*. Brahma znači prostranstvo. To ukazuje na jedinstvo, a ne na mnogostrukost. Zato odbacite vezanost za tijelo i osnažite vjeru u duh jednote. Jedino je vezanost za tijelo odgovorna za loše osobine, primjerice ljutnju, zavist i pohlepu. Neki ljudi odlaze u hram Venkateśvare i mole: 'Svami, ako ispuniš moje želje, ja ću za tebe izvesti obred *Brahmotsavam*.' Neki drugi mole: 'Svami, ako se moje kćeri udaju, ja ću obaviti obred tvojeg vjenčanja – *kalyāna*.' Može li se obaviti obred vjenčanja za Boga? Ispunjava li Bog vaše želje kako biste vi mogli obaviti obred Njegova vjenčanja? Takvim molitvama ljudi pokušavaju prevariti čak i Boga. Bogu bi trebalo upućivati molitve iz srca ispunjenog ljubavlju, a ne s očekivanjima za bilo kakve protuusluge od Njega. Molitva rođena iz sebičnosti nije nikakva molitva. Trebali biste vidjeti istinsko Sebstvo – *ātman* posvuda i misliti kako se uvijek nalazite u društvu Boga.

Povjerenje je temelj ljubavi

Utjelovljenja ljubavi, često vam se obraćam ovako zato što je ljubav vaš istinski oblik, koji je čist, neokaljan, vječan, drevan, bezobličan i nedvojan. Vi volite vašu majku zato što imate povjerenja u to da je ona vaša majka. Zato povjerenje predstavlja temelj ljubavi.

Tamo gdje postoji povjerenje, tamo je i ljubav.

Tamo gdje je ljubav, tamo je i mir.

Tamo gdje je mir, tamo je i istina.

Tamo gdje je istina, tamo je i blaženstvo.

Tamo gdje je blaženstvo, tamo je Bog.

Mir, istina i blaženstvo ne nalaze se negdje drugdje. Oni su u vama. Vi ste utjelovljenje mira, istine i blaženstva. Besmisleno je tražiti mir i blaženstvo u vanjskom svijetu. Ništa ne postoji odvojeno od vas. Sve je odraz vašeg unutarnjeg bića. Pokušajte vizualizirati svoj odraz u svakome isto kao što vidite svoj odraz u zrcalu. Kako bi ukazao na tu istinu, Gospod Kṛṣṇa objavio je u *Bhagavadgīti*: 'Svi su dio mojega bića.' Ja i vi nismo odvojeni. Načelo ljubavi je jedno te isto u nas oboje. Sve vaše duhovne vježbe pokazat će se neplođnima ako ne prionete uz načelo ljubavi.

Svijet je poput zrcala. Sve što nalazite u tom zrcalu vaš je odraz, a ne stvarnost. Vaše će desno oko u zrcalu izgledati kao da je vaše lijevo oko. Kako onda možete smatrati da je to stvarnost? Kada se zrcalo ukloni, isto tako nestaje odraz i ostaje stvarnost. Smatrajte sebe utjelovljenjem božanskosti. Doživite svoju pravu prirodu ljubavi. To je viđenje vlastitim očima, ostvarenje samoga sebe – *sākṣātkāra*. Neki ljudi tvrde da imaju viziju sebe u meditaciji, ali vizija vaše realnosti istinsko je viđenje vlastitim očima – *sākṣātkāra*.

Svi svjetovni odnosi su privremeni i kratkotrajni, poput oblaka koji plove nebom. Oni su podložni promjeni s prolaskom vremena, ali stvarnost je apsolutno nepromjenjiva. To je načelo ljubavi. Vremenom, svjetovna ljubav može prerasti u mržnju. Ono što se voli danas, neće se možda voljeti sutra. Ali ljubav nema nikakvih sklonosti ili nesklonosti. Bog nije različit od ljubavi. Vi ga možete štovati kao Isusa, Zaratustru, Alaha, Rāmu, Kṛṣṇu, Buddhu ili Guru Nanaka. Možete Ga zvati bilo kojim imenom. Sve su to imena koja je dodijelio netko drugi – *pettina perulu*. Samo je ljubav prirodno ime – *puttina peru*. Imena su podložna promjeni, ali ljubav je nepromjenjiva. Trebali biste težiti toj ljubavi. To je istinska predanost – *bhakti*. Predanost vam daje sposobnost razlučivanja – *yukti*, nevezanosti – *virakti* i oslobođenja – *mukti*.

Smatrajte cijeli univerzum jednom obitelji

Gospod Kṛṣṇa bio je utjelovljenje ljubavi. Njegovo je ime sastavljeno od pet slova – K, R, Š, N, A – što predstavlja pet elemenata – *pañcabhūta*, pet životnih dahova – *pañcaprāṇa*, pet životnih ovojnica – *pañcakośa*. Kṛṣṇa se tumači kao 'zato što On privlači On je Kṛṣṇa – *karṣati iti Kṛṣṇa*. Kṛṣṇa je orač – *kṛṣīti iti Kṛṣṇa*. To znači, Kṛṣṇa je onaj koji ore polje vašeg srca i sije u njemu sjemenke ljubavi. Zato što daruje blaženstvo, On se naziva Kṛṣṇa – *kṛṣyati iti Kṛṣṇa*. Na taj način božanskost Kṛṣṇe moguće je uočiti na svakom mjestu i u svakoj aktivnosti.

U ovom svijetu sve je prožeto božanskošću. Ne postoji ništa drugo osim božanskosti. Čak i ova tkanina (rupčić) je božanska. Ovaj cvijet je božanski. Sve je božansko. Kada u ovoj tkanini ne bi bilo božanskosti, tada ne bismo osjećali potrebu za njom. Ljubav prožima sve. Trebali biste učiniti svaki napor kako biste to razumjeli. Ljudsko je srce ispunjeno ljubavlju. Mnogi Mi studenti pišu: 'Svami, ja te volim.' Koriste i znak srca – *hrdaya* kako bi to oslikali. To znači da je srce ono koje je ispunjeno ljubavlju i suosjećanjem. Srce – *hrdaya* je sam oblik Boga. Bog boravi u svim bićima – *īśvara sarva bhūtana*. Bog prožima cijeli univerzum – *īśvasyam idam jagat*. Zaista, sve je to Brahman – *sarvam khalvidam Brahmā*. Podijelite svoju ljubav ne samo s vašim bližnjima, već isto tako i s pticama i zvijerima. Ostanite ujedinjeni. Smatrajte cijeli univerzum jednom obitelji.

Utjelovljenja ljubavi, danas nailazite na metež i nemir širom svijeta. Razlog je što ljudi nisu širokogrudni. Nema širenja ljubavi u ljudima. Postoji samo stiskanje ljubavi. Uskogrudnost je ono što su stvorila ljudska bića. Vi pokušavate ograničiti beskrajno načelo istinskog Sebstva – *ātman*.

Duhovni učitelj – *guru* raspršuje tamu neznanja

Utjelovljenja ljubavi, danas proslavljamo blagdan Guru Pūrnimā. Tko je duhovni učitelj – *guru*? *Gu* određuje onoga koji je bez obilježja – *gunātīta*. *Ru* predstavlja bezobličnost – *rūpavarjita*. Postoji još jedno tumačenje riječi *guru*.

Gu označava tamu – *andhakārasyaāt*, a *ru* označava onoga koji raspršuje tamu – *rukārasthannirodhaka*. Tako da je Bog koji je bez obilježja i bez oblika duhovni učitelj – *guru*. U riječi *bhagavān* – Bog, slog *bha* predstavlja sjaj. Svaka obična električna žarulja osvjetljava samo ograničeno područje, ali Bog koji sve prožima osvjetljava sve što je stvoreno. Božanskost sjaji u svakome. Zato nemojte nikoga mrziti. U ovom svijetu ljude potiče mržnja i uskogrudni osjećaji. Oni se šire do takvih razmjera da jedni ubijaju druge. Kakav je to gnusan zločin! Nanošenje povrede drugima dovodi do toga da nanosite povredu i samome Bogu. Naša mržnja će se, sasvim sigurno, odraziti na nama. Ljudi danas razvijaju demonski užitak u nanošenju povrede drugima, ne razumijevajući istinu da će jednoga dana, prije ili kasnije, morati snositi posljedice svojih djelovanja. Učinite druge sretnima i sasvim sigurno i vi ćete biti sretni. Danas su nasilje i ubojstva svakodnevnih događaja. Veličina ne leži u ubijanju drugih. Čak je i kukac u stanju učiniti nešto takvo. Veličina leži u tome da spašavamo živote.

Utjelovljenja ljubavi, vi ste osuđeni na to da se suočite s posljedicama vašeg djelovanja. Zato činite dobro i sasvim sigurno ćete požeći dobre rezultate. Nemojte postati malodušni ako ne dođe do trenutne nagrade. Pričekajte neko vrijeme. Sasvim sigurno ćete biti nagrađeni. Vaša patnja nije ništa drugo već posljedica loših djela u prošlosti. Samo molitva može do određene mjere ublažiti vašu patnju. Molitva je način da se izrazi vaša zahvalnost Bogu.

Vrlina snošljivosti – *kṣamā*

Kao što je Vemkataraman ukazao (u svojem govoru koji je ranije održao), vrlina snošljivosti – *kṣamā* je najpotrebnija za sve i svakoga.

Snošljivost je istina.

Snošljivost je ispravnost.

Snošljivost je nenasilnost.

Snošljivost je učenje Veda.

Snošljivost daruje sreću i rajsko blaženstvo.

(teluški stihovi)

Oprostite onima koji su vas povrijedili i koji su vas kritizirali. Vjerujte u to da je sve što se dogodi za vaše osobno dobro. Ako vam netko počne upućivati uvrede, nemojte se osvrutati. Preispitajte u sebi jesu li kritike koje su upućene namijenjene tijelu ili istinskom Sebstvu – *ātman*. Ako je osoba uputila kritike tijelu, neizravno vam je učinila uslugu jer tijelo nije ništa drugo već gomila mesa, krvi, kostiju i izlučevina. S druge strane, ako su kritike bile

upućene istinskom Sebstvu, to dovodi do toga da ta osoba kritizira samu sebe zato što isto istinsko Sebstvo boravi i u njoj. Trebali biste njegovati tu vrstu oprosta i širokogrudnosti.

Utjelovljenja ljubavi, duhovi učitelj – *guru* je onaj koji raspršuje tamu neznanja koja izvire iz vezanosti za tijelo. Tijelo nije ništa drugo već instrument. Bog vam je dao tijelo da biste mogli djelovati. To je Božji dar. Tijelo je hram, a onaj tko u njemu boravi je Bog – *deha devālayam prokto jīvo deva sanātana*. Smatrajte sva tijela hramovima Boga i iskazujte im svoje poštovanje. Iskazujte poštovanje čak i vašim neprijateljima. Iskazivanje poštovanja svakoj osobi stiže do Boga – *sarva jīva namaskāram keśavam prati gachhati*, a isto tako kritiziranje bilo koga stiže do Boga – *sarva jīva tiraskāram keśavam prati gachhati*.

Shvatite načelo jedinstva

Ja vas često nazivam zlatom – *bangaru* zato jer ste vi utjelovljenja *hiranyagarbhe*. Načelo *hiranyagarbhe* prisutno je u vašem srcu. Vi možete promijeniti oblik nakita, ali zlato ostaje nepromijenjeno. Vrijednost zlata se smanjuje kada se pomiješa s različitim metalima kao što su bakar ili mjed. Isto tako, ljudsko je biće po rođenju jako čisto i vrlo dragocjeno. No zbog njegove povezanosti s lošim željama i lošim društvom, ljudsko biće gubi svoju vrijednost.

*Odbacite loše društvo, pridružite se društvu dobrih.
Provodite zaslužna djela dan i noć i
preispitajte što je trajno, a što prolazno.
To je ispravno postupanje – dharma.*

Sve što vidite smatrajte oblikom Boga

Utjelovljenja ljubavi, kaže se: 'Rođenje u ljudskom liku smatra se jednim od najrjeđih od svih rođenja – *jantunām narajanma durlabham*'. Zato posvetite svoj život tako da ispravno koristite svoja osjetila. Nemojte govoriti onako kako vam se sviđa. Govorite tiho i uljudno. Imajte dobar nadzor nad svojim pogledom. Svi vi dobro znate što se dogodilo Kichaki kada je sa zlim namjerama pogledao u Draupadi. Bhima mu je smrskao glavu u komadiće. To je razlog zašto je Buddha poticao čovječanstvo da njeguje čistu viziju – *samyagrṣṭi*. Buddha je ostvario prosvjetljenje tek nakon što je razvio svetu i čistu viziju. Sve što vidite smatrajte oblikom Boga.

Mislite ono što je dobro. Promatrajte samo ono što je dobro. Slušajte samo ono što je dobro. Govorite ono što je dobro i činite ono što je dobro. Tek tada možete steći božanskost.

Utjelovljenja ljubavi, ovo tijelo se bliži sedamdeset i petom rođendanu. Sve ove godine bio sam u stanju blaženstva zato što sam svjestan načela jedinstva. I vi isto tako možete doživjeti blaženstvo ako razumijete tu istinu. Ja ne mrzim nikoga niti imam neprijatelja. Ja nemam nikakvog straha zato jer je sve Moj vlastiti oblik. Isto istinsko Sebstvo – *ātman* postoji u svemu. Kada vam se nevino dijete nasmiješi, i vi ćete se nasmiješiti njemu. Isto tako, kada se Ja nasmiješim s osjećajem blaženstva, i vi svi činite to isto. Imajte sveto srce. Njegujte svete osjećaje. Tada će i ishodi isto tako biti sveti. Imajte vjeru da je Bog posvuda. Možda ćete morati proći kroz iskušenja i nevolje, ali nikada nemojte gubiti vjeru u Boga. Smatrajte vjeru svojim životnim dahom. Svatko od vas je utjelovljenje ljubavi, ali zbog neprimjerene hrane i navika u vama se javljaju loša obilježja kao što su zavist i ljutnja Kakva

je hrana, takva je glava. Kakva je glava, takav je Bog. Zato uzimajte samo čistu – *sattva* hranu. Tada ćete imati samo svete osjećaje i vaš će govor isto tako postati svetim.

Nemojte se pretvoriti u bivola

Kako bih vas vratio na pravi put, ponekad se pravim da se ljutim, ali u stvarnosti Ja se nikada ne ljutim. Jedina riječ prijekora koju Ja koristim je *dunnapota* - ti bivole jedan. Ako ne provodite dobra djela, vi ste stvarno bivol. Možete postati dobri samo kada činite dobro. Kada se spusti jaka kiša, tada krava i tele mogu pobjeći na sigurno mjesto, ali bivol će zbog svoje lijenosti i tromosti ostati na mjestu na kojem se zatekao. Ne biste trebali postati neaktivni poput bivola. Pokušajte se promijeniti. Ljudski je život izuzetno svet. Nemojte ga koristiti na pogrešan način. Ja volim svakoga. Ljubav je Moj istinski oblik. Svi ste vi iskre Moje božanskosti. Zato podijelite svoju ljubav s vašim bližnjima isto kao što Ja dijelim Moju ljubav sa svima vama. Tada ćete i vi isto tako postati božanski. Ako svi slijede sveti put, svijet će, bez sumnje, ostvariti mir i napredak.

Utjelovljenja ljubavi, odbacite neznanje. Upalite svjetiljku mudrosti u sebi i na kraju se sjedinite s Bogom. To je Svamijeve poruka vama za danas. Razvijte ljubav. Samo uz pomoć ljubavi možete uništiti um i samo putem ljubavi možete se izliječiti od bilo kakve bolesti. Samo ljubav može ukloniti loša obilježja u vama. Zato volite sve. Volite srce – *hrdaya*, ne fizičko tijelo. Volite božanskost koja je smještena u vašem srcu. Tijelo, um, intelekt i osjetila samo su instrumenti. Vi ste gospodar. Zato ovladajte umom i postanite njegov gospodar. Nikada nemojte postati robom svog uma. Promišljajte o Bogu iz dana u dan. Možete izgovarati bilo koje ime, promišljati o bilo kojem obliku, ali znajte da je Bog jedan i samo jedan.

SSG 33, 16. srpnja 2000.

ČETVRTI GOVOR

Ljubav je Bog, živite u ljubavi

Utjelovljenja ljubavi, ljudi misle da je na ovom svijetu mnogo nevolja, teškoća i tuge, zbog čega su ispunjeni tjeskobom i brigama. Ali nije tako. Blaženstvo je posvuda.

brahmānandam, parama sukhadam, kevalam jñānamūrtim, dvandvātītam, gagana sadṛśam, tattvamasyādhi lakṣyam, ekaṃ, nityaṃ, vimalaṃ, acalaṃ, sarvādhī sākṣibhūtaṃ, bhāvātītaṃ, triḡuṇarahitaṃ

(Istinsko Sebstvo – ātman utjelovljenje je božanskog blaženstva, apsolutne mudrosti, ono je iznad para suprotnosti i poput neba prostrano i sveprožimajuće, ono je cilj koji je naviješten izrekom „To si ti – “Tat tvam asi”, ono je jedno jedino, vječno, čisto, nepromjenjivo, ono je svjedok svih funkcija intelekta. Sebstvo je iznad svih mentalnih stanja i triju svojstva prirode: uravnoteženosti – sattva, aktivnosti – rajas i tromosti – tamas.)

Bog i vi ste jedno

Svijet je Božja kreacija. Počevši od ljudskih bića, sva živa bića, uključujući životinje, ptice i insekte, Božja su kreacija. Budući da su svi oni Božja kreacija, njihovo je izvoriste u blaženstvu. Sve ove teškoće i problemi samo su u čovjekovoj mašti. Zadovoljstvo je predah između dvije boli. Bez problema ne može biti sreće. Problemi su tu kako bi vam pružili sreću, a ne kako bi vas učinili nesretnima i tužnima. Zato sve što nam se događa trebamo prihvatiti kao dar od Boga i trebamo biti sretni. Ne smijemo smatrati da se to dogodilo zato da bismo patili. Recimo da vas zaboli trbuh. Što bi liječnik učinio? Ako vas operira, ne čini to zato da bi vam uzrokovao bol. On to čini zato da bi uklonio vašu patnju. Dakle, čovjek treba prihvatiti poteškoće i nadvladati bol.

Na ovom svijetu živi milijun živih bića. Svima njima je ishodište Bog. Stoga je isti Bog prisutan u svima njima. Ljudi daju razna imena Bogu, kao što su Rāma, Alah i Isus, ali Bog je samo jedan. *Ātman* je drugo ime za Boga. To božansko načelo isto je u svima. Pravo ime *ātmana* je ljubav. Ljubav je samo jedna, ali je prisutna svugdje i ona može ublažiti sve patnje. Onaj koji je obdaren ljubavlju slobodan je od svih patnji.

Svi ste vi došli iz dalekih mjesta, čak iz Amerike. Zbog čega? Došli ste jer Me volite. Ako imate ljubav, možete postići sve. Bog nema određeno ime. On je prisutan u ljudskim bićima u obliku *ātmana*. Što znači *ātman*? To božansko načelo označava jedino ljubav. Ljubav je ta koja ujedinjuje sve. Ako usvojite ovaj princip jedinstva, tada će svi postati Jedno. Kada postignete ovo jedinstvo, imat ćete čistoću. Kada imate čistoću, tada će se u vama očitovati načelo *ātmana* – *ātmatattva*. Stoga morate biti u jedinstvu da biste dosegнули Boga. Ja i vi smo jedno. Bog i vi ste jedno. Bog nigdje nije odvojen od vas. Trebate razviti osjećaj da ste vi sami Bog. Kada kažete “Ja”, to predstavlja jedinstvo. Vi ne možete procijeniti blaženstvo koje proizlazi iz jedinstva. Svi su jedno. Um je hirovit, nestabilan i samovoljno luta.

Samo je jedno stalno, nepromjenjivo, a to je ljubav, ljubav, ljubav. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. To je ono što danas moramo naučiti. Ista ljubav je prisutna u svima. Zbog tog osjećaja ljubavi majka voli svoju djecu. Svi su Božja djeca. Dakle, Bog voli sve. On nema mržnje. On nije uzrok vaše boli i patnje. Bog nije odvojen od vas. Ma gdje bili, Bog je ondje prisutan. Bog vas nije napustio. Ne postoji mjesto gdje nema Boga. Što god da gledate, Bog je tu prisutan. (Svami je pokazao na različite stvari.) To je Bog. To je Bog. Svi ste vi utjelovljenja Boga. Vi imate dva oka, ali s njima možete vidjeti veliki broj ljudi. Slično tomu, Bog je jedan, ali On može vidjeti sve. Gdje je Bog? U vama je, s vama, iznad vas i ispod vas. Nema potrebe tragati za Njim. Zbog naše vizije ograničene na fizičku razinu, mi vidimo razlike. Ne smijemo se oslanjati na fizičko tijelo. Ono je kao vodeni mjehurić. Um je kao ludi majmun. U jednom trenutku je tu, a već u sljedećem odleti na drugo mjesto. Um – *manas*, intelekt – *buddhi*, intuitivni um – *citta*, ego – *ahaṅkāra* – sve je to privremeno, baš kao što su oblaci prolazni. Samo je jedno vječno, a to ste vi. Gdje je Bog? Trebali biste razviti osjećaj da ste vi Bog. To je ispravan odgovor na postavljeno pitanje. Možete provoditi bilo koju duhovnu vježbu, kao što je pjevanje bogoštovnih pjesama, ponavljanje Božjeg imena – *japa* i pokora – *tapas*, ali tim disciplinama osnovna nit mora biti ljubav. Zapravo, ako imate ljubavi, nema potrebe raditi bilo koju duhovnu vježbu. Nema smisla to raditi ako nemate ljubavi. Ispunite svoj um ljubavlju. Recitirajte Rāmino ime srcem punim ljubavi – *Prema mudita manase kaho Rāma Rāma Rām*. Zato dajte najveću važnost ljubavi. Ljubav je važna. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. To je duhovna disciplina koju morate poduzeti. Svjetovni odnosi su privremeni. Oni su prolazni kao prolazni oblaci koji dođu i odu. Oni su mentalna reakcija, odraz i odjek.

(Svami pokazuje rupčić.) Što je to? To je platno. To nije samo platno. Ono je kombinacija niti. To nisu čak ni niti. To je platno koje je stvorio Bog. Sve je nastalo od Boga kao niti. Vi tkate niti kako vam se sviđa. Ali nije bitno ono što se vama sviđa. Bitno je ono što Bog voli. Mogu se dogoditi promjene u tijelu i umu, ali ljubav, ona je nepromjenjiva. Ona je vječna. Sve se rađa i umire, ali za ljubav nema ni rođenja ni smrti. Nikad rođena, ta besmrtna ljubav je jedna jedina. Ona nastaje iz *istine*. Istina je jedna. Istina je Bog. Ovaj Bog, u obliku ljubavi prisutan je svugdje, gdje god pogledali.

Čuvajte ljubav u svojim srcima

Bog je u obliku daha prisutan u ljudskom biću. Otkuda dolazi dah kada dišete? On dolazi iznutra. Sam vaš dah je Bog. Što je oblik tog daha? Prisutan je u ljudskim bićima u obliku *so'ham*, što otkriva vaš božanski identitet. *So* znači *to*, *ham* znači *ja*. Stoga *so'ham*, znači *To sam ja*. *To* se odnosi na Boga koji je prisutan u ljudskim bićima u obliku ljubavi. Stoga, ljudska bića trebaju čuvati ljubav u svom srcu. Druge misli dolaze i odlaze kao prolazni oblaci. Jedino je ljubav trajna i vječna. Svaki zadatak trebate raditi s ljubavlju. Pa i ako naiđete na svog neprijatelja, trebate ga voljeti i pozdraviti govoreći: 'Dobar dan, dobar dan'. Tada će i on vama odgovoriti: 'Dobar dan, dobar dan'. To je reakcija, odraz i odjek na vaše osjećaje. Što god dobro ili loše doživite, to je rezultat vaših vlastitih djela. Sve dolazi iz vas. Zato budite uvijek uronjeni u ljubav. Ako imate ljubavi, možete postići sve i obaviti svaki zadatak. Ljubav je ta koja je odgovorna za cijelu kreaciju i njeno funkcioniranje. Ne postoji

veći Bog od ljubavi. Ljubav jest Bog. Što god činite bez ljubavi, uzaludan je poduhvat. Zato njeđujte ljubav u svom srcu. Ta ljubav će sve privući. Ona vam daruje sve. Ljubav je ta koja stvara, održava i uništava. Kada gledate svijet fizičkim očima, vi u stvorenome vidite razlike. No, zapravo, sve je ljubav. Ona se ne mijenja. Vi trebate biti ispunjeni takvom trajnom ljubavlju. Ako slijedite ovo načelo ljubavi, u krilo će vam pasti plodovi svih duhovnih disciplina.

Ljudi Boga zovu mnogim imenima: Rāma, Kṛṣṇa, Isus, Alah... Ali sva imena se odnose na istog Boga. Ako Ga zovete Alah, On odgovara. Slično, ako Ga zovete Isus, ili Zoroastra, ili Rāma, On će odgovoriti. Sva ta imena dali su ljudi. Bog nije rođen s tim imenima. Jedino izvorno ime Boga je ljubav. Možete pogledati u bilo kojem rječniku. Ljubav je samo jedna, nisu dvije. Ljudi mogu imati mnoge fizičke odnose. Možete u jednoj osobi vidjeti svoga muža, u drugoj svoga sina, u trećoj svoju kćer. To su sve fizički i svjetovni odnosi. Tko je uspostavio ove odnose? Vi sami. Budući da ste ih vi stvorili, oni su podložni promjeni. Ali ljubav ostaje ista. S takvom ljubavi možete pjevati bilo koje ime: Rāma, Kṛṣṇa, Govinda, Narāyana, Isus ili Alah. Sva ta imena odnose se na isto **božansko načelo**. Možete samljati rižu i pripremiti različita jela, kao što su palačinke od rižina brašna i kolač od riže. Možete pomiješati rižu sa šećerom i pripremiti slatki puding – *payasam*. Ali ista je riža u svim tim jelima. Na isti način, samo je jedan Bog prisutan u svemu stvorenome i to je ljubav. Vi trebate raditi sve s ljubavlju, svaki zadatak trebate obavljati s ljubavlju.

Vi nazivate druge braćom i sestrama. Na fizičkoj razini oni su odvojeni od vas. Vi ste stvorili te odnose. Ali nemojte obraćati pozornost na različitosti. Odnosi među braćom i sestrama, kao i svi drugi odnosi jedno su. Možete vidjeti starca ili dijete, oboje su u biti božanski. Bog je iznad svih godina i svih oblika. Jedino je ljubav Njegov pravi oblik. Ista ljubav je prisutna u svim oblicima koje vi vidite. Stoga bi svatko od vas trebao razvijati ljubav. Vi možete zvati Boga Rāma, Kṛṣṇa ili Sai. Ali to su samo različita imena. Bog je samo jedan. Volite sve punim srcem. Jedino tada možete iskusiti blaženstvo. Sve dok imate ljubavi, nećete biti lišeni blaženstva.

Postoje tri načina mišljenja o sebi: 1) ono što vi mislite da jeste; 2) ono što drugi misle da jeste; 3) ono što vi stvarno jeste. Na fizičkoj razini vi se možete identificirati sa svojim imenom, likom i mjestom gdje živite. Ali vi ste samo Jedno. To je ono što trebate shvatiti. Prepoznajte jedinstvo svega stvorenog. Vaši svjetovni odnosi dobit će na vrijednosti kad prepoznate ovo jedinstvo. Možete dodati bilo koji broj nula na jedan, vrijednost će se povećavati. Ako uklonite jedan, tada to nema vrijednosti. Na isti način, možete pjevati bilo koje ime ostvarujući jedinstvo s Bogom. Istina je jedna, ali mudraci je opisuju kao da ih je mnogo – *ekam sat viprah bahudhā vadanti*. Vede potvrđuju istu istinu. S ljubavlju u srcu, vi možete ići u bilo koju zemlju, recitirati bilo koje ime, izvoditi bilo koju duhovnu disciplinu. Nemojte nikoga mrziti. Pomozite uvijek, ne povrijedite nikada. To je ono što poklonici trebaju činiti. Ako se smatrate poklonikom, ne biste smjeli primjećivati nikakve razlike, poput: 'Ti nisi moj. On je moj'. To nije dobro. To je jednako mržnji prema Bogu. Trebate ovako razmišljati: 'Bog je u meni, oko mene, iznad mene i ispod mene'. Gdje god pogledate, isti Bog je ondje prisutan. Razvijte ovaj osjećaj jedinstva. Tada ćete postići najviše blaženstvo.

Dolazite iz različitih zemalja i imate različita imena i likove. Ali došavši ovdje, vi ste svi **Jedno**. Od danas pa nadalje stalno možete ostati u blaženstvu. Ljudi govore: 'Danas mi je rođendan'. Koje je značenje rođendana? To je dan rođenja tijela. Danas je ono rođeno, a sutra može umrijeti. Ali vi, vi ste vječni. Vi nemate rođenja ni smrti. Budite uvijek sretni. To je ono što Ja želim. Nemojte dozvoliti da vam se približe razlike kao što su „moje i tvoje“. Svi ste u jedan glas pjevali o Gospodovoj veličanstvenosti. To jedinstvo jest božanskost. Ondje gdje nema jedinstva, postoje različitosti. Zato negujte jedinstvo. Gdje je jedinstvo, tu je čistoća. Čistoća privlači Boga. Bijela odjeća koju nosite simbolizira čistoću. Razlike se vide kad obučete odjeću različitih boja. Ne biste trebali davati prostora razlikama. Ne samo u odjeći, trebali biste čuvati jedinstvo i čistoću u svom umu, osjećajima i mislima. Svi su Jedno. Kad se vratite kući, u svoje domove, nastavite živjeti u jedinstvu, ljubavi i blaženstvu. Vaša poklonstvena pjesma učinila Me sretnim. Smatrajte te pjesme kao hranu – *bhojana* koja taži vašu duhovnu glad. Trebate jesti hranu *bhajana* u svakom trenutku, iz dana u dan. Od jutra do mraka trebali biste svakog budnog trenutka konstantno pjevati *bogoštovne pjesme*. Tako vas Svami uči. Obavljajte sve svoje zadatke razmišljajući o Božjem imenu u sebi. Bog je u vama, izvan vas, iznad vas, ispod vas i iza vas. Vrlo sam sretan.

SSG 40, 15. prosinca 2008.

